

The background of the cover features a low-angle shot of two flagpoles against a clear blue sky with some light clouds. The top flag is the Dutch national flag (red, white, and blue horizontal stripes). The bottom flag is blue with a yellow logo and the text 'Gemeente Uithoorn'.

Programmabegroting 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	5
1 Inleiding.....	7
1.1 Hoofdlijnen.....	7
1.2 Leeswijzer.....	16
1.3 Begroting 2023 in één oogopslag.....	17
1.4 College van burgemeester en wethouders.....	19
1.5 Portefeuilleverdeling.....	20
2 Samenleving.....	22
2.1 Visie.....	23
2.2 Kaderstellende beleid notities.....	24
2.3 Jeugd en onderwijs.....	25
2.4 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur.....	30
2.5 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering.....	37
2.6 Veiligheid.....	43
3 Wonen en werken.....	47
3.1 Visie.....	48
3.2 Kaderstellende beleid notities.....	49
3.3 Groen, blauw en duurzaam omarmen.....	50
3.4 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving).....	53
3.5 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen.....	56
3.6 Veerkrachtig ondernemen.....	60
3.7 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving).....	63
3.8 Ontwikkelen van gebieden en locaties.....	64
4 Organiseren.....	70
4.1 Visie.....	71
4.2 Kaderstellende beleid notities.....	71
4.3 Bestuur & Overhead.....	72
4.4 Dienstverlening.....	79
4.5 Financiën.....	81
5 Paragrafen.....	85
5.1 Lokale heffingen.....	86
5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	96
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen.....	103
5.4 Financiering.....	110
5.5 Bedrijfsvoering.....	114
5.6 Verbonden partijen.....	120
5.7 Grondbeleid.....	146
6 Financiële begroting.....	150
6.1 Reserves en voorzieningen.....	151
6.2 Baten en lasten op programma.....	152
6.3 Financiële positie.....	153

6.4 Balans.....	154
6.5 Grondslagen ramingen baten en lasten.....	155
6.6 Investerings.....	157
6.7 Incidentele baten en lasten.....	159
7 Bijlagen.....	163
7.1 Baten en lasten op deelprogramma.....	164
7.2 Taakveldenraming.....	165
7.3 Subsidieplafonds.....	167
7.4 EMU-Saldo.....	168
7.5 Begrotingsmutaties.....	169
7.6 Overige indicatoren.....	171
Afkortingenlijst.....	172
Raadsbesluit.....	173

Voorwoord

Aan de Raad

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2023-2026 aan.

Dit is de eerste begroting die wij als college aan u mogen presenteren in deze bestuursperiode. Met het coalitieakkoord 'Blijven(d) verbinden' en het op basis daarvan opgestelde Coalitie Uitvoeringsprogramma (CUP) continueren wij het tot nu toe gevoerde beleid, maar hebben we uiteraard ook nieuwe speerpunten.

Het presenteren van een structureel sluitende Programmabegroting 2023-2026 is niet zonder slag of stootgegaan. Naast de taakstelling uit de vorige begroting waren er onvermijdelijke zaken en uiteraard wensen voor nieuwe dingen. Met een meevallende meicirculaire voor de jaren 2023 tot en met 2025 en aanvullende financiële maatregelen is het ons gelukt een meerjarig sluitende begroting aan u voor te leggen. Het effect op de woonlasten is, ondanks de toenemende inflatie, beperkt gebleven en beleidsaanpassingen met nadelige maatschappelijke effecten zijn gelukkig niet nodig op dit moment.

Wij richten ons ook de komende jaren op een financieel gezonde gemeente. Er staan ons nog flinke(financiële) uitdagingen te wachten, waaronder aanzienlijke investeringen in scholen en duurzaamheid om aan onze maatschappelijke doelstellingen te kunnen voldoen. Daarnaast kunnen we niet voorzien wat de (inter)nationale politieke ontwikkelingen betekenen voor onze begroting.

Met de slogan 'Financieel gezond = nu nadenken over later' in gedachten, willen wij behoedzaam omgaan met het overschot in 2024 en 2025, met het doel ons geld zo in te zetten dat we onze maatschappelijke effecten zo goed mogelijk bereiken.

Het college van Burgermeester en Wethouders,

Ferry Hoekstra, wethouder Financiën

1 Inleiding

1.1 Hoofdpijnen

1.1.1 Beleid

Van Coalitieakkoord via CUP naar Programmabegroting

Om invulling te geven aan het coalitieakkoord 'Blijven(d) verbinden', dat in de raadsvergadering van 2 juni 2022 is besproken, is het College Uitvoeringsprogramma (CUP) 2022 - 2026 opgesteld. Hierin vindt u de doelen die we de komende vier jaar willen bereiken. We gaan verder waar we zijn gebleven, maar leggen ook nieuwe accenten, omdat de wereld er anders uitziet dan vier jaar geleden. We hebben te maken met corona, er wordt kritisch naar de overheid gekeken, de oorlog in de Oekraïne, arbeidskrapte, inflatie en zorgen om onze energievoorziening. Om deze crises het hoofd te kunnen bieden, loopt er een drietal aspecten als rode draad door het CUP: van visie naar uitvoering, verbinding en wendbaarheid (paragraaf 2). Daarnaast geven we de komende periode prioriteit aan 5 beleidsterreinen: wonen, openbare veiligheid, dienstverlening, participatie en duurzaamheid (paragraaf 3).

Het CUP is verder uitgewerkt en vindt u terug in deze Programmabegroting. In het programmaplan zijn per programma (Samenleving, Wonen en Werken en Organiseren) de maatschappelijke effecten (de gewenste situatie die het college wil bereiken in opdracht van de raad), de opgaven (wat we moeten oplossen om de maatschappelijke effecten te bereiken) en de acties (wat gaan we concreet doen om de opgave en daarmee het maatschappelijk effect te bereiken?) opgenomen. In een aparte bijlage vindt u per programma een overzicht van het CUP.

Alle maatschappelijke effecten tezamen staan in het teken van het 'hoofdeffect' dat we willen bereiken: 'de gemeente Uithoorn is een aantrekkelijke leefgemeenschap, met ruim en groen wonen en grootstedelijke voorzieningen binnen handbereik. Uithoorn biedt het beste van twee werelden'.

Drie aspecten als rode draad in CUP

Werken van visie naar uitvoering

De afgelopen vier jaar hebben we gefocust op visievorming voor verschillende onderwerpen. Zo hebben we onder andere een omgevingsvisie, participatievisie, mobiliteitsvisie, duurzaamheids-agenda, visie voor de transformatie van het sociaal domein, visie op sport en inburgering en diverse gebiedsvisies opgesteld. We willen nu samen met onze partners, ondernemers en inwoners aan het werk om onze ambities te verwezenlijken.

Blijven(d) verbinden

Als college vinden we het belangrijk om in verbinding te zijn en te blijven. Dat geldt voor alle partijen binnen en buiten onze gemeente: van het gemeentebestuur, landelijke en regionale partners tot onze maatschappelijke organisaties, ondernemers en inwoners. Alleen als we oog houden voor de verschillende belangen die leven, daarover met respect voor elkaar het gesprek aangaan en nauw optrekken, kunnen we samen werken aan de ambities voor onze gemeente. Dit thema vinden we zo belangrijk dat het de rode draad vormt in dit CUP. Als gemeente willen we het goede voorbeeld geven. Dat betekent dat we nog meer gaan communiceren. Enerzijds om vooraf te vertellen wat we van plan zijn en met welk doel en om goed uit te leggen waarom we bepaalde keuzes maken of op een bepaalde manier handelen. Anderzijds om op te halen wat er leeft in onze samenleving en wat we hierin

als gemeente kunnen betekenen. Dit geldt voor alle taken en rollen die we als gemeente hebben, van onze dienstverlening aan de balie en website, het handhaven op straat tot het maken en uitvoeren van plannen. En zeker voor onze participatietrajecten.

Wendbaarheid

Het CUP is niet in beton gegoten. Er komen nieuwe opgaven bij, er zijn opgaven die wellicht om uiteenlopende redenen een snellere of langzamere doorlooptijd kennen, er kunnen verschuivingen in opgaven plaatsvinden, bijvoorbeeld omdat uw raad andere prioriteiten stelt of als gevolg van externe ontwikkelingen. Kortom, het CUP geeft het college handvatten voor sturing, maar onderdeel van die sturing is ook adaptief vermogen van het college om op diverse zaken op een andere manier te kunnen sturen dan vooraf bedacht. Daarmee wordt, en is, het CUP dus ook een dynamisch document.

[Onze prioriteiten voor de komende vier jaar](#)

Wonen

De behoefte aan woningen is voor alle leeftijdsgroepen hoog. Woningzoekenden uit Uithoorn en De Kwakel willen we een streepje voor geven bij het beschikbaar komen van woningen, maar onze gemeente is geen eiland en er moet vrijheid zijn om zich van buiten de gemeente in onze dorpen te kunnen vestigen. We blijven ons hard maken voor het realiseren van projecten en het inventariseren en benutten van nieuwe kansen voor woningbouw. Daarnaast zal het woonbeleid in 2023 geactualiseerd worden als basis voor onze inspanningen.

Openbare veiligheid

Veiligheid is een kerntaak van de overheid. De kwaliteit van wonen en het investeringsklimaat hangen samen met een stabiele en veilige omgeving. Samen met de politie, brandweer, openbaar ministerie, overige partners en inwoners zorgt de gemeente ervoor dat Uithoorn en De Kwakel veilig zijn en blijven voor jong en oud, inwoner en ondernemer. Dit doen we door preventie, controle en handhaving met elkaar in balans te brengen.

Dienstverlening

In onze dienstverlening staat de inwoner centraal. We bieden uitstekende integrale dienstverlening en werken en handelen daarbij sensitief, transparant en oprecht vanuit vertrouwen en in actieve verbinding met de samenleving. We hebben een stevige ambitie voor onze dienstverlening uitgesproken; we gaan voor het rapportcijfer 8.

Participatie

In de gemeente Uithoorn werken we samen met onze inwoners, ondernemers en andere partijen vanuit wederzijds begrip en vertrouwen. Er is ruimte om mee te doen voor iedereen die dat wil. Bij iedere opgave streven we ernaar om vanuit individuele belangen te komen tot een nieuw gedeeld belang. Waar dit niet lukt en er een formele beslissing gevraagd wordt maakt de gemeente een afweging in het kader van het algemeen belang. Samenwerken leidt op die manier tot meerwaarde.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een onderwerp dat veel in de belangstelling staat, ook in onze gemeente. De Duurzaamheidsagenda is in 2019 vastgesteld en is de afgelopen periode grotendeels uitgevoerd. In de komende periode willen we verdere stappen zetten op de verduurzaming van de gemeentelijke organisatie en de verduurzaming in onze gemeente met onze inwoners en bedrijven. De gemeente richt zich daarbij op circulaire economie, klimaatadaptatie en

de energietransitie (inclusief warmtetransitie) waarvoor nieuwe concrete programma's in voorbereiding zijn en waarmee we snel verdere stappen willen zetten.

1.1.2 Financiën 2023-2026

Financieel gezond

Het college presenteert een structureel en reëel sluitende Programmabegroting 2023-2026. Dit is geheel in lijn met de koers van de nota financieel gezond: de gemeente behaalt optimaal maatschappelijk rendement binnen de beschikbaar gestelde (financiële) middelen.

Net als andere gemeenten staat ons meerjaren financieel beeld al enige jaren onder druk. Het college is dan ook blij om, ondanks alle uitdagingen, een structureel sluitende begroting aan de raad te kunnen presenteren.

In paragraaf 2 lichten we de opbouw toe vanaf de Programmabegroting 2022 tot aan het voorliggende begrotingssaldo. In paragraaf 3 gaan we in op de financiële positie aan de hand van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen. Tenslotte kijken we in paragraaf 4 naar de woonlasten.

Financieel beeld Programmabegroting 2023-2026

Programmabegroting 2022-2025 als vertrekpunt

Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en het daarna te vormen nieuwe college is net als 4 jaar geleden geen Kadernota gepresenteerd. Dit betekent dat de Programmabegroting 2022-2025 het vertrekpunt is voor het opstellen van de Programmabegroting 2023-2026. Uiteraard aangevuld met de uitgangspunten in het coalitieakkoord.

In de Programmabegroting 2022 is een dekkingsvoorstel opgenomen, inzet reserve voor rentelasten oude leningen (Oplegnotitie bij Programmabegroting 2022, blz. 8), dat bij nader inzien niet is geaccepteerd door de Provincie. Dit betekent dat het saldo van de Programmabegroting 2022 negatief is bijgesteld met deze dekking. Het vertrekpunt is derhalve een structureel tekort van € 350.000 vanaf 2026.

Tabel 1 - Vertrekpunt	2023	2024	2025	2026
Programmabegroting 2022	-1.102	-783	166	193
Niet uitvoeren dekking reserve rente	-878	-784	-649	-537
Vertrekpunt financieel beeld Begroting 2023-2026	-1.980	-1.567	-483	-344

Meicirculaire, tussentijdse raadsbesluiten en begrotingsscan

Na de vaststelling van de Programmabegroting 2022 zijn er verschillende ontwikkelingen geweest die zorgen voor een gewijzigd financieel beeld. Dit betreft de meicirculaire 2022, tussentijds en lopende raadsbesluiten en een begrotingsscan.

Tabel 2 - Actualisatie vertrekpunt	2023	2024	2025	2026
Vertrekpunt financieel beeld Begroting 2023-2026	-1.980	-1.567	-483	-344
Meicirculaire	6.052	6.417	6.926	2.404
Tussentijds genomen raadsbesluiten	-171	-59	-25	-114
Lopende raadsbesluiten	-360	-388	-537	-615
Begrotingsscan	179	145	156	179
Actueel vertrekpunt Begroting 2023-2026	3.720	4.548	6.037	1.510

Meicirculaire

Het gemeentefonds is veruit de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten. Jaarlijks wordt het gemeentefonds bijgesteld middels de mei-, september- en decembercirculaire. De meicirculaire 2022 bevat naast de gebruikelijke aanpassingen, zoals accres en maatstaven, ook een aantal veranderingen die veel impact hebben. Dit betreft de uitwerking van de Voorjaarsnota van de Rijksoverheid, de gevolgen van de invoering van het nieuwe verdeelmodel per 1 januari 2023 en de effecten van het coalitieakkoord en de daaruit volgende Startnota.

Bijstelling Accres

Via de normeringssystematiek 'samen trap op en samen de trap af' wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds geïndexeerd, ook wel het accres genoemd. Het accres is te splitsen in een nominaal deel en een reëel deel. Het nominale deel betreft met name compensatie als gevolg van stijgingen door Loon- en prijsontwikkelingen, waardoor gemeenten in staat zijn hun taken te kunnen blijven bekostigen. Het reële deel betreft de compensatie voor de volume ontwikkeling en de uitkomst van de normeringssystematiek 'trap op/trap af'. In de meicirculaire 2022 zijn de accressen vanaf 2022 bijgewerkt. In de jaren 2022 tot en met 2025 zijn de hogere accressen het gevolg van extra rijksuitgaven. Vanaf 2026 zal het gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Er wordt ook geen volume-accres meer verstrekt, alleen nog maar een nominaal accres voor de loon- en prijsontwikkeling. Het loslaten van de normeringssystematiek (trap-op/trap-af) zorgt ervoor dat het accres vanaf 2026 fors lager gaat uitvallen.

Hervedeling Algemene uitkering

De herijking van het gemeentefonds is een omvangrijke operatie geweest en is nog niet afgerond. Nog niet alle bezwaren, welke er vanuit de koepelorganisaties en diverse rapporten zijn benoemd, zijn weggenomen. Toch is er besloten de invoering door te laten gaan per 1 januari 2023.

Ten opzichte van de laatste voorlopige berekening van december 2021 op basis van peiljaar 2019, zijn er grote verschuivingen van de herverdeeeffecten. De huidige herverdeeeffect zijn naar de stand van 1 januari 2023 op basis van peiljaar 2022. Voor Uithoorn vallen deze nadelig uit (van € 31,07 p/inw. naar € 79,44 p/inw.).

Voor de herverdeeeffecten is een ingroeipad van 3 jaar afgesproken. Hiermee wordt voor de jaren 2023 t/m 2025 respectievelijk € 7,50, € 22,50 en € 37,50 per inwoner als maximaal effect negatief meegenomen. Dit wordt geregeld middels een suppletie-uitkering. Het Rijk neemt vooralsnog de suppletie-uitkering structureel mee voor gemeenten, in afwachting van de gesprekken met de koepelorganisaties.

Van lopende naar constante prijzen

Het Rijk begroot het accres op basis van lopende prijsontwikkeling. Dat wil zeggen dat de indexering meerjarig wordt meegenomen, dus op basis van het prijspeil van het lopende jaar. De gemeente Uithoorn (en 75% van alle andere gemeenten) begroot op constante prijs en daarmee meerjarig op het prijspeil van het huidige jaar, om zo de onzekerheid van de meerjarige indexering te elimineren. Om van lopende prijs naar constante prijs te komen, moet de indexering gecorrigeerd worden. De werkwijze is gangbaar om daarmee het lopend accres te corrigeren met het CBS prijsindex voor Bruto binnenlands product (BBP). De huidige indexering laat echter voor de jaren 2024 en verder een laag beeld zien (2,5%), waarmee het risico ontstaat dat de lopende prijs voor een te lage index wordt gecorrigeerd. Om dit risico te ondervangen, is er voor gekozen om voor 2024 het gemeentefonds op basis van 3,5% te berekenen en het verschil als negatieve stelpost in de begroting op te nemen.

Opschalingskorting

Sinds 2015 worden gemeenten geconfronteerd met een korting op het gemeentefonds, die oploopt tot € 975 miljoen in 2025. Deze opschalingskorting was opgelegd omdat gemeenten door gedwongen opschaling kosten kunnen besparen (100.000+ gemeenten). Het kabinet heeft besloten deze kabinetsperiode voor zowel gemeenten als provincies de oploop van de opschalingskorting te schrappen voor de periode 2022 tot en met 2025. Vooral nog komt de volledige opschalingskorting (ad. € 975 mln.) in 2026 weer in volle omvang terug in het gemeentefonds

Uitname gelden voor Volkshuisvestingsfonds en Woningbouwimpuls

In het Coalitieakkoord zijn middelen voor de Volkshuisvesting (4 x € 150 miljoen) en Woningbouw-impuls (4 x € 100 miljoen) opgenomen. Deze middelen worden voor de jaren 2023 tot en met 2025 onttrokken aan het voor die jaren gereserveerde accres. De uitkering zal plaatsvinden via afzonderlijke Specifieke uitkeringen (SPUKS), met bijbehorende verantwoordingvereisten welke via Single Information Single Audit (SiSa) bij de desbetreffende Jaarrekeningen meeloopt. De bestaande regeling met betrekking woningbouwimpuls en het volkshuisvestingsfonds worden hiermee gecontinueerd

Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (structureel vanaf 2025)

In het coalitieakkoord is opgenomen om voor Huishoudelijke hulp een eigen bijdrage te gaan invoeren. Deze hogere inkomsten uit Eigen bijdrage voor gemeenten leidt tot een verlaging van de algemene uitkering.

Onderschrijding BCF plafond

De uitputting van het btw-compensatiefonds is lager dan eerder werd aangenomen. Het restant valt hiermee weer vrij ten gunste van het gemeentefonds.

Meerjarige actualisatie van de maatstaven

De maatstaven, welke worden gebruikt voor de verdeling van het gemeentefonds naar gemeenten, zijn voor de gemeente voor de komende jaren geactualiseerd op basis van de laatste prognose. Het gaat hier om de maatstaven met de grootste financiële impact, zoals onder andere het aantal inwoners, woningen en jeugdigen.

Tussentijds genomen raadsbesluiten

Na het vaststellen van de Programmabegroting 2022 zijn de volgende besluiten door de raad vastgesteld:

- locatie- en haalbaarheidsonderzoek Thamen (21-9-2021),
- Krediet- en locatievoorstel Scouting (3-2- 2022),
- Locatie- en haalbaarheidsonderzoek Legmeerbos (3-2-2022),
- Haalbaarheidsonderzoek Huisvesting De Vuurvogel (3-2-2-2022),
- Ontwikkeling Schansgebied (28-4-2022),
- Klimaatstelsel Brede School (2-6-2022),
- 1^e Turap (2-6-2022),
- Actualisering grondexploitaties 2022 (30-6-2022),
- Investering toekomstbestendige organisatie Veiligheidsregio (30-6-2022)
- Aanleg en beheer Legmeerbos (30-6-2022).

Lopende raadsbesluiten

Tijdens het opstellen van de Programmabegroting 2023 is de Tweede Tussentijdse rapportage (2^e Turap) 2022 in voorbereiding om aan de raad voor te leggen. De structurele financiële gevolgen van de 2^e Turap 2022 zijn in het financieel beeld verwerkt.

Begrotingsscan

Uithoorn gaat zorgvuldig en zuinig om met de middelen die ze tot haar beschikking heeft gekregen om taken uit te voeren. Dat doen we onder andere door jaarlijks een begrotingsscan uit te voeren. Net als in voorgaande jaren is met behulp van jaarrekeningen op taakveldniveau gekeken naar de uitputting van de begrote middelen. Deze doorlichting heeft er toe geleid dat een aantal budgetten bijgesteld kan worden.

Het actuele vertrekpunt in tabel 2 laat een positief meerjarenbeeld zien voor de jaren 2023 tot en met 2026. Dit geldt met name voor de eerste 3 jaar door de zeer positief uitvallende meicirculaire.

Indexatie en onvermijdelijk

Jaarlijks wordt de begroting geïndexeerd vanwege loon- en prijsstijgingen. Daarnaast zijn tijdens de uitwerking van de begroting diverse voorstellen aangeleverd die vallen onder de categorie Onvermijdelijk. Verwerking van de indexatie en de onvermijdelijke voorstellen leidt tot het financieel beeld in tabel 3. Voor de jaren 2023 tot en met 2025 is nog steeds sprake van een positief saldo. Het jaar 2026 laat een tekort zien van bijna € 3 miljoen.

Tabel 3 - Indexatie en onvermijdelijk	2023	2024	2025	2026
Actueel vertrekpunt Begroting 2023-2026	3.720	4.548	6.037	1.510
Indexatie	-2.143	-2.143	-2.143	-2.143
Onvermijdelijk	-1.216	-1.314	-1.756	-2.354
Saldo na indexatie en onvermijdelijk	361	1.091	2.138	-2.987

Indexatie

Voor het jaar 2023 is uitgegaan van de volgende verwachte indexaties:

- Een loonstijging van 3,3% (CPB, maart 2022).
- Voor goederen en diensten een inflatie van 5% (CPB, imoc inclusief nacalculatie 2022).
- Inflatie van de tarieven en belastingen van 5%. Voor de jaren na 2023 zijn alle baten en lasten (inclusief loon en prijzen) gebaseerd op het basisjaar 2023 en is geen meerjarige indexatie verwerkt (constante prijzen).
- Er is gerekend met een interne rekenrente van 2,5%.

Onvermijdelijk

Bij de voorbereiding van de Programmabegroting zijn diverse voorstellen aangeleverd die vallen onder de categorie Onvermijdelijk. Onder onvermijdelijk worden zowel hogere uitgaven als lagere inkomsten verstaan, die hoe dan ook begroot moeten worden. Er is bijvoorbeeld sprake van (veranderende) wetgeving, het betreft hogere kosten die door derden worden opgelegd of het gaat om tegenvallende inkomsten. Bij onvermijdelijk is er geen keuzemogelijkheid om iets wel of niet te doen. In bijlage 7,5 zijn alle onvermijdelijke voorstellen terug te vinden.

Inventarisatie

Naast het verzamelen van onvermijdelijke voorstellen is er een inventarisatie geweest van voorstellen die voortvloeien uit het CUP. In tabel 4 is het totaalbedrag van de inventarisatie per programma opgenomen.

Tabel 4 - Inventarisatie	2023	2024	2025	2026
Saldo na indexatie en onvermijdelijk	361	1.091	2.138	-2.987
Inventarisatie				
Samenleving	-600	-121	-154	-275
Wonen en werken	-907	-747	-647	-349
Organiseren	-545	-522	-477	-376
Saldo na inventarisatie	-1.691	-299	860	-3.987

In bijlage 7.5 Begrotingsmutaties is het begrote bedrag per inventarisatievoorstel opgenomen.

Financiële maatregelen

Met het verwerken van de indexatie en onvermijdelijke voorstellen (tabel 3) en het toekennen van alle wensen middels de inventarisatie (tabel 4) is sprake van een negatief begrotingssaldo voor de jaren 2023, 2024 en 2026. Aangezien een niet structureel en reëel sluitende begroting geen optie is, is gekeken naar welke maatregelen nodig zijn om dit te bereiken. Dit heeft geleid tot de financiële maatregelen in tabel 5.

Tabel 5 - Financiële maatregelen	2023	2024	2025	2026
Saldo na inventarisatie	-1.691	-299	860	-3.987
Reserve dekking kapitaallasten	544	536	536	486
Verlagen onvoorzien	50	50	50	50
Aframen stelpost woonplaatsbeginsel	300	300	300	300
Stelpost BTW-compensatiepost	100	100	100	100
Eigen bijdrage huishoudelijke hulp	-	-	95	95
Saldo na Financiële maatregelen	-697	687	1.941	-2.956

Reserve dekking kapitaallasten

De provinciaal toezichthouder heeft de reserve rente bij de begroting niet aangemerkt als structureel dekkingsmiddel. Volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) en de provincie wordt een reserve dekking kapitaallasten (voor dekking van afschrijvingen) wél aangemerkt als structureel dekkingsmiddel. Net zoals bij de reserve rente zorgt de reserve kapitaallasten voor aflopende financiële dekking. Vanwege de verschillende resterende afschrijvingstermijnen is de afloop over meerdere jaren verspreid (7 - 15 jaar). De reserve dekking kapitaallasten heeft nagenoeg dezelfde omvang (afgerond 4,9 miljoen) als de reserve rente. Hierdoor leidt de vorming van deze reserve niet tot een verandering in het financiële weerstandvermogen van de gemeente.

Verlagen onvoorzien

Het opnemen van een post onvoorzien is verplicht vanuit de BBV, maar de hoogte is door de gemeente zelf te bepalen. Aangezien er nooit gebruik wordt gemaakt van het budget, kan de post naar beneden worden bijgesteld. Voorgesteld wordt om € 8.000 te begroten in plaats van € 58.000.

Aframen stelpost woonplaatsbeginsel

Met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel verschuift de verantwoordelijkheid voor de zorg van kinderen naar een andere gemeente. Dit stelt op hoofdlijnen dat de gemeente waar de ouder met het gezag woont ook verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. In de meicirculaire 2021 is een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen voor gemeenten vanaf 2022, waarbij voor Uithoorn structureel een bedrag van € 730.000 extra was toegevoegd in het gemeentefonds. Deze middelen zijn bij de 2e Turap 2021 als structurele stelpost opgenomen in de meerjarenbegroting ter dekking van de uitgaven. Gemeenten werden geacht om voor 1 juli 2022 uit te zoeken welke jeugdigen administratief zullen verhuizen en welke gemeenten verantwoordelijk worden. In 2022 is er daarom een beter beeld gevormd van de daadwerkelijke financiële consequenties door het woonplaatsbeginsel. Vooralsnog laat dit een gunstig beeld zien van € 300.000.

Stelpost BTW-compensatiefonds

De provinciaal toezichthouder staat toe een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse onder- of overschrijding van het plafond binnen het btw-compensatiefonds. De afgelopen jaren laat het BTW-compensatiefonds een voordelig resultaat zien. Deze worden elk jaar als incidentele meevaller meegenomen in het jaar waarop het voordeel zich voordoet. Voorgesteld wordt dit voordeel aan de voorkant structureel mee te nemen. We hebben hierbij voorzichtig geraamd.

Eigen bijdrage huishoudelijke hulp

In het coalitieakkoord van het Rijk is opgenomen om voor Huishoudelijke hulp een eigen bijdrage te gaan invoeren. Deze hogere inkomsten uit Eigen bijdrage voor gemeenten leidt tot een verlaging van de algemene uitkering vanaf 2025. Voorgesteld wordt deze eigen bijdrage in te voeren, waardoor de verlaging van de algemene uitkering wordt opgevangen.

Structureel en reëel evenwicht van de meerjarenbegroting

In het gepresenteerde financieel beeld in de tabellen 1 tot en met 5 is sprake van incidentele effecten. De provincie, als toezichthouder, heeft kaders opgesteld voor de beoordeling van de begroting. Er wordt onder andere getoetst op structureel en reëel begrotingsevenwicht. Met reëel wordt bedoeld dat er niet allerlei taakstellingen in de begroting zijn opgenomen om tot een sluitende begroting te komen.

In tabel 6 is het begrotingssaldo ontiaan van alle incidentele effecten (zie voor details het overzicht van incidentele baten en lasten in de financiële begroting). Er is sprake van een structureel en reëel evenwicht voor de jaren 2023 tot en met 2025.

Tabel 6 - Structureel begrotingssaldo 2023-2026	2023	2024	2025	2026
Programmabegroting 2023-2026	-697	687	1.941	-2.956
Waarvan: incidentele baten en lasten	704	651	368	157
Structureel begrotingssaldo 2023-2026	7	1.338	2.309	-2.799

Het saldo van incidentele baten en lasten wordt gedekt uit de budgetegaliseringsreserve.

Financiële positie

Om te kunnen spreken van financieel gezond is het van belang om, naast het realiseren van een begroting die structureel en reëel sluitend is, ook te kijken naar ons weerstandsvermogen en financiële indicatoren.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bepaalt of we als gemeente in staat zijn om incidentele dan wel structurele risico's binnen onze begroting op te vangen. Op basis van de geïnventariseerde risico's en de beschikbare weerstandscapaciteit kunnen we concluderen dat ons weerstandsvermogen ruim voldoende is.

Financiële indicatoren

Indicatoren worden gebruikt om te kunnen sturen op de financiële positie. De programmabegroting bevat een aantal verplichte indicatoren. Voor Uithoorn zijn de schuldquote en de solvabiliteitsratio hiervan de meest relevante. In de nota Financieel gezond zijn voor beide indicatoren normen vastgelegd. Met een schuldquote van 69% in 2023 blijft deze ruim onder de norm van 110%. Dit geldt tevens voor de jaren daarna. Ook de solvabiliteitsratio voldoet in 2023 en verdere jaren aan de norm van > 35%. In 2023 is sprake van een solvabiliteitsratio van 45%.

In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt verder ingegaan op de financiële positie van de gemeente Uithoorn.

Woonlasten

In voorliggende begroting stijgen de woonlasten voor een gemiddelde woning in de gemeente Uithoorn met een WOZ-waarde van € 426.000 in 2023 met 3,6%. De OZB wordt geïndexeerd met 5%, gebaseerd op de CPB-ramingen van maart 2022. Het gaat om € 20 voor een gemiddelde woning. Voor de jaren 2024 en verder is er geen aanpassing van het OZB-tarief meegenomen in de begroting.

Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid en zijn de tarieven gebaseerd op respectievelijk het grondstoffenbeleid 2020-2025 en het gemeentelijke rioleringsplan (GRP-6). Vanwege de eerdergenoemde indexatie en nieuwe aanbesteding stijgt het tarief van de afvalstoffenheffing met 4,5% (€ 14,50) voor een gemiddelde woning. Het tarief van de rioolheffing 2023 blijft ongewijzigd ten opzichte van 2022 (€ 234,86). Binnen de riolering is weliswaar sprake van een stijging van kosten, maar deze kunnen worden gedekt uit de reserve riolering waardoor een verhoging van de rioolheffing in 2023 niet nodig is.

Woonlasten	2022	2023	Mutatie absoluut	Mutatie relatief
OZB eigenaar woning	€ 395	€ 414	€ 19,73	5,0%
Afvalstoffenheffing	€ 323	€ 337	€ 14,50	4,5%
Rioolheffing	€ 235	€ 235	€ 0,00	0,0%
Totale woonlasten	€ 952	€ 986	€ 34,23	3,6%

1.2 Leeswijzer

Programma's

Het beleidsmatige deel van de begroting wordt gevormd door drie programma's: Samenleving, Wonen en werken en Organiseren. In de programmabegroting gaan wij in op de 3 W-vragen: Wat de gemeente wilt bereiken en wat we willen verbeteren, welke acties zullen daarvoor uitgevoerd worden en de begrote kosten. Om de begroting begrijpelijk te maken, is een 'begroting in één oogopslag' opgenomen (zie 1.3). In deze infographic worden de inkomsten en uitgaven van de gemeente weergegeven.

Om de begroting overzichtelijker te maken is op basis van het nieuwe College Uitvoerings Programma (CUP) het aantal programma's teruggebracht van vier naar drie. De twee afzonderlijke programma's Wonen en Werken zijn samengevoegd in het programma 'Wonen en werken'. De benaming en inhoud van de deelprogramma's is ook veranderd. Tevens is het aantal deelprogramma's teruggebracht van 18 naar 12. De nieuwe programma- en deelprogramma-indeling wordt ook gebruikt voor de vergelijkende financiële cijfers.

Paragrafen

De paragrafen bestaan uit de wettelijk voorgeschreven paragrafen volgens het Besluit, Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV). Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting vanuit verschillende invalshoeken: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid.

Financiële begroting

De financiële begroting bevat: de reserves en voorzieningen, de baten en lasten per programma, de financiële positie, de balans, een investeringsoverzicht en de incidentele baten en lasten. De bijlagen bestaan onder andere uit een overzicht van de subsidieplafonds, de begrotingsmutaties en de niet op de programma's opgenomen verplichte indicatoren.

De financiële overzichten zijn, tenzij anders vermeld, in duizendtallen en afgerond op € 1.000. Hierdoor is het mogelijk dat er afrondingsverschillen ontstaan. In de financiële tabellen worden baten en lasten postief gepresenteerd. Bij het saldo wordt het min-teken gebruikt voor een nadeel. Waar geen teken staat betekent dit een voordeel.

Voor de leesbaarheid van de financiële tabellen worden de volgende afkortingen gebruikt:

Afkorting	Betekenis	Toelichting
J2021	Jaarrekening 2021	De definitieve cijfers uit de jaarrekening 2021
B2022	Begroting 2022	De actuele begroting uit 2022 inclusief wijzigingen 2e turap
B2023	Begroting 2023 begrotingsjaar 2023	Primitieve begroting jaarschijf 2023
B2024	Begroting 2023 begrotingsjaar 2024	Primitieve begroting jaarschijf 2024
B2025	Begroting 2023 begrotingsjaar 2025	Primitieve begroting jaarschijf 2025
B2026	Begroting 2023 begrotingsjaar 2026	Primitieve begroting jaarschijf 2026

Begroting 2023

in één oogopslag

Gemeente Uithoorn

Met deze infographic willen we de begroting voor iedereen inzichtelijk maken. Zodat u kunt zien waar de inkomsten vandaan komen en waar we het geld aan uitgeven.

De begroting 2023 van de gemeente Uithoorn is sluitend. Dat betekent dat we een begroting presenteren waarbij de uitgaven en inkomsten aan elkaar gelijk zijn.

Inkomsten

Waar komt het vandaan?

58,5
Miljoen

22,6
Miljoen

81,1
Miljoen

Het grootste deel krijgen we van het Rijk

De rest krijgen we uit lokale heffingen en andere inkomstenbronnen

De totale inkomsten

18,5
Miljoen

4,1
Miljoen

Lokale heffingen

🏠	Onroerende zaakbelasting	€ 8.546.000
○	Rioolheffing	€ 3.653.000
🗑️	Afvalstoffenheffing	€ 4.287.000
🚩	Precariobelasting	€ 34.000
📄	Overige leges	€ 594.000
📄	Afgeven omgevingsvergunningen	€ 891.000
📄	Begraafrechten	€ 335.000
📄	Toeristenbelasting	€ 187.000
↔️	Forensenbelasting	€ 5.000
📄	Marktgeden	€ 12.000

Andere inkomstenbronnen

🔑	Onderhanden werk grondexploitatie	€ 236.000
☰	Overige	€ 1.706.000
📊	Dividenden	€ 140.000
🏠	Verhuuropbrengsten	€ 1.116.000
%	Rente	€ 884.000

Uitgaven

Waar gaat het naartoe

Samenleving

41,3
Miljoen

Wonen en Werken

26,4
Miljoen

Organiseren

15,3
Miljoen

82,9
Miljoen

	Totaal
Jeugd en onderwijs	€ 13.750.000
Maatschappelijke ondersteuning sport cultuur	€ 12.995.000
Bestaanszekerheid arbeidsparticipatie inburgering	€ 10.696.000
Veiligheid	€ 3.840.000

Groen, blauw duurzaam omarmen	€ 12.088.000
Toekomstbestendig wonen en verplaatsen	€ 2.831.000
Gezond en veilig leven	€ 4.060.000
Veerkrachtig ondernemen	€ 617.000
Sociaal en cultureel verbinden	€ 5.247.000
Ontwikkelen van gebieden en locaties	€ 1.600.000

Bestuur en overhead	€ 13.108.000
Dienstverlening	€ 1.721.000
Financiën	€ 451.000

Reserves

Saldo van de inkomsten en uitgaven	-€ 1,9 miljoen
Saldo van de reservemutaties	€ 1,9 miljoen
Sluitende begroting 2023	€ 0

Gemeente Uithoorn

Gemeente Uithoorn

1.4 College van burgemeester en wethouders

Foto: v.l.n.r. Gemeentesecretaris Wegewijs, wethouder Hazen, burgemeester Heiliegers, wethouder Hoekstra en wethouder De Robles

1.5 Portefeuilleverdeling

Burgemeester Heiliegers

- Veiligheid, Bestuur en Organisatie
- Dienstverlening en Kunst
- Cultuur en erfgoed

Wethouder De Robles

- Zorg
- Maatschappelijke ondersteuning
- Jeugd en Onderwijs
- Werk en Inkomen en Asiel
- Migratie en inburgering

Wethouder Hazen

- Ruimtelijke ordening
- Ondernemersklimaat en werkgelegenheid
- Toerisme en recreatie
- Mobiliteit en Infrastructuur
- Sport

Wethouder Hoekstra

- Communicatie en participatie
- Financiën
- Vastgoed
- Woonomgeving
- Wonen
- Coördinatie duurzaamheid
- Bedrijfsvoering

Programma's

Visie

De gemeente Uithoorn moet een aantrekkelijke leefgemeenschap zijn waar het prettig leven is. Groen en ruim wonen en de stad binnen handbereik. De gemeente biedt het beste van twee werelden. De gemeente staat midden in de samenleving en wordt gezien als betrouwbare partner en verbinder die initiatieven van inwoners stimuleert. In deze programmabegroting staat hoe we dit willen bereiken.

De gemeente heeft er vanuit het Rijk veel taken bijgekregen. Met het Inter Bestuurlijk Programma wil het Rijk samen met gemeenten, provincies en waterschappen grote maatschappelijke opgaven gezamenlijk aanpakken. Verder heeft de gemeente op veel beleidsterreinen zelf ook de nodige ambitie. Om die ambitie waar te maken en het werken aan al die opgaven integraal aan te pakken en in goede banen te leiden, zijn de opgaven onderverdeeld in 4 programma's: Samenleving, Wonen & Werken en Organiseren. In het programmaplan wordt per programma beschreven waar we terecht willen komen (programma-effect). Vervolgens wordt per deelprogramma aangegeven wat we willen bereiken (effecten), wat we daarvoor moeten verbeteren (opgaven) en welke activiteiten hiervoor het komende jaar gepland zijn. Deze activiteiten zijn financieel vertaald, waarbij is aangegeven wat de kosten en opbrengsten zijn.

Samenleving

2.1 Visie	23
2.2 Kaderstellende beleid notities	24
2.3 Jeugd en onderwijs	25
2.4 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur	30
2.5 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering	37
2.6 Veiligheid	43

2.1 Visie

Een gemeente waarin onze inwoners welzijn en perspectief ervaren en volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Dat is de inzet van het programma Samenleving. Dit programma-effect krijgt een concrete vertaling naar maatschappelijke effecten, opgaven en bijbehorende activiteiten in vier deelprogramma's:

- Jeugd en onderwijs
- Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur
- Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering
- Veiligheid

De afgelopen jaren is voor veel van deze terreinen een nieuwe inhoudelijke richting vastgesteld door de gemeenteraad in onder meer het gezondheidsbeleid, de cultuurnota, het koersplan sociaal domein, de nota inburgering, de nota reïntegratie, de sportnota en het integrale veiligheidsbeleid. In 2023 ligt binnen het programma Samenleving de nadruk op de (verdere) uitvoering van dit vastgestelde beleid. Leidend daarbij zijn de koerswaarden zoals vastgesteld in het Koersplan sociaal domein: mensgericht, integraal en samen.

In het licht van de inhoudelijke maar zeker ook financiële uitdagingen in het sociaal domein werken we programmabreed steeds meer datagedreven. We gaan in 2023 verder met het programma 'Datagedreven sturing in het sociaal domein' en de drie bijbehorende lijnen 'sturing door data', 'sturing op inhoudelijke beleidslijnen' en 'vergroten kostenbewustzijn'. Daarbij leren we samen met en van anderen. Zo krijgen we meer inzicht en sturingsmogelijkheden door het leveren van tijdige en betrouwbare sturingsinformatie in combinatie met inhoudelijke keuzemogelijkheden (inclusief consequenties en risico's van die mogelijkheden).

2.2 Kaderstellende beleid notities

Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ Uithoorn 2017
Beleid op armoede- en Schuldhulpverlening 2019 - 2022
Beleidsregels Jeugdhulp Uithoorn 2015
Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2017
Beleidsregels re-integratie Uithoorn 2015
Beleidsregels verlaging bijstandsnorm Uithoorn 2015
Koersplan sociaal domein 2020-2023
Gezondheidsnota 'Uithoorn gezonder en gelukkiger' 2018-2022
Handhavingsverordening Inkomensvoorzieningen Uithoorn 2015
Integraal Veiligheidsbeleid 2019 - 2022. Veilig zijn en veilig blijven De touwtjes aan elkaar knopen
Cultuurnota 2020 - 2022
Regioplan huiselijk geweld en kindermishandeling 2020- 2024 Amsterdam- Amstelland
Re-integratieverordening Participatiewet Uithoorn 2017
Re-integratienota "Iedereen telt mee" 2021-2025
Beleidsnota nieuwe wet inburgering 'Investeren in Inburgeren, Integreren en Participeren' (2020-2024)
Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2020-2036
Nota 'Sport verenigt! 2021-2028'
Verordening Declaratiefonds
Verordening individuele studietoelage en individuele inkomenstoelage Uithoorn 2015
Verordening Jeugdhulp Uithoorn 2022
Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet Uithoorn 2017
Verordening maatschappelijke ondersteuning Uithoorn 2020
Verordening Participatieplatform Sociaal domein Uithoorn 2015
Verordening studie inkomenstoelage
Verordening Tegenprestatie Uithoorn 2015
Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Uithoorn 2015

2.3 Jeugd en onderwijs

2.3.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Kinderen en jongeren krijgen volop kansen waarmee zij hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen
2. Jeugd krijgt passende zorg en voorzieningen geboden om gezond op te kunnen groeien
3. Kinderen en jongeren groeien veilig en zoveel mogelijk in hun eigen omgeving op

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Bied mogelijkheden voor ontwikkeling, ontspanning en plezier.
- Zet in op preventie, signaleer hierdoor eerder en pleeg passende interventies om complexere problemen te voorkomen.
- Verbeteren aansluiting ondersteuning en zorg voor de complexere problemen met aandacht voor gehele gezin.
- Versterk de mensgerichte en integrale benadering, waarbij er samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijkheden.
- Zo vroeg mogelijk signaleren en aanpakken huiselijk geweld en kindermishandeling.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Breed inzetten middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Gemeenten hebben van het rijk NPO middelen ontvangen (éénmalig) voor de schooljaren 2021 t/m 2025. Het doel hiervan is om de opgelopen leervertragingen als gevolg van corona terug te dringen. Op basis van de behoeften van de leerlingpopulatie (dit is vooraf in kaart gebracht) is gekozen voor het aanbieden van een divers en breed activiteitenaanbod voor de doelgroepen: 0–4, 4–12 en 12–18 jarigen. Hieronder vallen speelgroep in de breedte, aandacht voor ouders, huiswerkbegeleiding, cultuureducatie, aanpak thuiszitters, mentaal welzijn, bestrijden van de leervertraging door sport en bewegen en Uithoorn is een feest. Dit activiteitenaanbod is aanvullend op de activiteiten die scholen al aanbieden vanuit hun NPO middelen.

Opzetten pilot peuter/kleuter groep

In het schooljaar 2022-2023 start in het Duet een peuter–kleuter groep. Deze pilot is opgezet in nauwe afstemming tussen school en gemeente en duurt twee jaar. De school regelt de opvang en lessen zelf. Doel van deze peuter-kleuter groep is om aan het begin van de onderwijs carrière van een leerling de mogelijkheid te bieden om te werken aan de condities om goed te kunnen starten in het onderwijs. Deze kinderen hebben recht op een kansrijke start, maar dit is voor deze groep niet vanzelfsprekend. Door aangesloten te zijn bij wetenschappelijk onderzoek moet inzichtelijk worden of de beoogde resultaten behaald worden.

Democracy op alle basisscholen

Door middel van dit spel leren kinderen uit groep 8 van de basisscholen hoe de democratie werkt. Afgelopen schooljaar heeft basisschool de Vuurvogel hier positieve ervaringen mee opgedaan. Dit schooljaar nodigen wij alle basisscholen uit om met groep 8 naar de raadzaal te komen en met plezier dit leerzame spel te komen spelen.

Uitrollen preventieve aanpak leerplicht en thuiszitters

Met de komst van het Passend Onderwijs zijn de taken van de leerplichtambtenaar (inmiddels klantmanager onderwijs) verbreed en verzaamd. Naast de handhaving speelt preventie en zorg een steeds belangrijker rol en wordt de problematiek complexer, waardoor meer zaken gemonitord moeten worden. In de eerste Turap 2022 heeft de raad hiervoor reeds incidenteel middelen beschikbaar gesteld en voorgesteld wordt om hier een structureel karakter aan te geven. Voor de ondersteuning in de aanpak thuiszitters wordt de komende drie jaar een deel van de NPO middelen ingezet.

Afsluiten Convenant Integrale Vroeghulp

Het Convenant Integrale Vroeghulp heeft als doel om te ontschotten tussen organisaties, zodat er sneller geschakeld kan worden, risicofactoren eerder in beeld komen en sneller hulpverlening ingezet kan worden. De samenwerking tussen Uithoorn voor Elkaar, verloskundigen, huisartsen, GGD Amsterdam-Amstelland en de Gemeente Uithoorn is hierin vastgelegd in nauw overleg tussen deze partijen. De planning is dat dit convenant in 2022 ondertekend wordt, waarna in 2023 de uitvoering zal plaatsvinden.

Deskundigheidsbevordering aanpak gezinsgericht werken

Om regionaal resultaatgericht samen te werken aan veiligheid in gezinnen worden collega's van het sociaal team geschoold in de Top-3 methodiek. Ook binnen de DUO gemeenten organiseren we gemeenschappelijk deskundigheidsbevordering, onder meer via twee keer per jaar een gezamenlijke kennisdag. Daarnaast zorgt de verzwaren van de casuïstiek en de samenwerking richting drang en dwang kader met Blijvend Veilig ervoor dat een samenwerking is aangegaan met de Jeugdbeschermings Academie.

Gebiedsgericht werken in jeugddomein (van preventief tot jeugdhulp)

De kern van het gebiedsgericht werken is een betere samenwerking tussen de uitvoerende partijen die betrokken zijn bij de ondersteuning van een bepaald gezin en om de ondersteuning zo nabij mogelijk uit te voeren. In het preventieve domein is men al enige tijd geleden begonnen met gebiedsgericht werken. Vanuit die ervaring is geconstateerd dat de verbinding tussen preventief, (specialistische) jeugdhulp en verwijzers (huisartsen, GI, ouder/kind coaches en andere verwijzers) versterkt moet worden om effectievere zorg te kunnen geven aan de jeugdigen van Uithoorn. Hier zal dit jaar en de aankomende jaren verder aan gewerkt worden.

Verder ontwikkelen brede uitvraag in toegang sociaal domein

Bij nieuwe aanvragen van inwoners wordt verder gewerkt aan de invoering van een brede uitvraag. Deze is erop gericht om de hulp/ondersteuningsvraag van de inwoner te achterhalen, om op die manier tijdige, samenhangende, passende en mensgerichte dienstverlening te bieden. Als uit de brede uitvraag komt dat sprake is van vraagstukken op meerdere leefgebieden, dan vindt via een breed casuïstiek overleg vervolgens afstemming plaats inzake individuele casussen, waarbij indien nodig ook het sociaal team en andere interne- en externe partners worden betrokken. Streven is om zo ook het aantal contactpersonen en overdrachtsmomenten voor inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Actieonderzoek Movisie en Reindert naar versterken ketensamenwerking

Stichting Reindert en Movisie brengen door middel van een veldonderzoek in beeld hoe de ketensamenwerking in het sociaal domein in Uithoorn eruit ziet en waar mogelijke hiaten aanwezig zijn en hoe deze opgelost zouden kunnen worden. De interventiespecialisten van stichting Reindert gaan aan de slag met casuïstiek in Uithoorn en Movisie onderbouwt vanuit

wetenschappelijk oogpunt de acties die ondernomen worden en de meerwaarde hiervan. In 2023 wordt het onderzoek naar het versterken van samenwerking in de keten van het sociaal domein afgerond

Evalueren, herzien en opstellen verordeningen, beleidsregels en beschikkingen inwoners zoveel mogelijk in lijn met werkwijze omgekeerde toets

Ook op het terrein van jeugd en onderwijs zullen verordeningen en beleidsregels worden gecheckt of ze in lijn zijn met de werkwijze van de omgekeerde toets en waar nodig aangepast worden. Dit zorgt ervoor dat de medewerkers deze methodiek makkelijker kunnen toepassen doordat genoemde documenten volledig aansluiten bij deze methodiek.

Opstellen en uitvoeren lokaal uitvoeringsprogramma huiselijk geweld en kindermishandeling

De regioaanpak 'Veiligheid voor Elkaar' zet zich ook in 2023 voort. Daarnaast wordt er een lokaal uitvoeringsprogramma in het najaar 2022 voorgelegd aan het college, zodat ook in 2023 nog meer lokaal gewerkt kan worden aan het terugdringen en stoppen van kindermishandeling en huiselijk geweld.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs, dat begin 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt samen met de acties die daaruit voortkomen uitgevoerd. Voor het Vakcollege Thamen wordt in 2023 verder gewerkt aan de planvorming voor toekomstige huisvesting en datzelfde geldt voor de Vuurvogel. Er wordt ook gekeken naar een verbouwing van de Praktijkschool in verband met het beëindigen van het gebruik van ruimtes door de Praktijkschool binnen de locatie van de Brede School.

Taalachterstanden

Samen met kinderopvangorganisaties en basisscholen zetten we in op het voorkomen en beperken van taalachterstanden. Kinderen die vallen onder de landelijke normen en kinderen die door het consultatiebureau worden doorverwezen, nemen deel aan een erkend voor- en vroegschoolse programma. Speerpunten in 2023 zijn de relatie met de Vroegschool (4 tot 6 jarigen) en de ouderbetrokkenheid.

Doorgaande lijn zorg en onderwijs

Er wordt continue aandacht besteed aan de doorgaande lijn, onder meer door samen met scholen en de samenwerkingsverbanden Amstelronde (PO) en Amstelland en Meerlanden (VO), verder inhoud en vorm te geven aan 'passend onderwijs en zorg'. Zowel lokaal (LEA) als regionaal (REA) worden hier concrete afspraken over gemaakt. Daarnaast wordt de doorgaande lijn geagendeerd bij het Uithoorns Directeuren Overleg in het schooljaar 2022-2023. Op deze wijze wordt niet alleen bestuurlijk over de doorgaande lijn gesproken, maar ook op uitvoerend niveau.

Ontwikkelvisie 0-12 jarigen

De Ontwikkelvisie kansrijk, gezond en veilig opgroeien in Uithoorn is in 2022, samen met verschillende partners zoals kinderdagverblijf, primair en voortgezet onderwijs, jeugdzorg en ouders, ontwikkeld om gezamenlijk te komen tot een visie op kansrijk, gezond en veilig opgroeien in Uithoorn. In 2023 zal de uitvoering van deze visie invulling krijgen.

2.3.2 Overzicht baten en lasten

Jeugd en onderwijs	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	12.893	13.799	13.750	12.919	11.789	11.788
Baten	670	962	831	648	648	648
Saldo baten en lasten	-12.223	-12.837	-12.920	-12.271	-11.142	-11.140
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-12.223	-12.837	-12.920	-12.271	-11.142	-11.140

Toelichting

Voordeel op de lasten € 0,05 miljoen t.o.v. 2022

Het voordeel van € 0,05 mln. bestaat uit diverse mutaties binnen het deelprogramma, zowel voor- als nadelig en wordt hieronder verder toegelicht:

Indexeringen Jeugdzorg en Onderwijs: Nadeel € 0,45 mln.

De budgetten voor Jeugdzorg en Onderwijs zijn geïndexeerd. Deze indexeringen hebben betrekking op de kosten voor leerlingenvervoer (€ 0,04 mln.), subsidies voor Onderwijsachterstandenbeleid (€ 0,02 mln.) en Specialistische Jeugdhulp (€ 0,39 mln.).

Lagere uitgaven Jeugdhulp Woonplaatsbeginsel ten opzichte van de compensatie: Voordeel € 0,3 mln.

Met de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel verschuift de verantwoordelijkheid voor de zorg van kinderen naar een andere gemeente. Dit stelt op hoofdlijnen dat de gemeente waar de ouder met het gezag woont ook verantwoordelijk is voor de financiering van jeugdhulp. In de meicirculaire 2021 is een inschatting gemaakt op de financiële gevolgen voor gemeenten vanaf 2022, waarbij voor Uithoorn structureel een bedrag van € 0,73 mln extra was toegevoegd in het gemeentefonds. Deze middelen zijn bij de 2e turap 2021 als structurele stelpost opgenomen in de meerjarenbegroting ter dekking van de uitgaven. Gemeenten werden geacht om voor 1 juli uit te zoeken welke jeugdigen administratief zullen verhuizen, en welke gemeenten verantwoordelijk worden. In 2022 is er daarom een beter beeld van de daadwerkelijke financiële consequenties door het woonplaatsbeginsel. Vooralsnog laat dit een gunstig beeld zien van € 0,3 mln..

Nationaal Programma Onderwijs: Voordeel € 0,13 mln.

In het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangt de gemeente Uithoorn over de periode augustus 2021 t/m juli 2023 € 627.308 aan extra middelen. Deze middelen zijn bedoeld om leerachterstanden die schoolgaande kinderen hebben opgelopen, als gevolg van corona, op te vangen. Scholen ontvangen zelf ook middelen hiervoor van het Rijk. De uitvoering is vorm gegeven in het Plan van aanpak NPO. In 2022 staan de uitgaven voor het gehele jaar opgenomen, voor 2023 betreft dit een periode van 7 maanden. Niet bestede middelen na juli 2023 kunnen gemeenten alsnog besteden tot en met juli 2025. Tegenover de lagere uitgaven in 2023 ten opzichte van 2022 staan dan ook lagere inkomsten en zijn per saldo dus budgetneutraal.

Aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en gezonde leefstijl: Voordeel € 0,05 mln.

De coronacrisis heeft het welzijn en de leefstijl van iedereen geraakt, jong en oud, die langere tijd in een isolement heeft geleefd. In 2021 hebben gemeenten daarom eenmalig middelen ontvangen ter ondersteuning van het sociaal en mentaal welzijn van jongeren. Een

deel van de activiteiten en uitgaven lopen door in 2022. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln.: Voordeel € 0,02 mln.

Zoals toegelicht bij de paragraaf Effecten, opgaven en acties, zijn naast bovenstaande verschillen, incidentelen middelen 2022 voor de preventieve aanpak Leerplicht met ingang van 2023 structureel in deze begroting verwerkt. Dit betreft structureel een bedrag van € 0,04 mln.

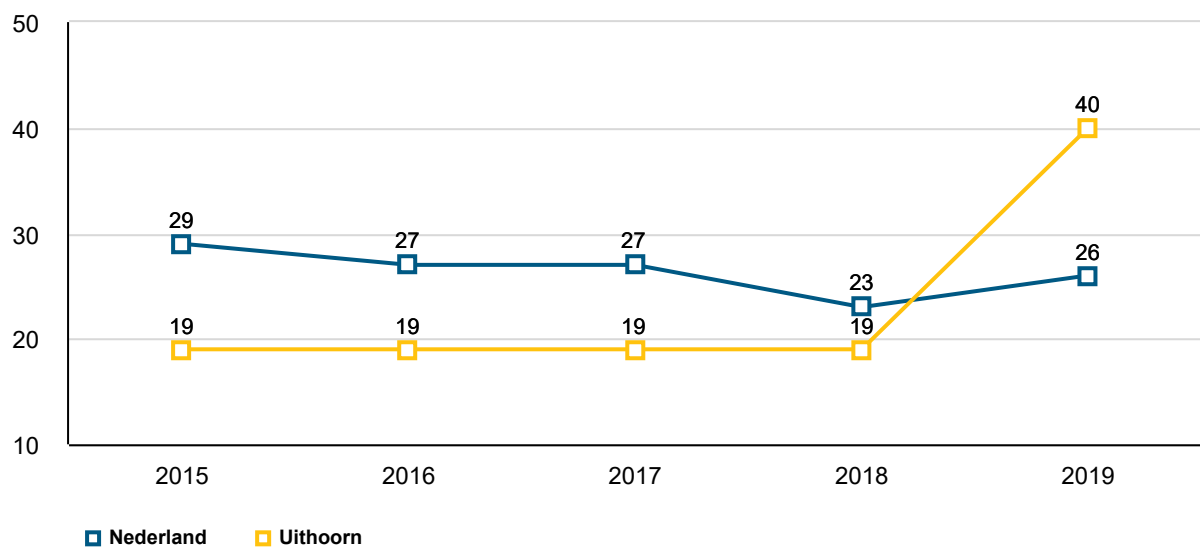
Nadeel op de baten € 0,13 miljoen t.o.v. 2022

Nationaal Programma Onderwijs: Nadeel € 0,13 mln.

Zie de toelichting Nationaal Programma Onderwijs welke is toegelicht bij de Lasten.

2.3.3 Indicatoren

Relatief verzuim

Per 1.000 leerlingen - gegevens 2020 en 2021 niet beschikbaar

2.4 Maatschappelijke ondersteuning, sport en cultuur

2.4.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners zijn optimaal zelfredzaam.
2. Inwoners die dat nodig hebben krijgen passende zorg en voorzieningen geboden die de kwaliteit van hun leven vergroot.
3. Inwoners voelen zich fysiek en mentaal gezond.
4. De sociale samenhang binnen Uithoorn is sterk.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Bied mogelijkheden voor ontwikkeling, ontspanning en plezier.
- Zet in op preventie en signaleer hierdoor eerder en pleeg passende interventies om potentiële problemen te voorkomen.
- Stimuleer een gezonde leefstijl, bevorder mentale gezondheid en faciliteer gezond ouder worden.
- Versterk de mensgerichte en integrale benadering, waarbij er samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijkheden.
- Versterk verbinding van sport & cultuur met maatschappelijke ondersteuning, jeugd en onderwijs, en veiligheid.
- Vergroot de toegankelijkheid van onze welzijnsvoorzieningen en intensiveer het gebruik van onze sport en cultuurvoorzieningen.
- Creëer een beweegvriendelijke openbare ruimte met voldoende plek voor ontmoeting, beweging, ontspanning.
- Versterken van de sociale basis waarbij specifieke aandacht is voor diversiteit, inclusie en kansengelijkheid.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Opstellen (actualiseren) speel- en beweegbeleid

In 2023 wordt het speelbeleid herzien. Het huidige speelbeleid (2008-2012) is gedateerd en past niet meer bij de huidige maatschappelijke effecten. Het opstellen van een nieuw beleid biedt kansen om een speel- en beweegbeleid op te stellen dat breder is dan alleen voor de jongere kinderen en beter past binnen de maatschappelijke doelen die de gemeente heeft.

Uitvoeren beeldenplan inclusief (achterstallig) onderhoud en herverdeling van de kunst in de openbare ruimte

De uitvoering van het beeldenplan houdt in dat alle beelden in kaart worden gebracht en in IBOR (Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte) worden geplaatst. Beelden die niet op de juiste plek staan worden verplaatst. Alle beelden worden jaarlijks bekeken en schoongemaakt, recht gezet en gerepareerd waar nodig. Nieuwe beelden worden in het onderhoudsplan opgenomen. In wijken waar nog geen kunst is kan of een nieuw beeld geplaatst worden of een te verplaatsen beeld vindt daar een nieuwe plek.

Doorontwikkeling Uithoorn voor Elkaar: integrale samenwerking met een focus op preventie

Uithoorn voor Elkaar (UVE) is een netwerkorganisatie van 5 welzijnsorganisaties, verantwoordelijk voor het gehele preventieve voorveld. Vanaf 2022 ontvangt Uithoorn voor Elkaar subsidie op basis van een vernieuwd programma van eisen, waarin zowel kwantiteit als kwaliteit van de dienstverlening is meegenomen. Deze subsidie loopt door in 2023 en

2024. De integrale samenwerking met DUO+ en de gemeente zelf dient verbeterd te worden, waarbij de focus voor UVE op preventie ligt.

Opstellen beleidsregels economisch daklozen en noodopvang

In 2023 worden beleidsregels voor economisch daklozen en noodopvang opgesteld. Ruim 1,5 jaar is de regio actief met de regionale aanpak voor economisch daklozen. Dit worden ook wel de 'nieuwe' daklozen genoemd. Zij zijn dak-of thuisloos vanwege bijvoorbeeld het verlies van een baan of een echtscheiding. Zij kampen niet met zware sociale problematiek. Inmiddels is er voldoende ervaring om gezamenlijk in de regio beleidsregels op te stellen die passend zijn bij deze vorm van opvang. Dit zal worden gecombineerd met het opstellen van lokale beleidsregels voor noodopvang. Inwoners die niet economisch dakloos zijn en niet in aanmerking komen voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen, waarvan de gemeente toch vindt dat opvang noodzakelijk is vanwege nijpende omstandigheden, kunnen op grond van deze beleidsregels in aanmerking komen voor noodopvang.

Implementeren van '10 werkafspraken thuis in de wijk' (tussen gemeente en woningcorporaties) om dakloosheid zoveel mogelijk te voorkomen

In 2024 vindt de doordecentralisatie van Beschermd Wonen plaats. De meeste taken blijven bij de centrumgemeente Amsterdam. Wel zal de rol van de lokale sociale loketten worden uitgebreid rondom dak-en thuisloosheid. Er zal meer expertise worden toegevoegd aan het sociaal loket over dak-en thuisloosheid en toeleiding tot beschermd wonen kan via het sociaal loket plaats vinden. De voorbereidingen hiervan vinden in 2023 plaats. Naast deze voorbereidingen worden ook de '10 werkafspraken thuis in de wijk' tussen de Amstellandgemeenten en Eigen Haard geïmplementeerd..

Uitvoeren domeinoverstijgende analyse vraagstukken rond vergrijzing

Vergrijzing is een vraagstuk dat ons beleid de komende jaren op vrijwel alle domeinen zal raken. Hierop dienen we voorbereid te zijn door middel van een domeinoverstijgende analyse, die ons richting zal geven betreffende de gerelateerde opgaven. In deze analyse worden zaken als woon- en zorgbehoefte, eenzaamheid en vrijwilligerswerk meegenomen.

Uitkomsten woonzorganalyse verwerken in woonbeleid

Uithoorn heeft samen met de Amstelland-gemeenten, Ouder-Amstel, Amstelveen, Diemen en Aalsmeer, opdracht gegeven voor een woonzorganalyse . Deze woonzorganalyse bevindt zich in de afrondende fase. De analyse geeft inzicht in de opgaves die er liggen met betrekking tot de huisvesting van kwetsbare doelgroepen, nu en in de toekomst en hoe vraag en aanbod zich verhouden. Dit inzicht wordt meegenomen in de ontwikkeling van woonbeleid in de toekomst, alsook bij lopende projecten waarbij woningen worden (her)ontwikkeld.

Doorontwikkelen visie en uitvoeringsagenda lokaal preventie akkoord

De afgelopen jaren is het lokale preventieakkoord uitgevoerd. De opgedane ervaringen worden betrokken bij het verlengen van het preventie-akkoord, waarvoor ook middelen vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Als onderdeel van dit proces zal ook de visie op de lange termijn worden vastgesteld en de uitvoeringsagenda gezondheid vernieuwd worden.

Verder ontwikkelen brede uitvraag in toegang sociaal domein

Bij nieuwe aanvragen van inwoners wordt verder gewerkt aan de invoering van een brede uitvraag, die erop gericht is om de hulp/ondersteuningsvraag van de inwoner te achterhalen om op die manier tijdige, samenhangende, passende en mensgerichte dienstverlening te bieden. Als uit de brede uitvraag komt dat sprake is van vraagstukken op meerdere

leefgebieden, dan vindt via een breed casuïstiek overleg vervolgens afstemming plaats inzake individuele casussen. Hierbij worden, indien nodig, ook het sociaal team en andere interne- en externe partners betrokken. Het streven is om zo ook het aantal contactpersonen en overdrachtmomenten voor inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Actieonderzoek Movisie en Reindert naar versterken ketensamenwerking

Stichting Reindert en Movisie brengen door middel van een veldonderzoek in beeld hoe de ketensamenwerking in het sociaal domein in Uithoorn eruitziet, waar mogelijke hiaten aanwezig zijn en hoe deze opgelost zouden kunnen worden. De interventiespecialisten van stichting Reindert gaan aan de slag met casuïstiek in Uithoorn en Movisie onderbouwt vanuit wetenschappelijk oogpunt de acties die ondernomen worden en de meerwaarde hiervan. In 2023 wordt het onderzoek naar het versterken van samenwerking in de keten van het sociaal domein afgerond.

Opstellen verordeningen, beleidsregels en beschikkingen inwoners zoveel mogelijk in lijn met werkwijze omgekeerde toets

In 2023 verwachten we de verordening, beleidregels en beschikkingen Wmo volledig passend te hebben met de methodiek van de omgekeerde toets. Dit zorgt ervoor dat de medewerkers deze methodiek makkelijker kunnen toepassen doordat genoemde documenten volledig aansluiten bij deze methodiek.

Opzetten en uitvoeren project verbinding armoede/sport/cultuur

In 2023 willen we integrale samenwerking zoeken en de verbinding leggen tussen de verschillende beleidsvelden. Een daarvan is cultuur en sport te verbinden met armoede, zodat inwoners van Uithoorn laagdrempelig toegang hebben tot culturele en sportieve activiteiten. Sommige mensen hebben echter meer een duwtje in de rug nodig dan anderen. Het is dus zaak om te kijken hoe ook deze mensen toch kunnen proeven aan cultuur en sport en wellicht stimuleren tot actieve deelname in welke vorm dan ook.

Onderzoeken mogelijke inzet "kunst op recept".

Kunst op Recept is bedoeld voor mensen met psychosociale problemen. Dat zijn problemen die ontstaan door ingrijpende gebeurtenissen, zoals relatieproblemen, verlies van werk of een zieke partner. Mensen met psychosociale problemen hebben vaak baat bij iets anders dat hun gevoel van welbevinden vergroot. Dat kan vrijwilligerswerk of sport zijn, maar ook een kunstzinnige activiteit.

Updaten lokaal sportakkoord (inclusief vergroten brede betrokkenheid)

In 2023 wordt de brede betrokkenheid bij het lokaal sportakkoord vergroot. Er wordt gezocht naar een werkwijze waardoor er structureel meer initiatieven ontstaan en het eigenaarschap vanuit de ondertekende partijen van het sportakkoord vergroot wordt.

Onderzoeken en uitwerken verbreding informatiepunten in de wijk

Met pop-up loketten en een samenwerking met zorg en veiligheid gaan we proberen om de informatiepunten zoals het Loket Waterlinie zo dicht mogelijk bij de inwoner te krijgen.

Ontwikkelen project 'Veilig op de fiets naar school'

Vanuit het sportakkoord is in 2021 en 2022 aandacht besteed aan 'Bewegen naar school'. Hierbij ligt de focus op bewegen en gezondheid. Bij de actie in 2022 is er aanvullend aandacht gevraagd voor de verkeersveiligheid rondom scholen. Vanaf 2023 wordt er middels

verschillende kleine acties/evenementen aandacht gevraagd voor 'veilig op de fiets naar school' vanuit een samenwerking tussen de beleidsterreinen veiligheid en sport.

Follow-up scan beweegvriendelijke omgeving

In 2023 wordt vervolg gegeven aan de scans voor een beweegvriendelijke omgeving (bvo). In het ontwerp van de renovatie van de openbare ruimte in Thamerdal worden bijvoorbeeld de inzichten uit de bvo-scans gebruikt om tot een beweegvriendelijke openbare ruimte te komen.

Uitbouwen project 'Ditzijnwij'

Het project 'Ditzijnwij' draagt bij aan het bevorderen van sociale cohesie in onze gemeente. In 2023 zullen meer gesprekken georganiseerd worden tussen inwoners vanuit dit project. Daarnaast worden andere manieren gezocht om in een kleine projectvorm inwoners met elkaar in gesprek te brengen en worden andere vormen van aandacht voor het thema gecreëerd, waaronder 'overdestreep'.

Opzetten en intensiveren buurtkamers

De afgelopen jaren is er flink wat nieuwbouw bijgekomen waarin buurtkamers een rol spelen, zoals in De Kuyper en De Scheg. Deze al bestaande buurtkamers en nieuw op te zetten buurtkamers willen we doorontwikkelen tot ontmoetingsplekken voor en door de buurt.

Onderhoud sportvoorzieningen

In 2023 worden de kleedruimten van de Legmeervogels gerenoveerd. Het is noodzakelijk om de kleedruimten van Legmeervogels en AKU te renoveren. In de huurovereenkomst is vastgelegd dat de kosten voor rekening van de gemeente Uithoorn zijn. Tijdens de renovatie worden de huidige faciliteiten vervangen zodat de kleedkamers de komende jaren weer veilig en doelmatig gebruikt kunnen worden. Bij de vervanging van materialen worden duurzame keuzes gemaakt.

In 2022 is een MJOP voor het onderhoud van de sporthal van KDO opgesteld om vanaf 2023 onverwachte onderhoudskosten te voorkomen. Zoals overeengekomen met KDO, draagt de gemeente Uithoorn voor 60% bij aan de onderhoudskosten van de sporthal van KDO.

2.4.2 Overzicht baten en lasten

Maatschappelijke ondersteuning, Sport en cultuur	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	11.898	14.276	12.995	12.973	13.011	12.995
Baten	970	1.942	373	373	468	468
Saldo baten en lasten	-10.928	-12.335	-12.622	-12.600	-12.544	-12.528
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	-	48	-	-	-	-
Saldo reserves	-	48	-	-	-	-
Saldo	-10.928	-12.287	-12.622	-12.600	-12.544	-12.528

Toelichting

Voordeel op de lasten € 1,28 miljoen t.o.v. 2022

Het voordeel van € 1,28 mln. bestaat uit diverse mutaties binnen het deelprogramma, zowel voor- als nadelig en worden hieronder verder toegelicht:

Indexeringen WMO maatwerkvoorzieningen, subsidieplafonds en de bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland en DUO+: Nadeel € 0,42 mln.

De budgetten voor Maatschappelijke ondersteuning, Sport en Cultuur zijn geïndexeerd. Deze indexeringen hebben betrekking op de kosten voor de WMO maatwerkvoorzieningen (€ 0,26 mln.), de verhoging van de subsidieplafonds (€ 0,10 mln.), de bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (€ 0,03 mln.) en de bijdrage DUO+ (€ 0,03 mln.).

Specifieke uitkering en overheveling Preventie- en Sportakkoord: Voordeel € 0,08

Gemeenten hebben in 2022 een specifieke uitkering (SPUK) ontvangen voor het uitvoeren van het Sport- en preventieakkoord. Hierin zijn afspraken vastgelegd over hoe de kracht van sport in Nederland nóg beter benut kan worden en afspraken over gezonder leven, zoals rookvrije generatie, minder overgewicht en alcoholgebruik.

Hogere rente en afschrijvingen als gevolg van het Meerjaren investeringsplan Sport en bijdrage inrichting Bibliotheek: Nadeel € 0,06 mln.

In 2023 zijn er structureel hogere rente en afschrijvingslasten door investeringen binnen de Sportvoorzieningen conform het meerjareninvesteringsplan en een eenmalige bijdrage aan de inrichting van de nieuwe bibliotheek.

Aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en gezonde leefstijl: Voordeel € 0,11 mln.

De coronacrisis heeft het welzijn en de leefstijl van iedereen geraakt, jong en oud, die langere tijd in een isolement heeft geleefd. In 2021 hebben gemeenten daarom eenmalig middelen ontvangen ter ondersteuning van het sociaal en mentaal welzijn van volwassenen en ouderen. Een deel van de activiteiten en uitgaven lopen door in 2022. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Eenmalige subsidie Cultuurorganisaties, Buurt- en dorpshuizen, Jeugdorganisaties en Kringloop: Voordeel € 0,10 mln.

Ten tijde van Corona zijn er in 2021 door het Rijk eenmalig extra middelen beschikbaar gesteld voor de instandhouding van Buurt- en dorpshuizen, Cultuur- en Jeugdorganisaties en Kringloop. Deze middelen zijn bij de jaarrekening 2021 overgeheveld naar 2022. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Eenmalige middelen Mantelzorg 2022: Voordeel € 0,05 mln.

Vanuit het programma Langer Thuis werkt het ministerie van VWS samen met partijen in het veld aan betere zorg en ondersteuning voor ouderen thuis. Mantelzorgers spelen daar een cruciale rol bij. Voor deze uitgaven zijn in 2022 door het Rijk eenmalige middelen beschikbaar gesteld. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Kosten (nood)opvang vluchtelingen Oekraïne: Voordeel € 1,50 mln.

Voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne worden in 2022 door de gemeente Uithoorn extra kosten gemaakt voor de realisatie van opvanglocaties en het in gebruik hebben van opvanglocaties. De extra uitgaven worden gecompenseerd door het Rijk door extra inkomsten. In 2023 staan hiervoor, zowel aan de lasten als batenkant, geen extra middelen opgenomen.

Hogere aantallen verbruik WMO (voorspelmodel) en extra bijdrage contract ziektekosten als gevolg van vervallen Rijks collectiviteitskorting: Nadeel € 0,16 mln.

Naast de indexering zien we ook een verdere stijging in de aantallen van WMO voorzieningen. Deze trend doet zich al enige jaren voor en is ook landelijk zichtbaar. Om deze reden is er door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een landelijk voorspelmodel gemaakt. Deze tool is, samen met de analyse van de aantallen 2022, gebruikt voor het bepalen van het WMO budget 2023. Dit leidt tot een toename van € 0,1 mln. In 2023 wordt een meer verfijnde analyse gemaakt, specifiek gericht op de samenstelling van de Uithoornse bevolkingsopbouw.

In 2023 verloopt het contract met Zorg & Zekerheid, de enige aanbieder in deze regio op dit moment. In de huidige contractperiode (4 jaar) zijn de kosten voor zorg jaarlijks toegenomen. De gemeentelijke bijdrage is niet mee gegroeid, en de Rijks collectiviteitskorting stopt per 1 januari 2023. De gemeentepolis is hierdoor voor inwoners steeds duurder geworden. Zonder een extra bijdrage van de gemeente is het niet mogelijk om het contract met Zorg & Zekerheid voort te zetten. Er zijn in 2022 729 (33% van de totale doelgroep) inwoners die een collectieve zorgpolis hebben. Voor de komende twee jaar zal in het contract de gemeentelijke bijdrage verhoogd worden. Dit kost structureel € 0,06 mln. extra.

Overheveling basis op orde en uitvoeringskosten Toeslagenaffaire: Voordeel € 0,06 mln.

Voor de transformatieopdracht DUO+, in het kader van de Basis op orde, zijn in de begroting middelen opgenomen. Deze middelen worden besteed aan het realiseren van een integralere toegang en meer klant-, resultaatgericht- en slimmer werken. Die uitgangspunten zijn ook in lijn met het Koersplan Sociaal Domein. In 2022 zijn er eenmalig, vanuit een overheveling 2021, bovenop het reguliere budget extra middelen beschikbaar gesteld. In 2023 is het reguliere budget hiervoor beschikbaar.

Daarnaast was er in 2022 een maatwerkopdracht voor de uitvoeringskosten voor de Toeslagenaffaire aan DUO+. In 2023 staan hiervoor geen extra middelen opgenomen.

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln: Voordeel € 0,02 mln.

Zoals toegelicht bij de visie van het programma Samenleving zijn, naast bovenstaande verschillen, incidentelen middelen 2022 voor het programma Datagedreven sturen met ingang van 2023 structureel in deze begroting verwerkt. Dit betreft een bedrag van € 0,18 mln. in 2023 en € 0,12 mln voor 2024 en verder.

Toelichting op de baten € 1,57 miljoen t.o.v. 2022

Compensatie (nood)opvang vluchtelingen Oekraïne: Nadeel € 1,5 mln.

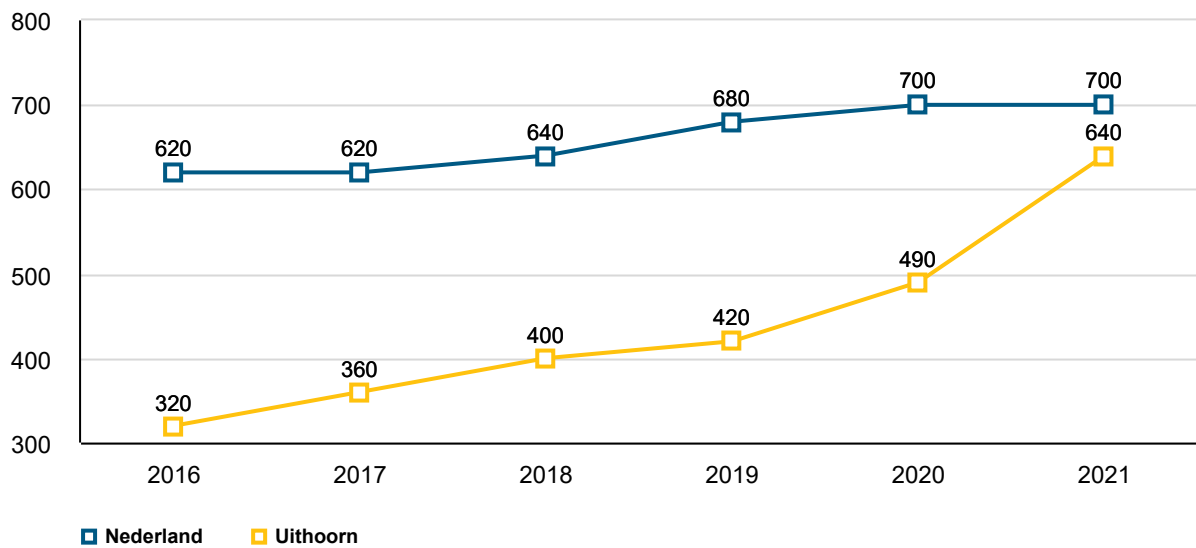
Zie de toelichting hierboven over de (nood)opvang vluchtelingen bij de lastenkant

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln: Nadeel € 0,07 mln.

2.4.3 Indicatoren

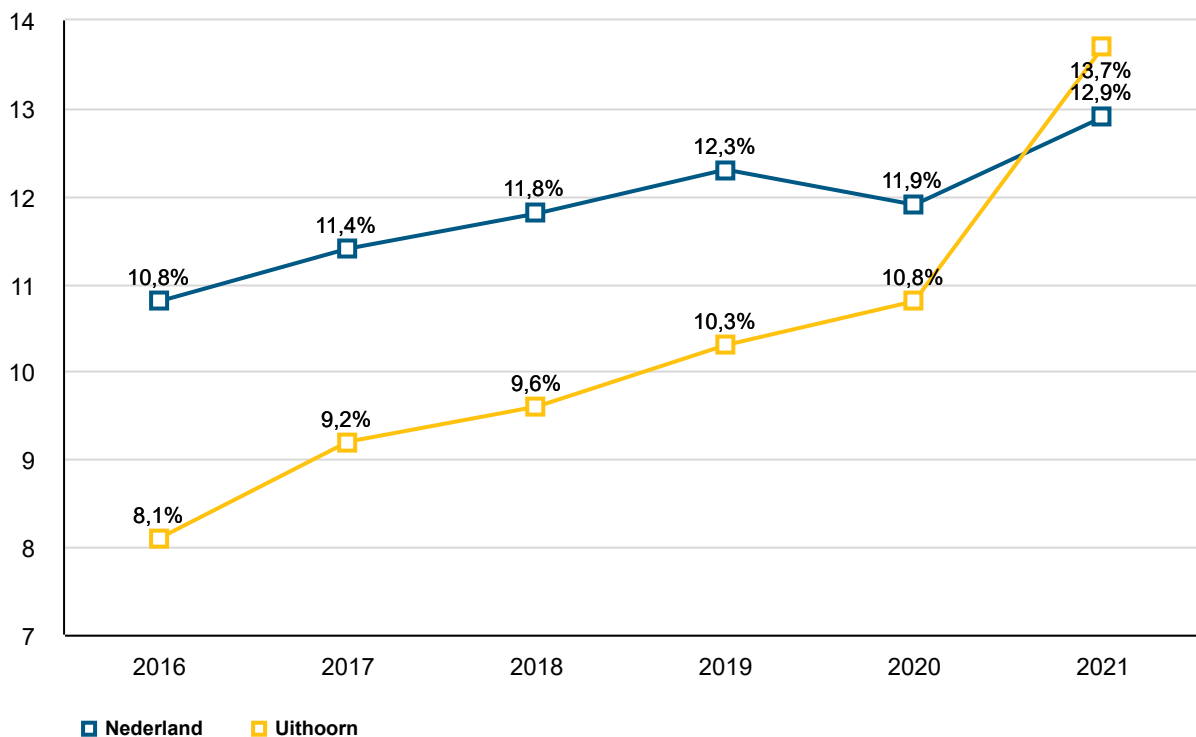
De verplichte indicatoren cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners en het aantal jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp worden hieronder weergegeven:

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

per 10.000 inwoners

Jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp

Indicatoren sociaal domein

Met de auditcommissie vanuit de raad is gesproken over een set van indicatoren voor het sociaal domein. Dit komt voort uit de eerste behandeling van het koersplan sociaal domein in de raad. Bij vaststelling van deze indicatoren wordt ook besproken op welke manier deze in de toekomst worden voorgelegd aan de raad.

2.5 Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering

Landelijke en mondiale ontwikkelingen

Landelijke informatiebronnen schrijven er dagelijks over: hoge energieprijzen en inflatie, een krappe woningmarkt, de groep mensen die het hoofd niet meer boven water kan houden wordt steeds groter. Dit zorgt vervolgens voor nog meer problemen, zoals bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid en sociaal isolement. Daarnaast zet het kinderen langdurig op achterstand. Op het moment van schrijven zijn er voor 2022 al verschillende maatregelen getroffen, zoals de energietoeslag en hulp bij energiebesparing voor kwetsbare inkomens. Het blijft nog gissen hoe de problematiek rondom energie en inflatie zich de komende tijd gaat ontwikkelen en het is nog niet bekend of de toeslagen hiervoor in 2023 een vervolg zullen krijgen of dat het Rijk op een andere manier zal compenseren.

Het kabinet wil de vicieuze cirkel doorbeken met een brede meerjarige aanpak Geldzorgen, Armoede en schulden en de Participatiewet in Balans. De aanpak moet geldzorgen beter voorkomen, het aantal mensen in armoede en schulden substantieel terugdringen en de bestaanszekerheid van alle Nederlanders versterken. De plannen behelzen een groot aantal maatregelen in 2023, waaronder verhoging van het wettelijk minimumloon/uitkeringen en afschaffen van de kostendelersnorm voor jongeren. De aanpak waarin mensen en werken op basis van vertrouwen centraal staan sluit goed aan bij de uitgangspunten van onze koersnota. Voor de uitvoering van dit plan zullen ook middelen beschikbaar worden gesteld aan gemeenten.

Lokale ontwikkelingen

Asielcrisis

De huidige asielcrisis zal ook in 2023 effect hebben. De verwachting is dat de huisvestingstaakstelling statushouders in 2023 onverminderd hoog zal blijven. Het beroep op sociale voorzieningen zal hiermee toenemen, wat breed effect zal hebben op de budgetten binnen het sociaal domein en mogelijk zelfs leidt tot overschrijdingen. Dit wordt gemonitord en terugkoppeling zal, indien nodig, plaatsvinden in de turaps.

Daarnaast is onduidelijk hoe de situatie in de Oekraïne zich gaat ontwikkelen en wat dit betekent voor de vluchtelingenstromen richting ons land. Bovendien is nog niet duidelijk in hoeverre deze vluchtelingen straks een beroep kunnen doen op gemeentelijke voorzieningen, vooral wanneer de oorlog in de Oekraïne langer voortduurt. Op dit moment ontvangen gemeenten financiële compensatie voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen vanuit het Rijk. Dit zijn aparte financieringsstromen, buiten de reguliere budgetten om.

2.5.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners hebben de zekerheid dat zij in hun eerste levensbehoeften kunnen voorzien
2. Inwoners zijn financieel zelfredzaam
3. Inwoners nemen naar vermogen deel aan het arbeidsproces
4. Inburgeraars zijn geïntegreerd in de Uithoornse samenleving

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Voorkomen waar mogelijk door inzet op vroegsignalering en preventie.
- Vanuit bestaanszekerheid de verbinding leggen naar woonvraagstukken en duurzaamheid (zoals energiearmoede).

- Versterk de mensgerichte en integrale benadering, waarbij er samen met de inwoner wordt gekeken naar mogelijkheden.
- Aanbieden van een (financieel) vangnet voor inwoners die onvoldoende in eigen inkomen kunnen voorzien.
- Stimuleren en begeleiden naar werk of andere passende dag invulling.
- Begeleiden van inburgeraars en zorgen voor ondersteunende voorzieningen.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Versterken en verbreden aanpak vroegsignalering schulden

In 2023 zullen we de uitvoering van de pilot vroegsignalering, waarin huisbezoeken worden uitgevoerd door medewerkers van de gemeente en Uithoorn voor Elkaar, een vaste plek geven in de dienstverlening bij Duo+. Daarnaast gaan we kijken naar de mogelijkheden om de aanpak op onderdelen uit te breiden en versterken.

Borgen pilot kinderarmoede

De aanpak kinderarmoede, waarbij de gemeente samenwerkt met diverse maatschappelijke partners op het signaleren van kinderarmoede en doorverwijzen wordt geborgd. Een van de acties is het gezamenlijk samenstellen van een sociale kaart.

Invoeren taalmeter als onderdeel Taalakkoord

Het Taalakkoord is ondertekend door diverse organisaties in de gemeente Uithoorn en vloeit voort uit de Regionaal Programma Laaggeletterdheid 2020 – 2024. Met deze ondertekening gaan organisaties aan de slag met taalachterstanden van doelgroepen van hun eigen organisatie. De taalmeter is een instrument om te zien hoe hoog het taalniveau is van iemand en of dat verbetering behoeft. De klantmanagers van DUO gaan de taalmeter gebruiken in het contact met de inwoners. .

Verder ontwikkelen brede uitvraag in toegang sociaal domein

Bij nieuwe aanvragen van inwoners wordt verder gewerkt aan de invoering van een brede uitvraag, die erop gericht is om de hulp/ondersteuningsvraag van de inwoner te achterhalen om op die manier tijdige, samenhangende, passende en mensgerichte dienstverlening te bieden. Als uit de brede uitvraag komt dat sprake is van vraagstukken op meerdere leefgebieden, dan vindt via een breed casuïstiek overleg vervolgens afstemming plaats inzake individuele casussen waarbij indien nodig ook het sociaal team en andere interne- en externe partners worden betrokken. Streven is om zo ook het aantal contactpersonen en overdrachtsmomenten voor inwoners zoveel mogelijk te beperken.

Actieonderzoek Movisie en Reindert naar versterken ketensamenwerking

Stichting Reindert en Movisie brengen door middel van een veldonderzoek in beeld hoe de ketensamenwerking in het sociaal domein in Uithoorn eruit ziet en waar mogelijke hiaten aanwezig zijn en hoe deze opgelost zouden kunnen worden. De interventiespecialisten van stichting Reindert gaan aan de slag met casuïstiek in Uithoorn en Movisie onderbouwt vanuit wetenschappelijk oogpunt de acties die ondernomen worden en de meerwaarde hiervan. In 2023 wordt het onderzoek naar het versterken van samenwerking in de keten van het sociaal domein afgerond

Evalueren, herzien en opstellen verordeningen, beleidsregels en beschikkingen inwoners zoveel mogelijk in lijn met werkwijze omgekeerde toets

Aanpassen verordeningen en beleidsregels in lijn met denkwijze omgekeerde toets. Het betreft de beleidsregels bijzondere bijstand, beleidsregels schuldhelpverlening, beleidsregels

re-integratie, re-integratieverordening en de afstemmingsverordening. Dit zorgt ervoor dat de medewerkers deze methodiek makkelijker kunnen toepassen doordat genoemde documenten volledig aansluiten bij deze methodiek.

Opstellen nieuwe nota bestaanszekerheid

Eind 2022 wordt het huidige lokale armoedebeleid 'De touwtjes aan elkaar knopen' geëvalueerd. Op basis van relevante data en cijfers, het bijbehorende verhaal en lokale ambities van zal er eerste helft 2023 een nieuw beleidsstuk aan de raad worden voorgelegd. Bestaanszekerheid is het startpunt waarbij er met diverse thema's verbinding zal worden gezocht, zoals bijvoorbeeld met duurzaamheid voor de aanpak energiearmoede. Dit sluit goed aan bij de landelijke ambities van de brede meerjarige aanpak Geldzorgen, armoede en schulden.

Lokaal vertalen van landelijke aanpassingen 'Participatiewet in balans'

De minister heeft in 2022 een eerste pakket aan wijzigingen aangekondigd. In 2023 worden nieuwe ontwikkelingen nauw in de gaten gehouden om hier snel op te acteren.

Uitvoeren pilot jongeren (gericht op voorkomen doorstromen naar bijstand)

Uitvoeren integrale pilot jongeren. Waarbij Jongeren in de leeftijd van 16-27 jaar worden ondersteunt naar opleiding en/of werk en bij geldzorgen zodat ze (duurzaam) mee kunnen doen in de samenleving. De pilot heeft 3 pijlers:

1. Jongeren-vangnet waarin we de lijnen tussen de diverse afdelingen/hulpverlening willen verbinden en de jongeren begeleiden naar zelfredzaamheid
2. Onderzoek doen naar de (specifieke) behoefte van deze doelgroep, hoe bereiken we hen, waar liggen de kansen en van welke voorzieningen kunnen we meer/beter gebruik maken.
3. Vast aanspreekpunt voor jongeren bij de gemeente

De pilot is in 2022 gestart en wordt geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie volgt een vervolg op de pilot.

Opstellen pilot doelgroep 45+

Er wordt een pilot opgezet met betrekking tot 45-55 jarigen. Dit is onderdeel van de reïntegratienota 'Iedereen telt mee!'

Versterken van taal-, digitaal- en financiële vaardigheden ism taalhuis en maatschappelijke partners

Eind 2022 start Uithoorn voor Elkaar met de pilot versterken zelfredzaamheid statushouders, die er op gericht is om de taalvaardigheden, digitale vaardigheden en financiële vaardigheden van statushouders te vergroten om zo de zelfredzaamheid te versterken. De pilot loopt door tot het vierde kwartaal van 2023.

Inrichten en uitvoeren (structureel) cliëntervaringsonderzoek nieuwe aanpak inburgering en participatie

Inrichten (structureel) cliënt ervaringsonderzoek naar hoe statushouders de nieuwe aanpak op het gebied van inburgering en participatie ervaren. Het cliënt ervaringsonderzoek volgt uit de inburgeringsnota 'Investeren in inburgeren, integreren en participeren'. Nu de eerste inburgeraars onder de nieuwe Wet inburgering zijn gestart, gaan we de invulling van het cliënt ervaringsonderzoek verkennen en vormgeven.

2.5.2 Overzicht baten en lasten

Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	12.005	12.582	10.696	10.697	10.686	10.663
Baten	7.606	5.864	5.599	5.599	5.599	5.599
Saldo baten en lasten	-4.398	-6.719	-5.097	-5.098	-5.087	-5.064
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-4.398	-6.719	-5.097	-5.098	-5.087	-5.064

Toelichting

Voordeel op de lasten € 1,89 miljoen t.o.v. 2022

Het voordeel van € 1,89 mln. bestaat uit diverse mutaties binnen het deelprogramma, zowel voor- als nadelig en worden hieronder verder toegelicht:

Kosten nieuwe Wet Inburgering: Voordeel € 0,33 mln.

Voor 2022 is een budget opgenomen voor de uitgaven met betrekking tot de nieuwe Wet Inburgering. Het betreft hier onder andere uitgaven aan specifieke voorzieningen zoals Leerroutes, Maatschappelijke begeleiding en Arbeidsparticipatie. Deze kosten zijn geraamd, gelijk aan het bedrag van de Specifieke uitkering 2022 van het Rijk die de gemeente hiervoor ontvangt en is dus budgetneutraal. De beschikking voor de uitgaven 2023 is nog niet ontvangen en derhalve voor zowel de lasten als de baten nog niet geraamd. Daarnaast is er in 2022 een bijdrage aan DUO+ voor de uitvoeringskosten van de regeling opgenomen. De uitgaven worden gedekt vanuit inkomsten binnen het gemeentefonds en zijn daarmee ook budgetneutraal.

Hogere uitgaven voor de bijstandsuitkeringen: Nadeel € 0,13 mln.

De afgelopen jaren is het aantal inwoners met een bijstandsuitkering gestegen. In 2022 zagen we, mede door de gunstige arbeidsmarkt, een daling van het aantal uitkeringen. Helaas resulteert dit niet voor iedereen in het krijgen en behouden van werk. Meer dan 60% van de inwoners in het uitkeringsbestand een lage loonwaarde (verdiencapaciteit 0-40% van het minimumloon).

In 2022 hadden we te maken met de onzekerheden als gevolg van de Pandemie en zien we voor 2023 nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen op ons af komen. Landelijke ontwikkelingen die invloed (kunnen) hebben op de grootte van het uitkeringsbestand zijn: wijzigingen in de Participatiewet, een verhoogde taakstelling voor de opvang van statushouders en een onzekere economie (inflatie, oorlog Oekraïne). Voorgaande zorgt voor druk op het aantal uitkeringen. In 2023 verwachten wij een stabilisatie van uitkeringsbestand. Dit wil zeggen dat de uitstroom gelijk is aan het aantal nieuwe mensen wat instroomt. Dit is in lijn met de landelijke prognose. Wel zijn de bijstandsuitkeringen voor 2023 geïndexeerd. Om uitstroom te bevorderen zijn (intensieve) re-integratietrajecten nodig. Maatwerk blijft belangrijk om onze inwoners te ondersteunen en mee te laten doen in de samenleving. Met, voor wie dat mogelijk is, kans op betaald werk.

Als gevolg van de benoemde ontwikkelingen in 2022, zijn de budgetten tussentijds bij de 1e en 2e turap 2022 per saldo incidenteel verhoogd. Waar we eerder nog uitgaven van een daling voor 2023, zien we nu als gevolg van de bovengenoemde ontwikkelingen dat er in 2023 naar verwachting sprake zal zijn van een stabilisatie. Om deze reden is de incidentele

verhoging in 2022 nu ook structureel meegenomen in de begroting 2023 naar het niveau van de uitgaven 2022. En datzelfde is ook gedaan voor de inkomstenkant op basis van het laatst bekende BUIG-budget. Voor 2023 en verder betekent dit dat per saldo een bedrag van jaarlijks € 0,5 mln., exclusief indexering, ten laste is gekomen van het begrotingsresultaat. Hiermee blijven de lasten voor de bijstandsuitkeringen in 2023 op vergelijkbaar niveau als in 2022, met uitzondering van de indexering van de uitkeringen. Die indexering verklaart dat er uiteindelijk een nadeel van € 0,13 mln ontstaat tov. 2022.

Lagere uitgaven Bijstand voor zelfstandigen(verruimde Bbz met betrekking tot Corona): Voordeel € 0,10 mln.

Per 1 oktober 2021 zijn de regelingen Tozo en Tonk gestopt. Echter, tot 1 april 2022 is Bbz tijdelijk verruimd en leidt in 2022 tot hogere uitgaven. De verwachting is dat in 2023 de kosten voor deze doelgroep weer op het niveau zijn van voor de Corona.

Eenmalige uitgaven armoedebudget: Voordeel € 0,06 mln.

Binnen de budgetten van armoedebestrijding zijn in 2022 een aantal eenmalige kosten opgenomen, zoals de aanschaf van een applicatie Schuldhulpverlening, overheveling vanuit 2021 met betrekking tot Vroegsignalering en staan er in 2022 eenmalige middelen voor de armoedemonitor.

Energietoeslag: Voordeel € 1,29 mln.

Als gevolg van de stijgende energieprijzen heeft het Rijk in 2022 voorzien in een regeling waar huishoudens met een laag inkomen voor een deel worden gecompenseerd. In 2022 is hiervoor budget opgenomen. Gemeenten worden voor de verstrekking van deze toeslag en de uitvoeringskosten gecompenseerd via het gemeentefonds.

Uitvoeringskosten DUO+ voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) en voor het uitkeren van de Energietoeslag aan inwoners: Voordeel € 0,22 mln.

In 2022 zijn nog uitvoeringskosten voorzien voor de afwikkeling van de Tozo-regeling. Deze bestaan uit debiteurafwikkeling en verantwoordingsverplichtingen aan het Rijk via de Sisa-regeling. Daarnaast is er in 2022 eenmalig voorzien in een extra bijdrage aan DUO+ voor de uitvoering van Energietoeslag. Deze kosten zijn niet opgenomen in de begroting 2023.

Lagere bijdrage Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) door afname bestand: Voordeel € 0,04 mln.

De WSW kent geen nieuwe instroom van klanten. Er vindt alleen nog uitstroom plaats. De WSW wordt geraamd op basis van de begroting van de AM Match die deze doelgroep begeleid. Voor 2023 zijn de kosten gedaald ten opzichte van 2022.

Overige diverse kleine verschillen < € 0,1 mln.: Nadeel € 0,02 mln.

Nadeel op de baten € 0,27 miljoen t.o.v. 2022

Extra inkomsten vanuit de Specifieke uitkering Wet Inburgering: Nadeel € 0,2 mln.

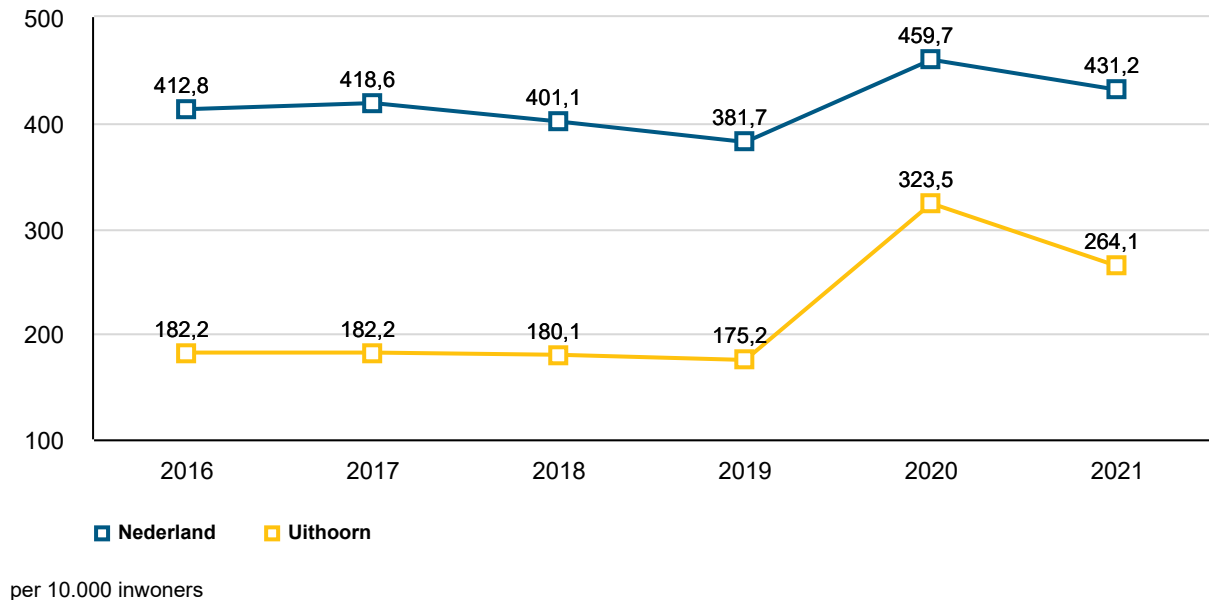
Voor de nieuwe Wet Inburgering ontvangen gemeenten inkomsten in de vorm van een specifieke uitkering (zie ook toelichting lasten over dit onderwerp). Deze beschikking is ontvangen voor 2022, maar voor 2023 nog niet bekend en daarmee nog niet opgenomen in de begroting 2023.

Extra Inkomsten vanuit hogere terugvorderingen binnen de Bijstand: Nadeel € 0,06 mln.

De kosten voor de bijstand stijgen. Daarmee zijn in 2022 de inkomsten vanuit de terugvorderingen gestegen. Onzeker is nog of dit een structureel karakter zal krijgen, waardoor deze inkomsten nog niet zijn meegenomen in de begroting 2023.

2.5.3 Indicatoren

Personen met een bijstandsuitkering

2.6 Veiligheid

2.6.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Uithoorn is een aantrekkelijke gemeente waar inwoners en ondernemers veilig zijn en zich veilig voelen
2. Inwoners en ondernemers werken samen met professionele partners om de veiligheid te vergroten.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Vergroten betrokkenheid inwoners en ondernemers bij veiligheidsproblematiek
- Versterken integrale aanpak door een goede balans tussen preventie, interventie, controle en repressie
- Het verbinden van zorg en veiligheid met elkaar en met de fysieke leefomgeving
- Inzetten op voorkomen van jeugdoverlast en -criminaliteit
- Voorkomen van escalatie in complexe casussen

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Borgen en verbreden opgavegerichte wijkaanpak zorg en veiligheid

Het vergroten van de betrokkenheid van inwoners en ondernemers wordt geborgd binnen de opgave gerichte aanpak wijkveiligheid. Er zijn drie stabiele wijknetwerken in de wijken Thamerdal, Zijdelwaard en Oude Dorp/Centrum. In 2023 wordt gekeken of binnen deze wijken de onderwerpen kunnen worden uitgebreid, en/of dat de opgavegerichte wijkaanpak ook toegepast kan worden binnen andere wijken binnen de gemeente Uithoorn.

Stimuleren bewustwording ondermijning inwoners en ondernemers

De structurele inbedding van de aanpak van ondermijning en het verder uitbouwen van de bestuurlijke aanpak vraagt tevens om aandacht te schenken aan de rol van inwoners en ondernemers. In 2023 wordt het creëren van bewustwording over de signalen van ondermijning bij inwoners en ondernemers verder gestimuleerd en worden inwoners en ondernemers blijvend voorgelicht over de mogelijkheden om signalen te melden. Daarnaast is er blijvend aandacht voor het stimuleren van bewustwording binnen de gemeentelijke organisatie, zodat signalen van ondermijning zoveel mogelijk herkend en doorgegeven worden.

Vaststellen integraal veiligheidsbeleid 2023-2026

In het integraal veiligheidsbeleid 2023 - 2026 is gevraagd de tijdelijke aanvullende inzet op het gebied van jeugdoverlast en criminaliteit structureel te maken. Deze structurele inzet op dit thema borgt een uitbreiding van de handavingscapaciteit, de jongerenwerkactiviteiten, de lokale persoonsgerichte aanpak en een aanpak gericht op de jonge aanwas.

Opzetten aanpak woonfraude

Vanuit de aanpak ondermijning is de aanpak van woonfraude in de vorm van spookbewoning geprioriteerd. Spookbewoning heeft een directe negatieve invloed op het aantal beschikbare woningen in de gemeente en een (in)direct verband met zowel drugscriminaliteit als mensenhandel, in de vorm van arbeidsuitbuiting. Om spookbewoning zoveel als mogelijk tegen te gaan en terug te dringen dient er een aanpak gerealiseerd te worden.

Ontwikkelen en uitvoeren aanpak 'Kwetsbare meiden'

Gerelateerd aan jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit kent de gemeente Uithoorn jongeren die extra kwetsbaar zijn. In 2023 is er bijzondere aandacht voor kwetsbare meiden die het risico lopen om verstrikt te raken in loverboyproblematiek, en/of seksuele uitbuiting. Om dit zoveel als mogelijk tegen te gaan en/of terug te dringen wordt er een aanpak ontwikkeld en uitgevoerd die zowel ziet op preventie als het bieden van bescherming, zorg en ondersteuning aan (mogelijke) slachtoffers.

Doorontwikkelen Meldpunt Zorg en Overlast (MZO)

Op diverse onderwerpen worden structuren ingericht om zorg en veiligheid, inclusief de fysieke omgeving nader te verbinden. Het meldpunt zorg en overlast wordt doorontwikkeld en dient een borging tussen deze onderwerpen te realiseren. In de aanpak van mensenhandel is er een sterke verbinding tussen zorg en veiligheid en de implicaties van de aanpak binnen het fysieke domein. In de aanpak rondom jeugd en mensen met onbegrepen gedrag wordt een vergelijkbare verbinding tussen zorg en veiligheid beoogd.

Opzetten en uitvoeren van de aanpak mensenhandel (seksuele, criminele en arbeidsuitbuiting)

Conform het landelijke programma 'Samen tegen mensenhandel' realiseert de gemeente een aanpak ter bestrijding en bescherming van slachtoffers van zowel seksuele, criminele als arbeidsuitbuiting. Om dit zoveel als mogelijk tegen te gaan en/of terug te dringen wordt er een aanpak ontwikkeld en uitgevoerd die zowel ziet op preventie als het bieden van bescherming, zorg en ondersteuning aan (mogelijke) slachtoffers.

Uitvoeren plan van aanpak voorkomen jonge aanwas

Gerelateerd aan jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit is er binnen de gemeente Uithoorn specifieke aandacht voor het voorkomen van jonge aanwas. De aanpak richt zich zowel op het bieden van perspectief aan jongeren, vergroten van ouderbetrokkenheid en meer capaciteit voor het specialistisch jongerenwerk.

Borgen pilot Lokale Persoonsgerichte Aanpak (LPGA)

De LPGA is in het pilot jaar een succesvol instrument gebleken. Jongeren die te licht zijn voor de top 400/600 aanpak, maar waar toch zorgen over zijn, krijgen via dit instrument een tijdige interventie. In het integraal veiligheidsbeleid 2023 - 2026 zijn middelen gevraagd dit instrument structureel te borgen in de begroting.

Uitvoeren pilot Blijvend Veilig (nieuwe werkwijze met jeugdbescherming, Veilig Thuis en Raad voor Kinderbescherming)

Eind 2021 is het team Zorg en Veiligheid gestart met een intensieve samenwerking met Blijvend Veilig; een proeftuin van de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Jeugdbescherming regio Amsterdam, de William Schrikker Stichting en de Blijf Groep. In de samenwerking staat het perspectief van de veiligheid van elk gezinslid centraal. De pilot heeft onder andere de volgende doelstellingen:

- Het voorkomen van overdrachten, wat zowel effectiviteit als efficiency ten goede komt.
- Verbindingen in de wijk tot stand brengen – samenwerken i.p.v. overdragen.
- Minder inzet van gezagsbeperkende maatregelen.

Opzetten aanpak 'Personen met onbegrepen en gedrag'

De samenwerking tussen politie, ggz en gemeenten wordt in 2023 versterkt en geïntensiveert, zodat mensen de juiste zorg en ondersteuning krijgen en niet onnodig in aanraking komen met justitie en politie.

Blijvende verbinding met het Actiecentrum Veiligheid en Zorg

Het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ) is een belangrijke partner voor de gemeente. Er is aansluiting op diverse thema's zoals radicalisering, de Top 400/600 aanpak, de doorgroeiers aanpak, personen met onbegrepen gedrag en woonoverlast. De gemeente Uithoorn blijft nauw betrokken met het doel optimaal gebruik te maken van elkaars expertise, een integrale blik te ontwikkelen op casuïstiek en escalatie van casuïstiek te voorkomen.

2.6.2 Overzicht baten en lasten

Veiligheid	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	3.890	3.843	3.849	3.885	3.921	3.915
Baten	307	41	41	41	41	41
Saldo baten en lasten	-3.583	-3.802	-3.808	-3.844	-3.880	-3.874
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-3.583	-3.802	-3.808	-3.844	-3.880	-3.874

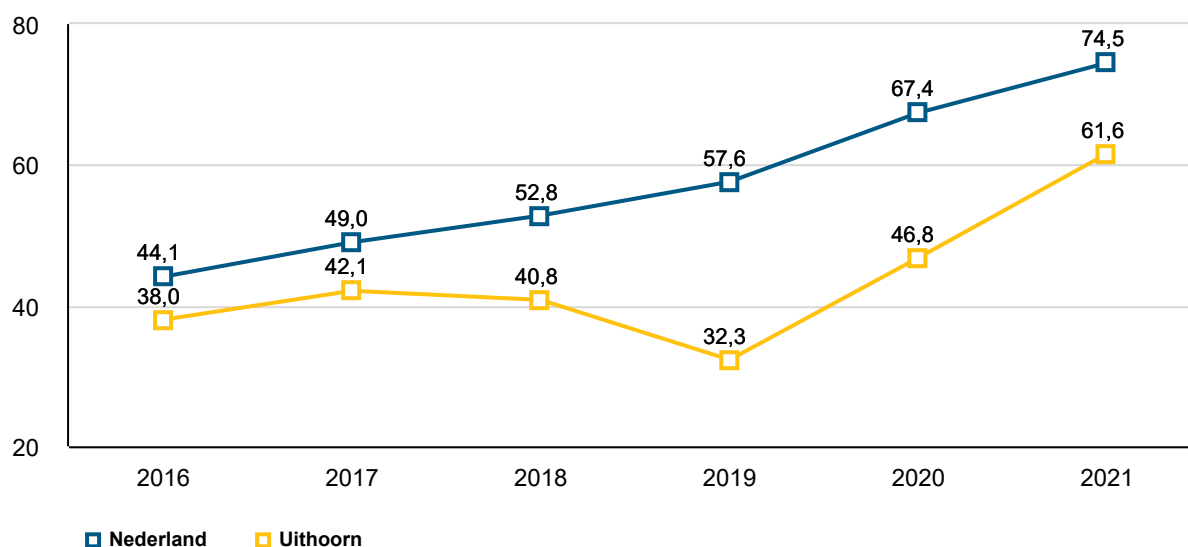
Toelichting

Het verschil aan baten en lasten is < € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

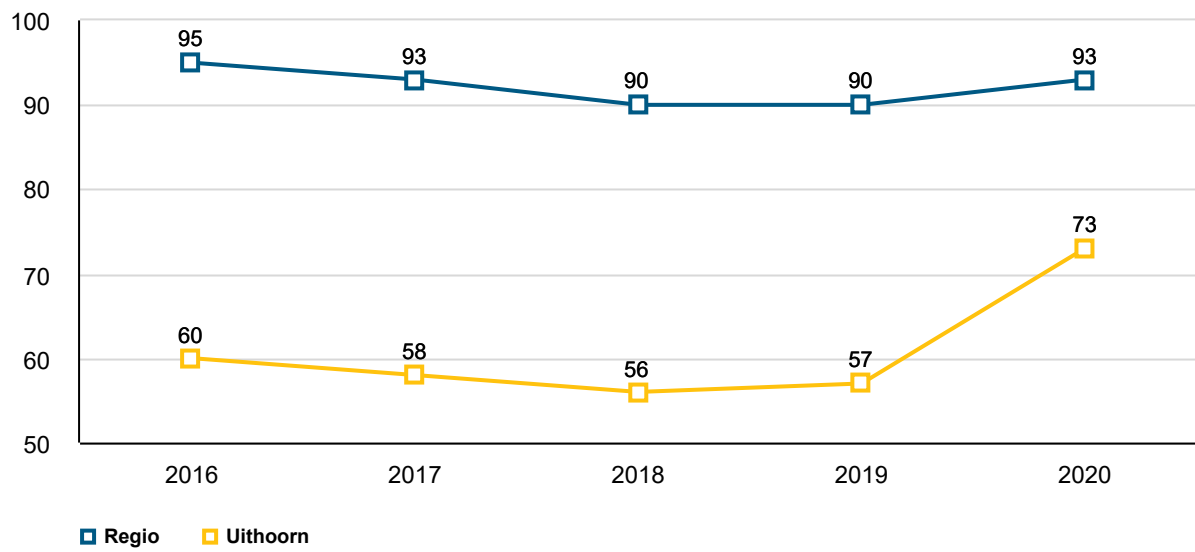
Zoals toegelicht bij de paragraaf effecten, opgaven en acties zijn de incidentele middelen 2022 voor jeugdoverlast en -criminaliteit met ingang van 2023 structureel in deze begroting verwerkt. Conform het Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026. Dit betreft een bedrag van € 0,22 mln.

2.6.3 Indicatoren

Aantal meldingen van overlast door personen met verward gedrag

Veiligheidsindex*

*Lagere waarde vertegenwoordigt een betere veiligheidsbeleving

Wonen en werken

3.1 Visie	48
3.2 Kaderstellende beleid notities	49
3.3 Groen, blauw en duurzaam omarmen	50
3.4 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)	53
3.5 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen	56
3.6 Veerkrachtig ondernemen	60
3.7 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)	63
3.8 Ontwikkelen van gebieden en locaties	64

3.1 Visie

Een duurzame, gezonde en veilige omgeving waarin het prettig wonen, werken, verplaatsen en verblijven is. Dat is de inzet van het programma Wonen & Werken. Dit programmaeffect sluit aan op de Omgevingsvisie die eind 2022 is vastgesteld. Door nadrukkelijk de aansluiting tussen omgevingsvisie, CUP en de begroting te leggen, borgen we het integraal werken aan de doelen en opgaven uit de omgevingsvisie.

Als deelprogramma's zijn de vijf pijlers van de omgevingsvisie opgenomen:

- Groen, blauw en duurzaam omarmen
- Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)
- Toekomst bestendig wonen en verplaatsen
- Veerkrachtig ondernemen
- Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)

Daarnaast is een zesde, meer randvoorwaardelijk, deelprogramma opgenomen:

- Ontwikkeling van gebieden en locaties

3.2 Kaderstellende beleid notities

Accommodatiebeleid (oktober 2008)
Actieplan Wonen (2017)
Archeologiebeleid (2010)
Bedrijfsplan algemene begraafplaats (2014)
Beleid onderwijshuisvesting
Beleidsnotitie Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten
Beleidsplan Nieuwe woonruimteverdeling; Een sociale huurwoning zoeken verandert (2021)
Bougrondexploitatie (**BGE**) (jaarlijkse actualisatie, deze is niet openbaar)
Detailhandelsstructuurvisie Uithoorn (2021)
Duurzaamheidsagenda Uithoorn 2019-2022 (2019)
Economische Visie 'SamenWerken 2020' (2010)
Gebiedsvisie Boterdijk - Vuurlijn
Gebiedsvisie Kernglastuinbouwgebied Uithoorn (2018)
Gebiedsvisie Tussen Poelweg en Noorddammerweg
Gebiedsvisie Ruilverkaveling (2021)
Gemeentelijk rioleringsplan 6 2018-2022 (GRP-6) (2018)
Greenport Aalsmeer 'Ruimtelijke Visie Greenport Aalsmeer 2015-2025, sturen op kansen samenwerken in de opgaven (2015)
Greenport Aalsmeer 'Samenwerken aan een bloeiend perspectief, visie en strategie Greenport Aalsmeer 2030'
Grondstoffenbeleid Uithoorn 2020-2025 (2021)
Horecavisie (2022)
Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) (2020)
Masterplan Dorpscentrum (2010)
Mensen Samenbrengen, Strategische kaders evenementenbeleid Gemeente Uithoorn (2016)
Mobiliteitsvisie (2022)
Nota Grondbeleid Uithoorn (2015)
Nota van Ruimtelijk-Economische Uitgangspunten bedrijventerrein Uithoorn 2016 (2016)
Nota Vastgoed
Omgevingsvisie Uithoorn (2022)
Ondernemen op locatie, Strategische uitgangspunten standplaatsenbeleid Gemeente Uithoorn 2021, (2021)
Regionale Energiestrategie Noord-Holland Zuid 1.0 (2021)
Ruime-jasbeleid (2007)
Schipholnota 'Minder meer'
Structuurvisie Uithoorn (geactualiseerd 2011)
Visie Groene en Recreatieve Zone (2022)
Visie op Recreatie en Toerisme (2022)
Uitvoeringsnota Ruimte voor Ruimte (januari 2012)
Woonvisie Uithoorn 2013-2023

3.3 Groen, blauw en duurzaam omarmen

3.3.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. De gemeentelijke organisatie en haar inwoners en ondernemers zijn energieneutraal en fossiel onafhankelijk
2. De fysieke leefomgeving is bestand tegen extreme weersinvloeden
3. De omgeving is biodivers en en het groen heeft een hoge natuurwaarde

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Verminder het gebruik van grondstoffen en stimuleer het hergebruik van materialen
- Verminder het energieverbruik en schakel over op duurzame bronnen voor energie en warmte
- Verminder de effecten als gevolg van klimaatverandering (droogtestress, hittestress, wateroverlast, afname biodiversiteit)
- Verbind groene en recreatieve gebieden met elkaar
- Verduurzaam de gemeentelijke organisatie

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Opstellen uitvoeringsprogramma circulaire economie

De ambitie van de gemeente Uithoorn voor circulaire economie is (bron: Duurzaamheidsagenda) volledig circulair in 2050 - in 2020 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar (in 2025 maximaal 30 kg/inwoner/jaar, in 2050 afvalvrij) - in 2030 50% en in 2050 volledig circulair inkopen - in 2050 volledig circulair bouwen.

Opstellen en vaststellen uitvoeringsprogramma Energietransitie

De ambitie van Uithoorn voor de energietransitie is (bron: duurzaamheidsagenda): Fossielonafhankelijk in 2040 & Aardgasvrij in 2050 - reductie energiegebruik binnen de gemeentegrenzen met minimaal 1,5% per jaar - in 2040 wordt de volledige gemeentelijke energievraag duurzaam opgewekt - in 2050 aardgasvrij en voor iedereen een duurzaam, betaalbaar alternatief. In 2022-23 wordt gewerkt aan het opstellen van het uitvoeringsprogramma, wat de leidraad is voor inspanningen in de komende jaren.

Uitvoeren van continue campagne op het gebied van energiebesparing en duurzame energie

Onderdelen van deze continue campagne zijn onder meer: de maandelijkse duurzaamheidspagina, het bestrijden van energiearmoede, opleiding en inzet van duurzaamheidscoaches, de inzet van het regionale energieloket, de duurzaamheidslening en uitvoering van het Nationaal Isolatieprogramma.

Actualiseren Regionale Energiestrategie - RES2.0 (i.s.m. regio)

In de RES 1.0 zijn de zoekgebieden voor de opwek van elektriciteit door zon en wind vastgesteld. Het doel van RES 2.0 is het realiseren en monitoren van initiatieven binnen deze zoekgebieden.

Uitvoeren wijkaanpak warmtetransitie (streven per jaar 1 wijk)

Op basis van de uitkomst van het programma energietransitie (zie boven) en de opgestelde Transitievisie Warmte (2021) zal in overleg met de stakeholders een wijkuitvoeringsplan worden opgesteld en zal een start worden gemaakt met de uitvoering van het plan.

Opstellen beleid laadinfrastructuur en plaatsingsplan

De energietransitie vraagt om meer elektrisch vervoer. Om te voorzien in de vraag naar oplaadvoorzieningen is adequaat beleid nodig. Het beleid maakt het plaatsen van (extra) e-laadpalen mogelijk en een plaatsingsplan vergemakkelijkt het aanvraag-/beoordelingsproces.

Actualiseren gemeentelijk rioleringsplan (GRP) in combinatie met waterplan

Het huidige GRP loopt in 2022 af en wordt geëvalueerd en getoetst aan nieuwe beleidsontwikkelingen. Een geactualiseerd GRP wordt gecombineerd met een waterplan. In het waterplan worden klimaatadaptatieve maatregelen beschreven.

Opstellen en vaststellen uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie

In het programma leggen we een ambitieniveau voor de klimaatadaptatie vast. Het programma voor de leidraad voor de inspanningen in de komende jaren.

Klimaatadaptatie als doel bij groot onderhoud en nieuwe inrichting

Na het vaststellen van programma klimaatadaptatie wordt het maatregelenpakket voor de openbare ruimte verder uitgewerkt en opgenomen in de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). Hieruit volgt ook een uitvoeringsprogramma.

Opstellen leidraad natuurinclusief bouwen

Natuurinclusief bouwen maakt onderdeel uit van de ambitie in de gemeentelijke omgevingsvisie op het gebied van klimaatadaptatie. Nader uitgewerkt gaat worden wat hieronder verstaan wordt en welke uitgangspunten opgesteld kunnen worden om de ambitie vorm te geven.

Realiseren Vliegwielprojecten Groene en Recreatieve Zone

Om de uitwerking van de gebiedsvisie voor een Groene en recreatieve zone te stimuleren wordt een aantal vliegwielprojecten opgestart. Dit zijn projecten die waar mogelijk met inzet van subsidiegelden en waar mogelijk gekoppeld aan geplande beheer- en onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.

Deelnemen aan gezamenlijk Uitvoeringsprogramma Westeinderscheg.

Vanuit de provincie Noord-Holland wordt samen met het Hoogheemraadschap Rijnland en de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Haarlemmermeer en Uithoorn gewerkt aan het versterken van het landschap, natuur in en de toegankelijkheid van de Westeinderscheg. Hiertoe wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld en uitgevoerd.

Evalueren Duurzaamheidsagenda 2019-2022 en vormgeven aan een vervolg

In het najaar van 2022 wordt de duurzaamheidsagenda geëvalueerd. Voor het vervolg op de duurzaamheidsagenda is gekozen voor een programmatische aanpak langs drie sporen: energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie.

Inzetten op energiebesparing bij bedrijven

We sluiten aan bij het regionaal energieloket bedrijven. Hiermee worden bedrijven ondersteund bij het treffen van energiebesparingsmaatregelen en wordt er gehandhaafd op energiebesparing bij de bedrijven. Dit gaat in samenwerking met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZK).

Inzetten op integraal werken

Voortdurende altertheid bij beleidsvorming en uitvoering om verschillende maatschappelijke doelen te combineren, zoals bij de bestrijding van energiearmoede.

3.3.2 Overzicht baten en lasten

Groen, blauw en duurzaam omarmen	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	9.702	11.801	12.088	12.188	12.070	12.279
Baten	7.840	8.730	8.500	8.472	8.615	8.717
Saldo baten en lasten	-1.862	-3.071	-3.589	-3.717	-3.455	-3.562
Toevoegingen aan reserves	406	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	64	161	263	263	263
Saldo reserves	-406	64	161	263	263	263
Saldo	-2.268	-3.007	-3.427	-3.454	-3.192	-3.299

Toelichting

Lasten nadeel € 0,28 miljoen

De lasten zijn in 2023 afgerond € 0,28 miljoen hoger dan in 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

- Hogere lasten vanwege de uitbreiding formatie duurzaamheid (€ 0,16 mln.). Het betreft de uitbreiding van formatie met 2 fte voor het team duurzaamheid dat werkt aan energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Dit bovenop de bestaande capaciteit van 2,5 fte. Mogelijk dat op termijn verdere capaciteitsuitbreiding nodig is, en daarvoor additionele middelen van het Rijk voor zullen komen.
- Hogere lasten vanwege de uitbreiding formatie beleidsmedewerker klimaatadaptatie (€ 0,05 mln.). De duurzaamheidsproblematiek en klimaatadaptatie krijgt binnen de gemeentelijke organisaties steeds meer vorm, aansluiting vanuit Duo+ Buurt is hierbij een noodzaak. De nieuwe thema's binnen duurzaamheid en klimaatadaptatie moeten conform de voorwaarden en regels vanuit het Rijk worden uitgewerkt. Om op tactisch en operationeel niveau de visie vanuit de gemeenten te kunnen effectueren en vorm te geven is uitbreiding van het team I&B met een beleidsmedewerker duurzaamheid en klimaatadaptatie noodzakelijk.
- Lagere lasten doordat er in 2022 vanwege een storm herstelkosten groen zijn geraamd van € 0,13 mln.
- Hogere lasten planmatig onderhoud watergangen (€ 0,09 mln.) en hogere lasten planmatig onderhoud groen en bomen (€ 0,33) vanwege een actualisatie van het planmatig onderhoud.
- Lagere lasten omdat er in 2022 uitgaven zijn geraamd voor de aanpak van energiearmoede en lokale isolatieaanpak (€ 0,39 mln.)
- Hogere lasten vanwege diverse kleine verschillen (€ 0,16 mln.)

Baten nadeel € 0,23 miljoen

De baten zijn in 2023 € 0,23 miljoen lager dan in 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er in 2022 subsidie is ontvangen voor de aanpak energiearmoede en lokale isolatieaanpak (€ 0,39 mln.) en hogere baten vanwege diverse kleine verschillen (€ 0,16 mln.)

Binnen de mutaties aan de reserves is er sprake van een hogere onttrekking aan de reserve riolering om het tarief van de rioolheffing te egaliseren.

3.4 Gezond en veilig leven (in de leefomgeving)

3.4.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. De omgeving is schoon met een passende uitstraling en is fysiek en sociaal veilig.
2. Inwoners bewegen, verblijven en ontmoeten elkaar in de leefomgeving.
3. Overlast en hinder en daaruit voorkomende gezondheidsschade zijn zoveel mogelijk beperkt.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Zorg voor een schone en veilige leefomgevingen betrek hierbij inwoners.
- Wees als gemeente zichtbaar en communiceer over de (onderhouds)werkzaamheden.
- Verbeter mogelijkheden om prettig te verblijven, te recreëren en te ontmoeten in de leefomgeving.
- Neem de effecten op gezondheid mee bij het inrichten van de leefomgeving.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Opstellen programma openbare ruimte

Voor uitwerking van het Integraal beleid openbare ruimte (IBOR) is er behoefte aan het opstellen van een programma openbare ruimte. Dit programma zal overzicht bieden wat de maatschappelijke voorwaarden zijn bij de fysieke opgaven van de openbare ruimte. Doordat ook monitoring een onderdeel van het programma is, zal per gebied zowel de technische staat als de maatschappelijk behoefte in beeld worden gebracht. Het programma aan de integrale en gebiedsgerichte programmering van inspanningen in de openbare ruimte.

Opstellen uitvoeringsprogramma en realiseren maatregelen Thamerdal

Het planmatig onderhoud en herinrichting uitvoeren in Thamerdal vanuit de eisen uit de Ontwikkelstrategie Thamerdal.

Actualiseren algemene verordening ondergrondse infrastructuur

In het kader van wensen en eisen vanuit energietransitie en vernieuwing middenspanningsnet door de netbeheerder wordt de verordening geactualiseerd.

Versterken van de communicatie over werkzaamheden: gemeente wil zichtbaarder en transparanter zijn over maatregelen in de openbare ruimte. Hiervoor wordt een intern proces opgesteld en worden communicatiemaatregelen ontwikkeld en uitgevoerd.

Opstellen speelbeleidsplan

De uitgangspunten van het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) en de Sportnota worden opgenomen in de actualisatie van het speelbeleidsplan. Volgens deze richtlijnen wordt een uitvoeringsplan opgesteld.

Realiseren Legmeerbos

In Legmeer West wordt een parkachtig groen gebied uitgewerkt, te weten het Legmeerbos. Hierdoor vindt een versterking van de leefomgeving van direct omwonenden plaats. Dit gebied vormt een schakel in de Groene en Recreatieve zone Uithoorn en biedt de direct omwonenden een plek om te recreëren. De realisatie vindt plaats mede met subsidie van Stichting Leefomgeving Schiphol en de Uitvoeringsregeling Westeinderscheg.

Continueren strategische inzet op beperken overlast Schiphol

De aanwezigheid van Schiphol heeft grote invloed op de leefkwaliteit in Uithoorn en De Kwakel. De gemeente zet zich actief in om dit te verbeteren en de overlast (geluid en emissies) te laten beperken, door middel van lobbyen, advisering en positionering. De gemeente werkt hiervoor samen met andere gemeenten en overheden zoals in de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) en het Rijk en met een lokale bewonersorganisatie. We willen het belang van de gezonde leefkwaliteit in Uithoorn en De Kwakel onder de aandacht blijven brengen, mede door een actieve lobby richting het ministerie en de Tweede Kamer.

Uitwerken handelingsperspectief gezondheid voor ontwikkelingen

Gezondheid is een breed begrip. Hieronder kunnen vallen de omgevingswaarden van bijvoorbeeld bedrijven (geluid, hinder, trilling) en een bewegvriendelijke omgeving. Ook aspecten van eenzaamheid en inclusiviteit vallen hieronder. Als eerste speerpunt gaan we beleid ontwikkelen om een beweegvriendelijke omgeving als uitgangspunt te gaan nemen voor onze eigen initiatieven in bijvoorbeeld de openbare ruimte (in IBOR/LIOR). Deze uitgangspunten kunnen ook betrokken worden bij initiatieven van derden om op deze manier, waar mogelijk, bij alle initiatieven bij te dragen aan een beweegvriendelijke omgeving. De andere elementen zullen op een later moment, bijvoorbeeld bij het Omgevingsplan (omgevingswaarden), betrokken worden.

3.4.2 Overzicht baten en lasten

Gezond en veilig leven	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	3.346	4.378	4.060	4.458	5.129	4.706
Baten	541	564	538	538	532	528
Saldo baten en lasten	-2.805	-3.813	-3.522	-3.920	-4.597	-4.178
Toevoegingen aan reserves	1.482	1.259	1.259	1.259	1.259	1.259
Onttrekkingen aan reserves	945	1.743	1.593	1.969	2.068	1.566
Saldo reserves	-537	485	335	710	809	308
Saldo	-3.342	-3.329	-3.188	-3.210	-3.788	-3.870

Toelichting

Lasten voordeel € 0,32 miljoen

De lasten zijn in 2023 afgerond € 0,32 miljoen lager dan in 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

- Lagere lasten omdat in 2022 een budget was opgenomen (€ 0,06 mln.) voor brommers op de weg.
- Lagere lasten planmatig onderhoud wegen (€ 0,72 mln.) en hogere lasten planmatig onderhoud civiele kunstwerken (€ 0,12 mln.) en openbare verlichting (€ 0,05 mln.) vanwege een actualisatie van het planmatig onderhoud.
- Hogere lasten (€ 0,32 mln.) doordat de kapitaallasten van een aantal investeringen in lijn met het BBV niet meer ten laste van de reserve groot planmatig onderhoud openbare ruimte worden gebracht maar ten laste van de exploitatie.
- Hogere lasten vanwege het opstellen van een programma openbare ruimte (€ 0,07 mln.).
- Lagere lasten vanwege diverse kleine verschillen € 0,1 mln.

Daarnaast is er sprake van een lagere onttrekking (€ 0,13 mln.) aan de reserve groot planmatig onderhoud openbare ruimte vanwege een actualisatie van de budgetten

3.4.3 Indicatoren

De ambitie van het Grondstoffenbeleid Uithoorn 2020-2025 is 100 kilogram restafval per inwoner in 2023 en 75 kilogram in 2025.

Indicator (W2)	2020	2021	2023
De hoeveelheid huishoudelijk restafval per bewoner per jaar (kg).	252	240	100

Indicator (W1)	20201	2022	2023
Het % van de openbare buitenruimte dat voldoet aan het in het KOR vastgestelde kwaliteitsniveau 'beheer'.	80%	80%	80%

De kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte wordt aan de hand van een schouw vastgesteld

Totdat nieuwe indicatoren vastgesteld zijn in de beheerplannen, wordt gewerkt met de indicator vanuit het KOR. Deze staat voor beheer op dat 70% moet voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen in de beeldkwaliteit. In het verleden werd ook gesproken over 80% voldoen, maar dat was het ambitieniveau van de inrichting van de openbare ruimte.

3.5 Toekomstbestendig wonen en verplaatsen

3.5.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Mensen met lokale binding hebben de mogelijkheid te wonen in de gemeente
2. Er is balans tussen verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Verminder de lokale druk op de woningmarkt
- Verbeter de aansluiting van de woningvoorraad op de vraag en ontwikkeling van de Uithoornse samenleving
- Verbeter de verkeersveiligheid
- Verbeter de bereikbaarheid van woningen, bedrijven en voorzieningen
- Beperk negatieve effecten van verkeer en vervoer

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Bevorderen mogelijkheden voor koop nieuwbouwwoningen door huidige inwoners

In de op te stellen nieuwe Woonvisie wordt aandacht besteed aan woningbouw voor eigen bewoners passend bij de bevolkingssamenstelling binnen de gemeente. Bij nieuwbouwprojecten wordt zoveel als mogelijk gestuurd op een juiste verhouding tussen koop- en huursegmenten.

Implementeren nieuwe Woonruimteverdeling

Met het nieuw beleid voor de Woonruimteverdeling wordt de volgorde en voorrang van sociale huurwoningen van woningcorporaties op een andere manier geregeld. De 14 gemeenten uit de regio's Zaanstad-Waterland, Amstelland-Meerlanden en Amsterdam werken gezamenlijk aan de inwerkingtreding van de nieuwe Woonruimteverdeling per 16 januari 2023.

Opstellen en vaststellen nieuw woonbeleid

Er wordt in het najaar van 2022 gestart met de uitvraag voor een nieuwe Woonvisie. Voor de Woonvisie wordt een analyse van de veranderde woningmarkt verricht en worden de voornaamste opgaven en maatregelen bepaald. Het is de verwachting dat de nieuwe Woonvisie eind 2023 ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd.

Inzetten op het vergroten van diversiteit en kwaliteit van woningen in een wijk

Bij bouwprojecten wordt blijvend aandacht besteed aan de benodigde diversiteit en kwaliteit van woningen voor zowel de leefbaarheid binnen de wijk als de woningbehoefte binnen de gemeente.

Vorbereiden en (mogelijk) realiseren van flexwonen op basis van het nieuwe woonbeleid

Er is vanuit de MRA een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor flexwonen. De resultaten worden betrokken bij het nieuwe woonbeleid.

Uitvoeren en evalueren pilot weren doorgaand verkeer Markt/Wilhelminakade

Het afsluiten van de Wilhelminakade betreft het weren van doorgaand verkeer om een verblijfsgebied te creëren. De pilot was gepland in de zomer van 2022 maar in goed overleg

met de ondernemers is de pilot uitgesteld met een jaar. Door het uitstel is er meer tijd voor participatie en kan er een draaiboek gemaakt worden.

Opstellen en vaststellen uitvoeringsprogramma Mobiliteit

De Mobiliteitsvisie Uithoorn 2040 is vastgesteld begin 2022. Als onderdeel van de Mobiliteitsvisie wordt een uitvoeringsprogramma uitgewerkt. Met het uitvoeringsprogramma wordt inzichtelijk gemaakt op welke termijn en met welke middelen uitvoering wordt gegeven aan de Mobiliteitsvisie. Voor de uitvoering van de onderzoeken en het voorbereiden van eventuele investeringsbeslissingen is de doorlooptijd 3 jaar.

Opstellen en uitvoeren monitoringsprogramma mobiliteit

Om onderzoek te doen naar maatregelen, zoals uit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie Uithoorn, is structurele (verkeers)data nodig. Het monitoringsprogramma maakt inzichtelijk op welke termijn en met welke middelen data wordt opgehaald. Denk daarbij aan (twee)jaarlijkse parkeerdrukmetingen, fietstelweken, etc.

Opstellen van nieuw parkeerbeleid inclusief de participatie en uitwerking

De Mobiliteitsvisie Uithoorn vraagt om nieuw parkeerbeleid op korte termijn. In de Mobiliteitsvisie worden uitspraken gedaan over de richting van het parkeerbeleid en te onderzoeken maatregelen. Er zijn aanvullende onderzoeken uitgevoerd en er wordt een projectgroep ingericht voor het schrijven van het parkeerbeleid en het uitvoeren van het participatietraject.

Werkzaamheden Uithoornlijn

De Uithoornlijn gaat in 2024 naar verwachting in exploitatie. Het tracé wordt op dit moment aangelegd.

Uitvoeren werkzaamheden Verkeersplan Dorpscentrum

Als onderdeel van het vastgestelde plan Dorpshart aan de Amstel (2017) is het Verkeersplan Dorpscentrum uitgewerkt. Eind 2020 is het definitieve plan vastgesteld en op dit moment wordt de openbare ruimte heringericht naar een verblijfsgebied. Binnenkort worden de verkeersbesluiten voorgelegd aan het College en naar verwachting zijn alle werkzaamheden begin 2023 afgerond.

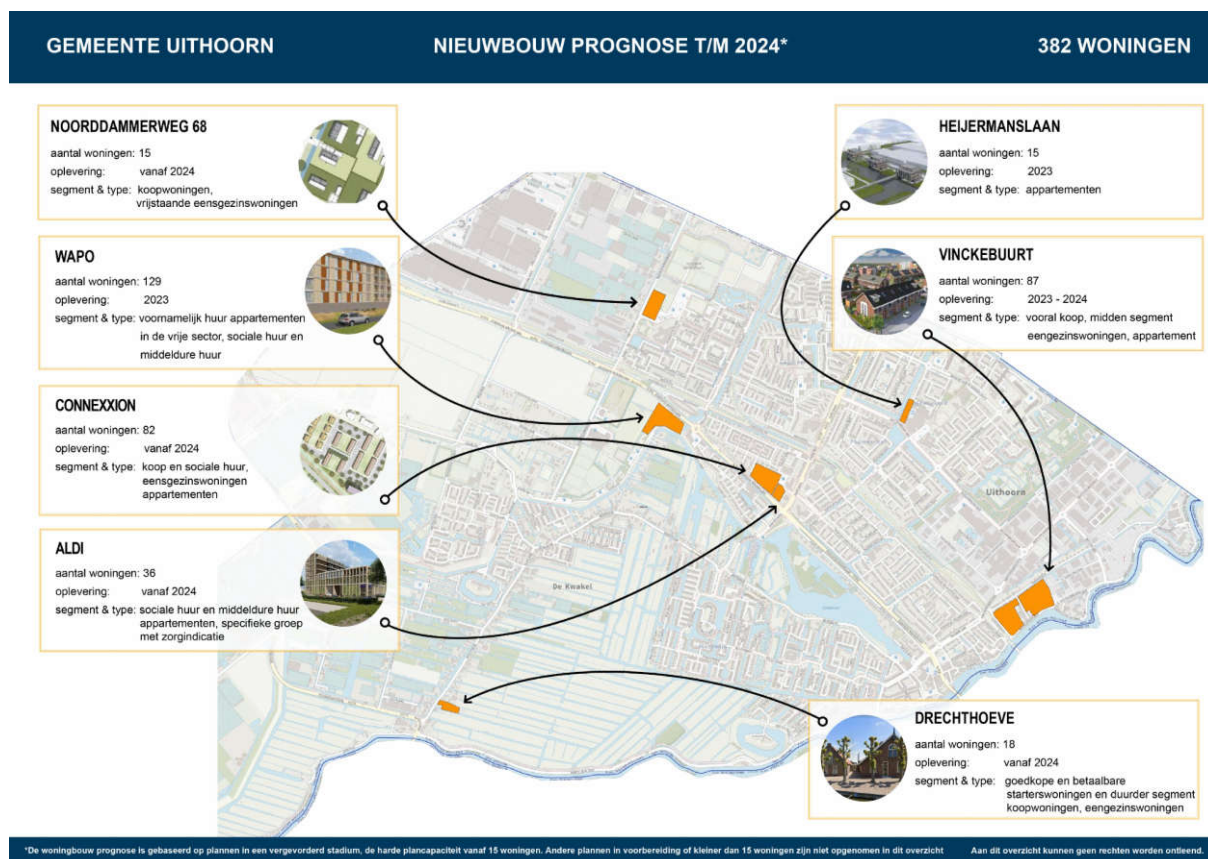
Uitvoeren ontwerpogave Arthur van Schendellaan

Als onderdeel van de Mobiliteitsvisie Uithoorn moet er op korte termijn een uitspraak gedaan worden over de ontsluitende functie van de Arthur van Schendellaan. Er wordt ook onderzoek gedaan naar fietsvoorzieningen op de parallelle wegen. De ontwerpogave loopt parallel met de planning van het project uitbreiding/verdichtingsogave de Vuurvogel.

Vorbereiden investeringsbesluit fietsbrug Legmeerbos richting BTAZ terrein

De gemeenteraad heeft ingestemd met het voorlopig ontwerp Legmeerbos. Als onderdeel van het voorlopig ontwerp moet er een investeringsbesluit genomen worden over de fietsbrug van het Legmeerbos naar het Bedrijventerrein Amstelveen Zuid (BTAZ terrein). Daarvoor wordt verkend wat de kosten zijn voor de brug en er wordt subsidie aangevraagd.

Kaart nieuwbouwprognose

3.5.2 Overzicht baten en lasten

Toekomst bestendig wonen en verplaatsen	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	2.438	2.944	2.831	2.848	2.839	2.637
Baten	1	7	7	7	7	7
Saldo baten en lasten	-2.437	-2.938	-2.825	-2.841	-2.833	-2.631
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-2.437	-2.938	-2.825	-2.841	-2.833	-2.631

Toelichting

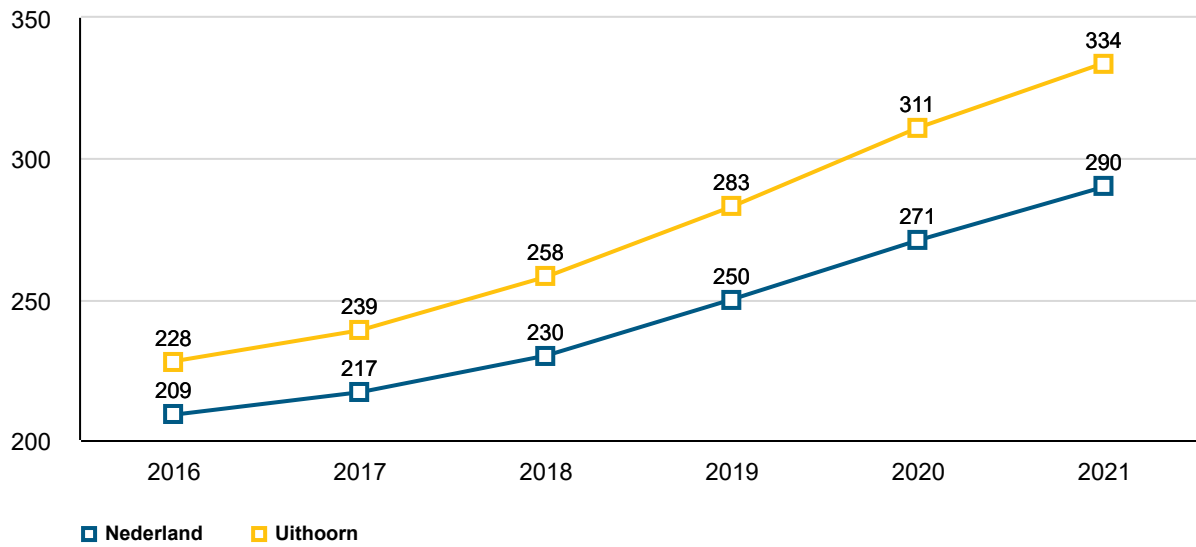
Lasten voordeel € 0,07 miljoen

De lasten zijn in 2023 € 0,07 miljoen lager dan in 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

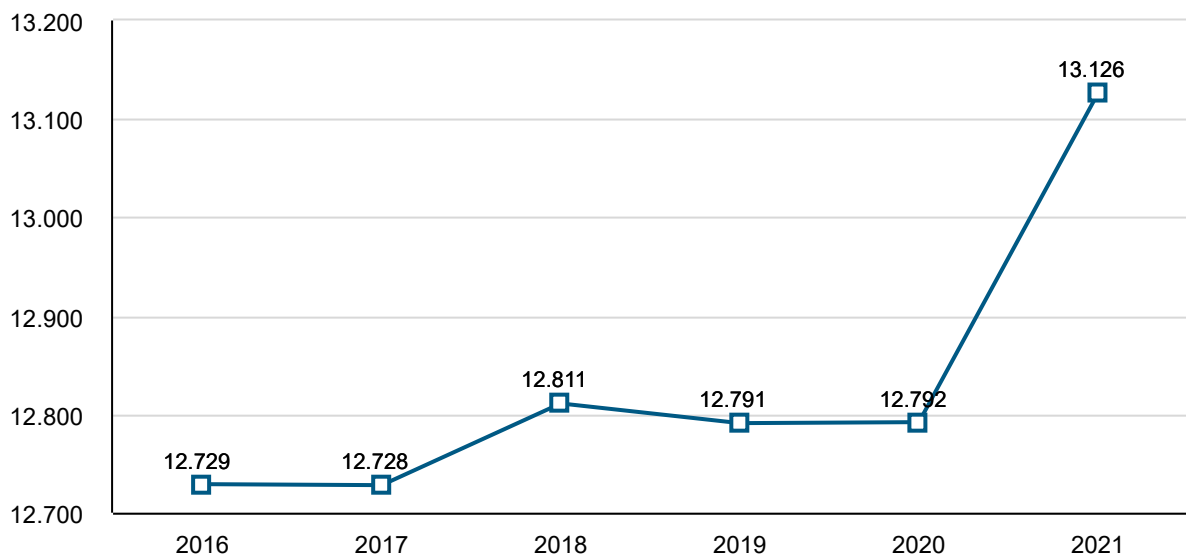
- Hogere lasten omdat er in 2023 € 0,2 miljoen is opgenomen voor het uitvoeringsprogramma mobiliteit.
- Lagere lasten (€ 0,2 mln.) vanwege budgetten die in 2022 zijn opgenomen voor het opstellen van de mobiliteitsvisie, pilot afsluiten Wilhelminakade, opstellen woonbeleid, parkeeronderzoek Dorpscentrum en opstellen parkeerbeleid.
- Lagere lasten vanwege diverse kleine verschillen € 0,07 mln.

3.5.3 Indicatoren

Gemiddelde WOZ waarde woningen

Aantal huishoudens

3.6 Veerkrachtig ondernemen

3.6.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. De werklocaties en de werkgelegenheid zijn passend bij het karakter van Uithoorn en haar beroepsbevolking
2. De sierteeltsector is toekomstgericht en levensvatbaar
3. Voor de inwoners zijn er voldoende voorzieningen, waaronder horeca, detailhandel en recreatieve voorzieningen.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Versterk het vestigingsklimaat
- Intensiveer de samenwerking tussen en met ondernemers op thema's als arbeidsmarkt, aanbod, duurzaamheid en de inrichting van bedrijventerreinen
- Verbeter de integrale aanpak arbeidsmigranten
- Houd het dorpscentrum toekomstbestendig en bruisend.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Deelnemen aan regionaal onderzoek naar de toekomstige kwalitatieve en kwantitatieve ruimtevraag door de glastuinbouw

Binnen het samenwerkingsverband Greenport Aalsmeer is in 2022 een onderzoek uitgevoerd naar veilinggelieerde bedrijvigheid. Een van de aanbevelingen uit dit onderzoek is om een beter beeld te vormen naar de kwalitatieve en kwantitatieve vraag naar glastuinbouwlocaties. Dit vervolgonderzoek wordt zoals het er nu naar uitziet in 2023 uitgevoerd.

Opstellen strategie werklocaties

Onderdeel van het economisch beleid van de gemeente is beleid op het gebied van werklocaties (kantoren en bedrijventerreinen). Ook regionaal wordt hier veel op samengewerkt. De strategie werklocaties geeft een kader van de mogelijkheden op de werklocaties binnen de gemeente waaraan getoetst kan worden.

Doorontwikkelen van het accountmanagement bedrijven

De afgelopen jaren heeft het accountmanagement richting bedrijven steeds meer vorm gekregen. De komende jaren wordt ingestoken op een verdere intensivering van deze samenwerking, waarbij actuele thema's zoals duurzaamheid en de arbeidsmarkt centraal staan. De structuur van ondernemersverenigingen binnen Uithoorn en De Kwakel biedt hiervoor een basis waarbij wordt gewerkt aan een verdere verbetering van de inhoudelijke samenwerking.

Benutten van de samenwerking in de Greenport

Binnen de Greenport Aalsmeer wordt tussen het bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen en de overheid samengewerkt voor een toekomstbestendige glastuinbouwsector. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid kan deze samenwerking worden benut om ook gemeentelijke doelstellingen te behalen.

Vaststellen en uitvoeren integraal programma Arbeidsmigranten

Dit programma komt voort uit de bestuurlijke wens voor een opgavegerichte en integrale visie en aanpak van de problematiek rondom arbeidsmigranten. Hiervoor is bij de eerste Turap 2021 een budget vrijgemaakt. Met een bericht aan de raad tijdens de commissie Wonen & werken van 6 juli 2021 is een stand van zaken gegeven met betrekking tot de registratie van arbeidsmigranten. Daarin is onder andere benoemd dat er de wens lag een gestructureerde wijze van inschrijving in te voeren (mede naar aanleiding van een pilot van de gemeente Aalsmeer) en te onderzoeken of er een registratieplicht in vergunningen voor huisvesting opgenomen kon worden. Na een inschatting van de benodigde aanpak en beoogde resultaten is op basis van een programmavoorstel een aanzet gegeven om deze zaken op te nemen in een programmatische aanpak waarvoor een raadsvoorstel in september 2022 door uw raad is behandeld.

Opstellen beleidsregels horeca

In 2022 wordt er gewerkt aan een nieuwe horecavisie voor de gemeente Uithoorn. Een vervolgstap is om de visie te verwerken in beleidsregels. Deze worden in samenwerking met openbare orde en veiligheid opgesteld en staan voor 2023 op de planning.

3.6.2 Overzicht baten en lasten

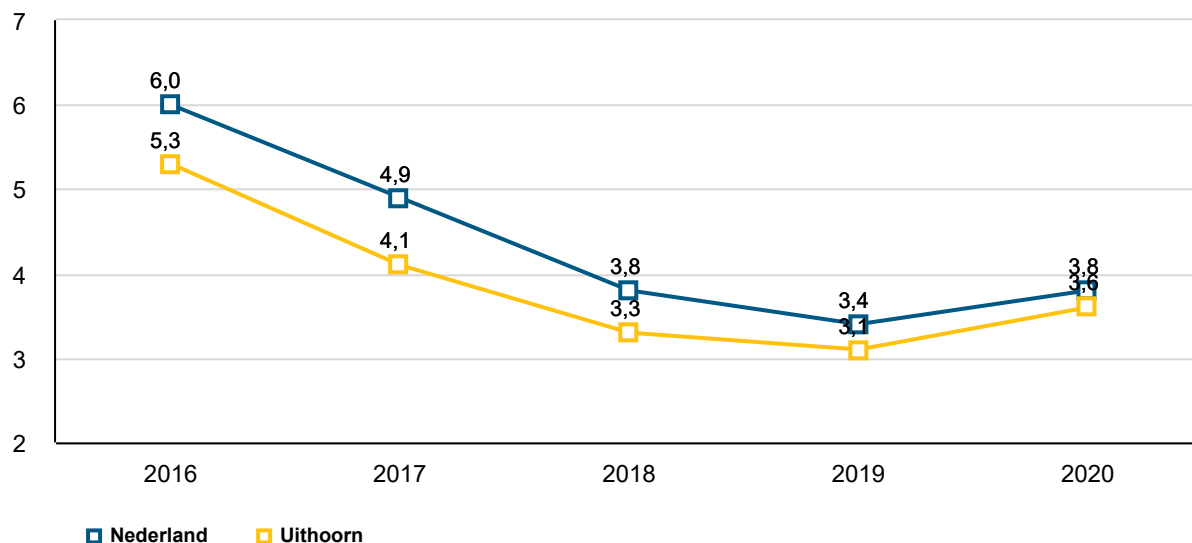
Veerkrachtig ondernemen	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	538	616	617	633	558	547
Baten	23	17	15	15	15	15
Saldo baten en lasten	-515	-599	-602	-618	-543	-532
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-515	-599	-602	-618	-543	-532

Toelichting

Het verschil aan baten en lasten is < € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

3.6.3 Indicatoren

Werkloosheidspercentage

In verband met corona zijn geen nieuwe peilingen gedaan. Naar verwachting zijn er in 2022 nieuwe cijfers beschikbaar.

3.7 Sociaal en cultureel verbinden (in de leefomgeving)

3.7.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Kwetsbare doelgroepen kunnen gebruik maken van de ruimtelijke voorzieningen.
2. De identiteit en historie van de gebieden komt terug in de inrichting.
3. Gemeentelijk vastgoed faciliteert effectief en efficiënt de maatschappelijke doelstellingen.

Opgave - Wat moeten we daarvoor verbeteren?

- Houd rekening met kwetsbare doelgroepen bij het realiseren en beheren van de openbare ruimte, maatschappelijk vastgoed en woningbouw.
- Zet het maatschappelijk vastgoed in omverschillende maatschappelijke functies elkaar te laten versterken.
- Benut de onderscheidende kwaliteiten van Uithoorn en houd rekening met culturele en historische eigenschappen.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Uitvoeren scan verbeterkansen toegankelijkheid openbare ruimte

Er wordt een gemeentebrede visie opgesteld voor een toegankelijke openbare ruimte. Hierbij worden ruimtelijke maatregelen, sociale maatregelen en maatregelen vanuit het programma klimaatadaptatie meegenomen.

In beeld brengen woonbehoefte van verschillende zorg- en aandachtsgroepen

Er wordt in het najaar van 2022 gestart met de uitvraag voor een nieuwe Woonvisie. Voor de Woonvisie wordt een analyse van de veranderde woningmarkt verricht en worden de voornaamste opgaven en maatregelen bepaald.

Opstellen en vaststellen nota vastgoed

De nota vastgoed bevat het beleid van de gemeente op het gebied van haar eigen vastgoed en zal onder andere bevatten: visie, ontwikkelingen en trends, huidige voorraad, verhuurbeleid, organisatie, duurzaamheid/enerigetransitie en een overzicht van werkzaamheden en investeringen.

Benutten van kansen om bij de aanleg van nieuwe structuren de culturele en historische eigenschappen te benadrukken

Samen met de afdeling Samenleving en DUO+ worden uitgangspunten geformuleerd hoe hier vorm aan gegeven kan worden. Dit kan bij nieuwe ontwikkelingen worden betrokken.

3.7.2 Overzicht baten en lasten

Sociaal en cultureel verbinden	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	4.860	5.493	5.247	5.516	5.004	5.407
Baten	1.590	1.552	1.449	1.449	1.435	1.402
Saldo baten en lasten	-3.270	-3.941	-3.798	-4.068	-3.569	-4.005
Toevoegingen aan reserves	95	-	101	-	135	146
Onttrekkingen aan reserves	335	144	39	364	24	177
Saldo reserves	240	144	-62	364	-111	31
Saldo	-3.031	-3.797	-3.861	-3.703	-3.680	-3.973

Toelichting

Voordeel op de lasten € 0,25 miljoen t.o.v. 2022

Het voordeel op de lasten wordt veroorzaakt door de volgende voor- en nadelen ten opzichte van 2022:

- Hogere lasten van € 0,21 mln. i.v.m. het afboeken van de restant boekwaarde van te vervangen installaties in de Brede school, als gevolg van het aanpassen van het klimaatsysteem (nadeel);
- Lagere uitgaven planmatig onderhoud van € 0,28 mln. (voordeel);
- Lagere uitgaven i.v.m. herstelkosten van schade aan het Buurnest in 2022 € 0,14 mln. (voordeel);
- Hogere kapitaallasten door de oplevering van MFA Zijdelwaard in 2022 € 0,34 mln. (nadeel);
- Lagere lasten van € 0,20 mln. i.v.m. de verwachte verkoop van de tijdelijke luchthal in 2022 (voordeel);
- Lagere uitgaven i.v.m. geen kosten meer voor tijdelijke huisvesting voor MFA Zijdelwaard € 0,22 (voordeel);
- Hogere lasten voor vastgoedwerkzaamheden door Duo+ € 0,08 mln. (nadeel);
- De overige € 0,04 mln. voordeel bestaat uit diverse kleinere voor- en nadelen.

Nadeel op de baten van € 0,1 miljoen t.o.v. 2022

Het nadeel op de baten wordt veroorzaakt door de volgende voor- en nadelen ten opzichte van 2022:

- Hogere huren door indexering van de huurprijzen van € 0,07 mln. (voordeel);
- Lagere subsidie-inkomsten i.v.m. een in 2022 ontvangen subsidie van de Stichting Leefomgeving Schiphol van € 0,05 mln. (nadeel);
- Lagere baten i.v.m. een in 2022 te verwachten verzekeringsuitkering voor het herstel van de brandschade aan het Buurnest;
- Het overige voordeel van € 0,02 mln. op de baten bestaat uit diverse kleinere voor- en nadelen.

Mutaties reserves

Bij de toevoegingen aan reserves is een nadeel te zien van € 0,1 mln. ten opzichte van 2022, doordat er in 2023 een storting wordt gedaan in de reserve onderhoud MFA De Legmeer. In 2022 is geen storting in deze reserve gedaan.

Bij de onttrekkingen aan de reserves is een voordeel te zien van € 0,1 mln. ten opzichte van 2022. Dit komt door de lagere onttrekking aan de reserve onderhoud (gemeentelijke) gebouwen van afgerond € 0,1 mln.

3.8 Ontwikkelen van gebieden en locaties

3.8.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners en ondernemers komen met initiatieven die bijdragen aan de maatschappelijke effecten
2. De gemeente komt proactief met ontwikkelkansen
3. De schaarse ruimte wordt effectief benut

4. Besluitvorming over projecten vindt op basis van integrale afweging van maatschappelijke effecten

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Omarm initiatieven met de 'ja, mits'-houding
- Verbeter de samenwerking tussen samenleving en overheid

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Toewerken naar gebiedsdekkend omgevingsplan

Er wordt onder begeleiding van een adviesbureau een start gemaakt met het opstellen van het Omgevingsplan. Hierbij wordt de omgevingsvisie als uitgangspunt genomen.

Opstellen gebiedsprogramma's o.b.v. Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie zijn de ambities opgenomen op de lange termijn. Hoe deze ambities verwezenlijkt kunnen worden, wordt met maatregelen in een programma opgenomen. Deze programma's volgen de structuur van de omgevingsvisie en kunnen zich onderscheiden naar gebiedsprogramma's en naar thematische programma's.

Inrichten monitoring en evaluatie beleidscyclus Omgevingswet

Het volledig doorlopen van de beleidscyclus vraagt om een extra inspanning op het gebied van monitoring en evaluatie. Dit is mede van belang om de effecten van de in de gebiedsprogramma's opgenomen maatregelen te kunnen beoordelen. De Omgevingswet vraagt om een flexibel en adaptatief karakter van de instrumenten (zoals omgevingsvisie, programma, omgevingsplan). Ook vraagt de Omgevingswet om te sturen op kwaliteiten en effecten. Nader onderzocht wordt hoe we hier op een innovatieve manier vorm aan kunnen geven in het kader van de milieu effectrapportage en monitoring en evaluatie.

Uitwerken voorstel versterking Handhaving RO (in buitengebied)

Op dit moment is er beperkte handhavingscapaciteit beschikbaar. In diverse gebiedsvisies is opgenomen dat er intensief gehandhaafd zal gaan worden op functies die niet passen in het gebied. Daar is op dit moment geen capaciteit voor. Ook voor het verwezenlijken van de ambities uit de omgevingsvisie is het van belang dat de regels die er zijn gehandhaafd worden. Hiertoe is extra capaciteit en dus budget nodig. Hiervoor wordt separaat een voorstel voorbereid. Het budget voor daadwerkelijke uitbreiding is dus nog niet opgenomen in deze begroting.

Uitvoeren nieuwe Ruimte voor Ruimte (RvR) regeling

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet, of zoveel eerder als de provincie de regeling in laat gaan, komt er een nieuwe RvR regeling. Een aantal initiatiefnemers wacht op deze invoering. Deze initiatieven zullen als eerste afgehandeld worden. Het oude RvR beleid wordt geëvalueerd en nieuw beleid wordt ontwikkeld. Nieuwe initiatieven worden in behandeling genomen.

Participeren in Uitvoeringsprogramma Verstedelijkingsstrategie MRA

De Verstedelijkingsstrategie vormt voor de (middel)lange termijn het gemeenschappelijk kader voor interventies van rijk en regio gericht op de ambities in de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het Verstedelijkingsconcept is vastgesteld. De gemeente Uithoorn is tevens betrokken bij de fasering en het vervolgproces met een uitvoeringsprogramma, governance en borging. Uithoorn wil hier haar bijdrage aan leveren en haar belangen zo veel

mogelijk geborgd zien. De aandacht richt zich hierbij ook op een integrale gebiedsgerichte Schiphol aanpak voor de Zuidflank van de MRA en de link naar NOVEX gebieden.

Doorlopen definitiefase transformatie Amstelzone

In de omgevingsvisie is de ambitie opgenomen om een mogelijke (gedeeltelijke) transformatie naar woningbouw van de bedrijventerreinen in de Amstelzone, waaronder de voormalige Cindu en Rütgers-terreinen. Dit wordt nader uitgewerkt samen met provincie en regio.

Inrichten proces voor initiatieven derden

Met invoering van de nieuwe Omgevingswet wordt het intitatief centraal gezet en wordt een integrale vergunningverlening verlangd. Om dit vorm te geven, vindt nadere uitwerking plaats van het initiatievenoverleg naar een initiatieventafel en een Omgevingstafel. Daarbij staan het proces en de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen centraal. Om intern een goed verloop van het proces te bevorderen, worden er afspraken gemaakt over het aanleveren van de documenten, de rollen en verantwoordelijkheden van VTH en RO, het integraal adviseren binnen de organisatie en door ketenpartners en de betrokkenheid van de initiatiefnemer.

Opstellen spelregels participatie en communicatie voor initiatieven

Dit valt uiteen in 4 gedeelten:

- right to challenge (hier vallen ook initiatieven in de openbare ruimte onder);
- participatienota in kader waarvan een participatie toolbox ontwikkeld wordt;
- participatiebeleid voor uitvoering van de verplichte participatie van de nieuwe Omgevingswet;
- nader onderzoek voor opstellen voorwaarden voor in behandeling nemen van buitenplanse initiatieven. Deze laatste mogelijkheid bestaat voor het college op grond van jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State.

Overzicht gebiedsontwikkelingen:

Project	Fase	Type
Programma centrum. Bestaande uit:	Divers:	Divers:
Groene verkeersstructuur	Realisatiefase	Investering
Amstelplein	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Irenelocatie	Ontwerpfase	GREX (toekomstig)
Schansgebied	Ontwerpfase	GREX (toekomstig) & Investering
ING-strip	Definitiefase	
Herinrichting openbare ruimte	Initiatieffase	Particuliere ontwikkeling Investering
De Rede	Nazorgfase	Particuliere ontwikkeling
Jachthaven	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Kootpark-Oost. Bestaande uit:	Divers:	Divers:
Connexxion	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Aldi	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Zwembadlocatie	Initiatieffase	Particuliere ontwikkeling
Heijermanslaan	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
J. Enschedeweg 160 -180 (voormalige Plux)	Initiatieffase	Particuliere ontwikkeling
Vinckebuurt	Realisatiefase	Particuliere ontwikkeling

Project	Fase	Type
Huisvesting Arbeidsmigranten Dwarsweg	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Nieuw Politiekantoor	Realisatiefase	GREX (toekomstig)
WAPO/Thamenhof	Realisatiefase	Particuliere ontwikkeling
Iepenlaan	Nazorgfase	GREX
Bovenboog	Nazorgfase	
Thamerdal diverse Projecten van Eigen Haard	Initiatiefase + Ontwerpfase	Nader te bepalen
Toekomstig bedrijventerrein tussen Poelweg en Noordammerweg	Initiatiefase	Nader te bepalen
Rietkraag	Nazorgfase	GREX
Centrum De Kwakel. Bestaande uit:	Divers:	Divers:
Herinrichting openbare ruimte	Ontwerpfase	Investering
Supermarkt + Appartementen	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Vakcollege Thamen incl. woningbouw	Initiatiefase	GREX (toekomstig)
Nieuwbouw Vuurvogel incl. Woningbouw	Initiatiefase	GREX (toekomstig)
Legmeerplein	Ontwerpfase	GREX (toekomstig)
Legmeerwest 4, 5, 6	Nazorgfase	GREX
Drechtdijk 125 - Drechthoeve	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Noordammerweg 68	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Koningin Julianalaan 18	Realisatiefase	Particuliere ontwikkeling
Boterdijk 67	Ontwerpfase	Particuliere ontwikkeling
Thamerweg 3-19	Initiatiefase	Particuliere ontwikkeling
Transformatie Amstelzone	Definitiefase	Nader te bepalen

3.8.2 Overzicht baten en lasten

Ontwikkelen van gebieden en locaties	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	4.143	6.480	1.600	1.266	1.045	995
Baten	4.476	5.246	1.127	990	939	939
Saldo baten en lasten	333	-1.235	-473	-276	-106	-56
Toevoegingen aan reserves	205	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	14	13	13	-	-	-
Saldo reserves	-191	13	13	-	-	-
Saldo	142	-1.222	-460	-276	-106	-56

In het programma ontwikkelen van gebieden en locaties zijn ook de grondexploitaties opgenomen. Voor de helderheid worden in onderstaand overzicht de grondexploitaties separaat weergegeven.

Programma	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Gebieden en locaties						
Ontwikkelen van gebieden en locaties	-451	-399	-127	-27	73	123
Reserves Ontwikkelingen van gebieden en locaties	-205	-	-	-	-	-
Subtotaal	-656	-399	-127	-27	73	123
Grondexploitatie						
Grondexploitaties	784	-835	-345	-248	-179	-179
Reserves Grondexploitaties	14	13	13	-	-	-
Subtotaal	797	-822	-332	-248	-179	-179
Saldo	142	-1.222	-460	-276	-106	-56

Toelichting

Lasten voordeel € 4,9 miljoen

De lasten zijn in 2023 afgerond € 4,9 miljoen lager dan in 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

- Grondexploitaties (€ 4,5 mln.)
- Lagere lasten omdat in 2022 een budget was opgenomen (€ 0,05 mln.) voor voorbereiding visie Thamerdal.
- Lagere lasten omdat in 2022 een hoger (€ 0,15 mln.) budget was opgenomen voor de implementatie van de Omgevingswet. Voor 2023 is er een budget opgenomen van € 0,2 mln. onder andere voor het opstellen van de gebiedsprogramma's en het inrichten van monitoring en evaluatie.
- Lagere lasten omdat in 2022 een budget was opgenomen (€ 0,15 mln.) voor extra inhuur op het taakveld ruimtelijke ordening

Baten nadeel € 4,1 miljoen

De baten zijn in 2023 afgerond € 4,1 miljoen lager dan in 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

- Grondexploitaties (€ 4,0 mln.)
- Lagere inkomsten omgevingsvergunning afgerond € 0,1 mln. Met de komst van de Omgevingswet is er sprake van incidentele en structurele financiële effecten. Met de incidentele financiële effecten is voor zover mogelijk en bekend rekening gehouden in het implementatiebudget. De structurele financiële effecten dienen zich met name aan op ICT gebied, leges omgevingsvergunning en organisatie. Voor wat betreft ICT zijn de lasten meegenomen in de begroting. De inkomstenderving als gevolg van de Omgevingswet en WKB (Wet kwaliteitsborging) is moeilijk te bepalen omdat enerzijds het bouwprogramma onzekerheden kent en anderzijds onzeker is hoe de wet in de praktijk uitpakt. Vooralsnog is een voorlopige inkomstenderving opgenomen van € 0,15 mln. Deze wordt deels gecompenseerd door een voorgestelde aanpassing van de leges. Dit voorstel wordt betrokken bij de belastingverordeningen 2023.

Toelichting verschil van per saldo € 0,5 miljoen voordeel met betrekking tot grondexploitaties

Onder de grondexploitaties vallen zowel grondexploitaties op basis van actief grondbeleid (gemeentelijke grondexploitaties) als op basis van faciliterend grondbeleid (grondexploitaties van derden).

Voor de gemeentelijke grondexploitaties (in voorbereiding) geldt dat het saldo van de baten en de lasten elk jaar op de balans wordt opgenomen. Daarom is het bedrag van baten en lasten in evenwicht, met uitzondering van winstnemingen of toevoegingen en onttrekkingen aan de voorziening voor bouwgrondexploitaties met een negatief resultaat.

De meest recente jaarlijkse rapportage van de actualisatie van de grondexploitaties (prijspeildatum 1 januari 2022) is op 30 juni 2022 vastgesteld (niet openbaar). Op basis hiervan is de verwachting dat alle in uitvoering zijnde gemeentelijke grondexploitaties in 2022 zijn afgerond. Dit geeft een voordeel in 2023 ten opzichte van 2022 van € 0,3 mln. Dit bestaat uit:

- Lagere lasten omdat in 2022 een toevoeging aan de voorziening exploitatierisico's is begroot ten behoeve van Legmeer West leisure (voordeel € 0,13 mln.);

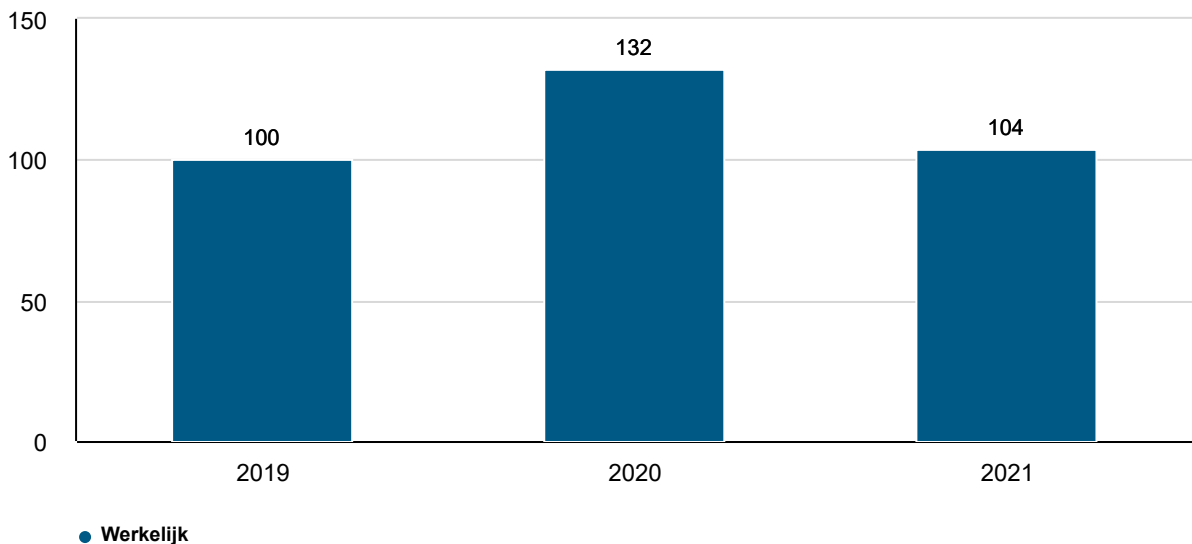
- Lagere baten omdat in 2022 Iepenlaan en Rietkraag zijn afgesloten met een winstneming (nadeel € 0,33 mln.);
- Lagere lasten omdat in 2022 € 0,5 mln. van de reeds gemaakte kosten voor het leisureterrein worden afgeboekt als gevolg van de aanleg van het Legmeerbos.

Daarnaast is € 0,1 mln. aan uitgaven doorgeschoven van 2021 naar 2022 ten behoeve van de recreatieve zone Westeinderscheg. Dit geeft een voordeel van € 0,1 mln. in 2023 ten opzichte van 2022.

De overige € 0,1 mln. voordeel bestaat uit € 0,08 mln. lagere lasten voor facilitaire grondexploitaties, zoals begroot op basis van de jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties die is vastgesteld op 30 juni 2022. De overige € 0,02 mln. bestaat uit diverse kleinere voordelen en nadelen.

3.8.3 Indicatoren

Aantal projecten in behandeling initiatievenoverleg

Organiseren

4.1 Visie	71
4.2 Kaderstellende beleid notities	71
4.3 Bestuur & Overhead	72
4.4 Dienstverlening	79
4.5 Financiën	81

4.1 Visie

De gemeente wordt ervaren als effectief en verbindend

Een effectieve gemeente is noodzakelijk om de overkoepelende ambitie van deze programmabegroting waar te maken. Die ambitie kan de gemeente alleen waarmaken in goede samenwerking met de inwoners en organisaties waarmee zij samenwerkt. Daarom willen we met dit programma werken aan een effectieve gemeentelijke organisatie die in verbinding staat met de samenleving. Dit doen we in de deelprogramma's: Bestuur en Overhead, Dienstverlening en Financiën. Deze drie taakvelden dragen op verschillende manieren bij aan de effectiviteit van de gemeente en de gewenste verbondenheid met de samenleving. Dit is noodzakelijk om de gewenste maatschappelijke effecten binnen de twee andere programma's te realiseren.

4.2 Kaderstellende beleid notities

Bouwgrondexploitatie (BGE) (jaarlijkse actualisatie, deze is niet openbaar)
Budgethoudersregeling
Bestuurskrachtonderzoek
Coalitieakkoord
College Uitvoeringsprogramma (CUP)
Communicatievisie (2021)
Inkoop- en aanbestedingsbeleid
Invorderingsleidraad
Nota Activabeleid (2019)
Nota Financieel gezond (2021)
Nota Lokale heffingen
Nota Reserves en voorzieningen
Nota Verbonden partijen (2017)
Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement
Ontwikkelagenda Participatie (2021)
Representatiebeleid Uithoorn 2020
Strategische visie Uithoorn 2030
Dienstverleningsvisie (2019)
Treasurystatuut
Verordening 212
Verordening 213 en 213a

4.3 Bestuur & Overhead

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Het bestuur maakt binnen de beschikbare middelen keuzes die het gewenste maatschappelijk effect mogelijk maken.
2. De samenleving heeft vertrouwen in het bestuur en de organisatie.
3. Het samenspel tussen ambtelijke organisatie, bestuursraad geeft de gemeente bestuurskracht om maatschappelijke effecten te creëren.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Investeer in relevante lokale, regionale en landelijke allianties.
- Investeer in 'de Uithoornse Werkwijze' met de daarbijbehorende kernwaarden en grondhouding.
- Blijf de gemeentelijke organisatie ontwikkelen en versterken om de veelheid aan opgaven uit te kunnen voeren.
- Blijf de samenwerking in Duo+ versterken.
- Investeer in het verwezenlijken van vastgestelde visies.

4.3.1 Bestuur

4.3.1.1 Effecten, opgaven en acties

Acties - Welke acties gaan we uitvoeren om de opgaven onder Bestuur & Overhead op te lossen?

Monitoren College Uitvoeringsprogramma (CUP)

Het college van B&W heeft voor het zomerreces het CUP vastgesteld. Daarin worden de opgaven beschreven die moeten bijdragen aan het bereiken van de eveneens beschreven maatschappelijke effecten. Dit CUP is het richtsnoer voor handelen door het college voor de komende vier jaar. Middels monitoring van de bijbehorende acties zal actief worden gestuurd op het realiseren van de opgaven en daarmee ook de bijdrage aan de maatschappelijke effecten.

Actualiseren nota verbonden partijen

De nota verbonden partijen stamt uit 2017. Alhoewel nog relevant en bruikbaar, zal de nota worden geactualiseerd met het oog op nieuwe wettelijke ontwikkelingen.

Implementeren uitkomsten bestuurskrachtonderzoek

In 2022 is het bestuurskrachtonderzoek afgerond. De verdere doorontwikkeling van de Uithoornse Werkwijze was hierbij een van de belangrijkste uitkomsten en de adviezen vanuit het bestuurskrachtonderzoek in dit kader zullen, in samenhang met de andere belangrijke kaderstellende documenten zoals de dienstverleningsvisie, worden geïmplementeerd zodat dit een permanente plek en continue aandacht krijgt.

Aansturing Duo+

In 2023 is de gemeente Uithoorn net als in 2022 voorzitter van het bestuur Duo+. Onder dit voorzitterschap is in 2022 een traject gestart rondom governance om onderlinge samenwerking te versterken en goed zich te behouden op ieders taak en verantwoordelijkheid. Hiermee wordt beoogd grip te houden op de aansturing van Duo+. Dit proces zal in 2023 en verder worden voortgezet.

4.3.1.2 Overzicht baten en lasten

Bestuur	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	1.676	2.200	2.217	2.240	2.264	2.122
Baten	378	18	-	-	-	-
Saldo baten en lasten	-1.298	-2.182	-2.217	-2.240	-2.264	-2.122
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-1.298	-2.182	-2.217	-2.240	-2.264	-2.122

Toelichting

Voordeel op de lasten € 0,02 miljoen t.o.v. 2022

In 2022 is de herinrichting van de raadszaal afgerond. De kapitaallasten van deze investering starten vanaf 2023 en veroorzaken een nadeel van € 0,08 mln. ten opzichte van 2022.

De vorige herinrichting van de raadszaal was nog niet geheel afgeschreven in 2022. Deze had nog een boekwaarde van € 0,16 mln. Deze restant boekwaarde is conform BBV regelgeving afgeboekt in 2022. Dit geeft een voordeel van € 0,16 mln. ten opzichte van 2022.

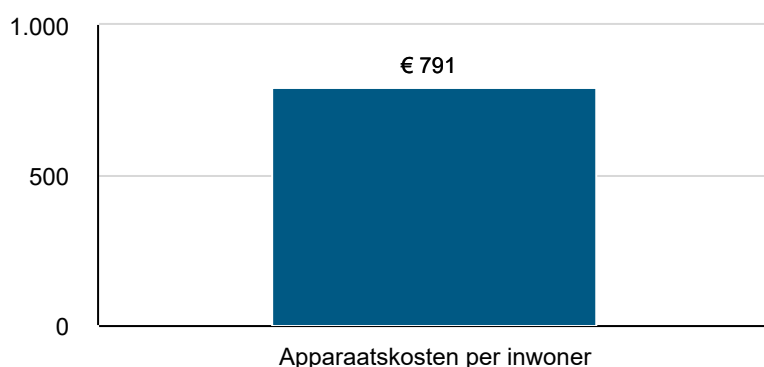
De kosten van een projectleider om de Ontwikkelagenda Participatie te implementeren zijn in 2023 € 0,05 mln. hoger begroot dan in 2022 (nadeel).

De overige € 0,05 mln. nadeel wordt veroorzaakt door diverse kleinere voor- en nadelen.

Het verschil aan baten is < € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

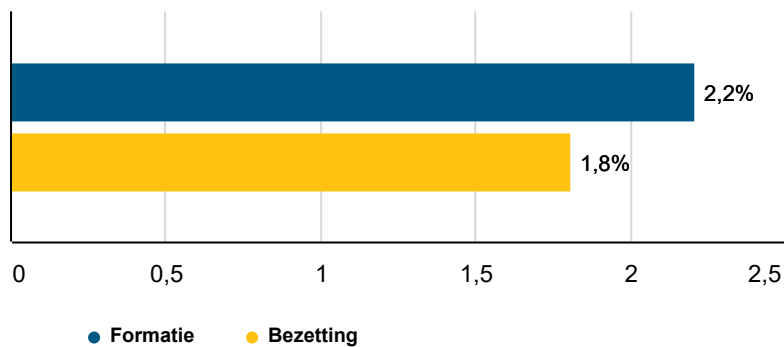
4.3.1.3 Indicatoren

Apparaatkosten per inwoner

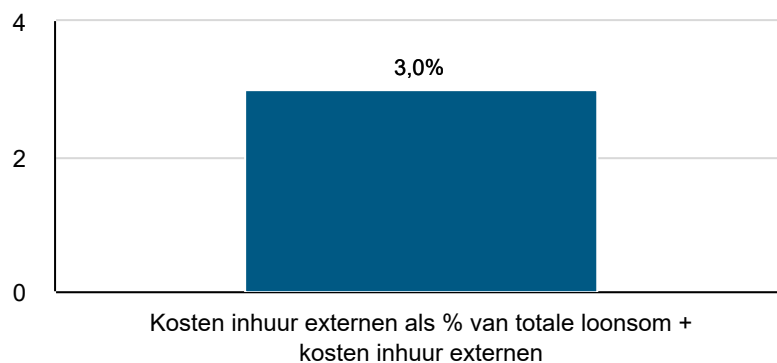

Vanaf 2021 zijn ook de materiële apparaatskosten meegenomen in het bedrag van de apparaatskosten per inwoner, conform de definitie van apparaatskosten binnen het BBV.

Formatie en bezetting per 1.000 inwoners

Kosten inhuur externen

Dit is exclusief de kosten van inhuur van externen in verband met vacaturruimte. Deze worden op begrotingsbasis niet geraamd.

4.3.2 Overhead

4.3.2.1 Acties

Welke acties gaan we uitvoeren om de opgaven onder Bestuur & Overhead op te lossen?

Uitvoeren programma "Blijven(d) Vernieuwen"

Met dit programma wordt invulling gegeven aan de (door) ontwikkeling van de organisatie. Aan de hand van een zestal thema's worden verschillende activiteiten uitgevoerd waarbij we samen werken aan de ontwikkeling van onze organisatie, zodat deze voorbereid is op de toekomst en flexibel kan inspelen op de opgaven en ontwikkelingen die op de gemeente afkomen. Het ontwikkelen van een strategisch personeelsbeleid is hiervoor een belangrijk instrument.

Uitvoeren informatieveiligheidsbeleid

Informatieveiligheid (onderdeel van het integrale veiligheidsbeleid) neemt in belang toe en is niet meer weg te denken in het dagelijks handelen van een moderne overheid. Het bestaande informatieveiligheidsbeleid, zoals deze bestaat voor de vier organisaties, wordt verder geïmplementeerd, uitgevoerd en gemonitord waarbij informatieveiligheid niet alleen op zichzelf zal worden gevolgd, maar ook in relatie wordt beschouwd tot het integrale veiligheidsbeleid aangezien informatieveiligheid ook risico's voor integrale veiligheid met zich kan meebrengen.

Vaststellen en implementeren informatiebeleidsplan

Eind 2022/begin 2023 wordt het informatiebeleidsplan vastgesteld. Een informatiebeleidsplan (afgekort tot IBP) neemt de externe maatschappelijke en interne organisatorische ambities van de DUO-organisaties als uitgangspunt en beschrijft vervolgens hoe de informatievoorziening eruit zou moeten zien om deze maximaal te faciliteren. Aan de hand van een zevental thema's wordt dit verder uitgewerkt in een uitvoeringsagenda die de komende jaren de digitale transformatie van onze organisatie vorm moet geven.

Instellen traineepool

De organisatie kan met het bieden van traineeships en stagemogelijkheden zich van onderuit ontwikkelen en deels voorzien in haar toekomstige personele behoefte. We pakken dit gezamenlijk met de Duo-organisaties op door middel van het inrichten van een gezamenlijke traineepool.

Uitvoeren implementatieplan WOO WMEBV

De Wet Open Overheid (WOO) is per 1 mei 2022 in werking getreden en vervant de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB). Ze stelt, naast de passieve openbaarmaking, het actief openbaar maken van informatie aan de burger centraal. De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen, digitaal kunnen afhandelen. Deze wet treedt per 1 januari 2023 in werking.

In 2022 is een plan van aanpak opgesteld voor het implementeren van deze regelgeving, waarbij de transparante en digitale overheid centraal staat. In 2023 en verder wordt hier uitvoering aan gegeven.

4.3.2.2 Overzicht baten en lasten

In het BBV is bepaald dat gemeenten de lasten aan overhead in een apart overzicht moeten tonen. In de regelgeving is een uitvoerige en gedetailleerde omschrijving opgenomen van wat er valt onder het taakveld '0.4 Ondersteuning'. Het uitgangspunt hiervan is om de vergelijkbaarheid met andere gemeenten te vergroten. Het gevolg is dat in de programma's alleen baten en lasten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces, wat wil zeggen dat in de programma's alleen de apparaatskosten worden verantwoord die direct voor de uitvoering van de desbetreffende taken en activiteiten worden ingezet.

Soort kosten (bedragen x € 1.000)	Specificatie	2023	2024	2025	2026
Bedrijfsvoering algemeen					
Bijdrage gemeenschappelijke regeling	Duo+	7.986	7.969	7.969	7.969
Overige kosten		780	779	715	694
Salariskosten		1.289	1.289	1.289	1.289
Bedrijfsvoering huisvesting					
Gemeentehuis		651	605	615	591
Gemeentewerf		129	163	110	101
Totaal overhead		10.836	10.805	10.698	10.644

In de tarieven die ter dekking van kosten in rekening worden gebracht, wordt ook de overheadcomponent meegenomen in de berekening. Hiertoe worden de kosten van de overhead afgezet tegen de kosten van de directe personeelslasten.

Directe personeelslasten (bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026
Directe P-lasten in de bijdrage aan Duo+	9.832	9.748	9.748	9.748
Directe P-lasten in salarisbegroting van de gemeente	6.298	6.298	6.298	6.298
Totaal Directe personeelslasten	16.129	16.045	16.045	16.045

Overzicht overhead

Overhead	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	9.563	10.503	10.891	10.813	10.707	10.652
Baten	30	88	55	8	8	8
Saldo baten en lasten	-9.533	-10.414	-10.836	-10.805	-10.698	-10.644
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-9.533	-10.414	-10.836	-10.805	-10.698	-10.644

Nadeel op de lasten € 0,4 miljoen t.o.v. 2022

In deze uitdagende tijden waar veel nieuwe ontwikkelingen en verschillende vormen van crisis op de gemeente afkomen, is het belangrijk om te versterken op een aantal cruciale plekken in de organisatie. Arbeidsmarktkrapte bijvoorbeeld is een groot probleem waar we extra inzet op nodig hebben. In het CUP is dit nader beschreven, en is onder andere aangegeven dat we willen inzetten op een goede verbinding met de samenleving en op het uitvoeren van de visies die al eerder zijn vastgesteld. Hiervoor moet geïnvesteerd worden in de organisatie en moeten we deze blijven(d) vernieuwen.

De hieronder genoemde extra inzet is daarom nodig (nadeel € 0,45 mln.):

Aanstellen strategisch communicatieadviseur € 100.000 structureel

Om de doelstelling van de communicatievisie en het bijbehorend uitvoeringsplan te realiseren is een strategisch adviseur nodig, dichtbij, in huis, die bekend is met de ontwikkelingen in Uithoorn en proactief adviseert op de beleidsdossiers en diverse crisissen. Enerzijds om tijdig op te halen wat er leeft in de samenleving en anderzijds om vooraf te vertellen wat we van plan zijn en met welk doel en om goed uit te leggen waarom we bepaalde keuzes maken of op een bepaalde manier handelen.

Versterken interne communicatie € 33.000 structureel

De behoefte en de vraag van ondersteuning op het gebied van interne communicatie voor de DUO+-organisatie is het afgelopen jaar sterk toegenomen. De coronacrisis heeft laten zien dat interne communicatie nog belangrijker is geworden. Hierbij gaat het vooral om het tot stand brengen en houden van de verbinding met de organisatie en de onderlinge verbinding. Daarnaast is er een aantal wettelijke voorschriften dat maakt dat van onze organisaties en medewerkers – veel meer nog dan in het verleden – een gezamenlijke manier van werken wordt geëist. Het gaat om thema's als zaakgericht werken, informatieveiligheid, privacy, rechtmatigheid, de Omgevingswet, de voorbereiding op de Wet open overheid en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Interne communicatie is nodig om de houding en het gedrag van onze medewerkers hierop aan te laten sluiten. De huidige capaciteit hiervoor binnen Duo+ is daar niet op berekend. Alhoewel eerder incidenteel middelen beschikbaar zijn gesteld om de capaciteit te vergroten, blijkt de capaciteitsuitbreiding nu structureel nodig te zijn. Dit wordt voor alle organisaties binnen Duoplus opgepakt en de kosten gezamenlijk door de drie gemeenten betaald.

Uitbreiding formatie strategisch Bestuurs- en directieadviseur € 100.000 structureel

Momenteel heeft Uithoorn één strategisch bestuursadviseur. Dit blijkt in de praktijk een te magere bezetting. Deze belangrijke functie is ook kwetsbaar met een éénpitter. De strategische bestuursadviseur is er voor alle collegeleden en het regionale advies, dat steeds complexer en intensiever wordt. Daarnaast heeft het MT ondersteuning en advies nodig om de organisatieontwikkeling voortvarend op te pakken, de diverse crisissen van de laatste tijd aan te pakken en het opdrachtgeverschap van Duo+ de nodige aandacht te geven. Dit pleit voor het aantrekken van een Bestuurs- en directieadviseur om te adviseren en te ondersteunen op bestuurlijke en organisatorische zaken en ontwikkelingen.

Werken met data € 30.000 structureel

Er komen nieuwe vragen vanuit de gemeentes om data te gebruiken in hun processen en bij beleidsvorming, zoals bij het onderwerp ondermijning. Ook schrijft de WOO voor dat overheidsorganisaties data actief openbaar maken. Dit is nieuw werk waarbij Duo+ data-analisten nodig heeft om hierin te kunnen voorzien.

Management informatie € 19.000 structureel

De steeds complexer wordende omgeving en verder gaande automatisering vraagt om goede sturingsinformatie voor het management om organisatie effectief aan te sturen. Dit vraagt om continuë ontwikkeling van dashboards die met de data vanuit de verschillende systemen de nodige sturingsinformatie genereren. Hiervoor is door Duo+ inzet van specifieke expertise nodig, die zij niet in huis hebben.

Arbeidsmarkt € 33.000 in 2023; vanaf 2024 € 15.000 structureel

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt moet er meer worden ingezet op werving en selectie om de personeelsbezetting enigszins op orde te kunnen houden. Het gaat hierbij om het verbeteren van de arbeidsmarktcommunicatie en -strategie, het verbeteren van de website en de inzet van een recruiteraccount op LinkedIn. Dit pakken we in gezamenlijkheid op met DUO+.

Traineeship en stagemogelijkheden € 70.000 in 2023 en 2024

Voor het uitvoeren van de actie 'Instellen traineepool' is incidenteel € 70.000 nodig in 2023 en 2024. Dit moet bijdragen aan het werven en binden van nieuwe jonge medewerkers die net op de arbeidsmarkt komen.

Aanstellen preventiemedewerker € 10.000 structureel

Om uitvoering te geven aan de verplichtingen vanuit de Arboret is de structurele aanstelling van een Preventiemedewerker noodzakelijk. De Preventiemedewerker wordt onderdeel van het team P&O van Duo+ en is beschikbaar voor alle DUO-organisaties. Dit betekent dat de kosten van de preventiemedewerker met de gemeenten Diemen en Ouder-Amstel worden gedeeld.

Archiveren bij de bron € 10.000 structureel

Bij het verder op orde van de archivering is gebleken dat voor het archiveren in vakapplicaties extra formatie nodig is. Dit komt omdat er geen koppeling vanuit de vakapplicaties gemaakt kan worden naar het zaakstelsel. Dit betekent voor het team ID dat er meer uitvoerende werkzaamheden verricht moeten worden, dan dat hiervoor capaciteit beschikbaar is.

Uitvoering informatieveiligheidsbeleid € 19.000 structureel

Het onderwerp Informatieveiligheid wordt ook steeds belangrijker door toenemende IT bedreigingen en acties die daarop moeten worden uitgevoerd om de omgevingen veilig te houden. Ook zijn er steeds scherpere eisen vanuit de Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO) en aanpalende regelingen waaraan de gemeentelijke ICT moet voldoen. Om hieraan te voldoen is meer inzet van Duo+ personeel nodig en daarmee meer budget.

Operation Security Officer € 30.000 structureel

Het systeem- en netwerkbeheer heeft versterking nodig van een Operation Security Officer (medewerker) die zich uitsluitend bezighoudt met het bewaken en beheren van de veiligheid van de informatiesystemen en het netwerk. Dit is nieuw werk waarin we bij de huidige bezetting binnen Duo+ niet kunnen voorzien. Dit vloeit voort uit de steeds hogere normen voor Informatieveiligheid.

Daarnaast zijn er nog de volgende wijzigingen in de lasten ten opzichte van 2022:

- Het vervallen van extra budget voor het inlopen van de digitale archiefachterstanden van € 0,15 mln. (voordeel);
- Een hoger budget voor planmatig onderhoud gemeentehuis in 2023 van € 0,06 mln. (nadeel);
- Het overige nadeel van € 0,04 mln. wordt veroorzaakt door verschillende kleine voor- en nadelen.

Het voordeel op de baten is < € 0,1 miljoen t.o.v. 2022 en wordt daarom niet toegelicht.

4.3.2.3 Indicatoren

% Overhead van de totale lasten

4.4 Dienstverlening

4.4.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Inwoners waarderen de gemeentelijke dienstverlening met een 8.
2. Initiatieven en plannen komen tot stand met inwoners, organisaties en ondernemers, waarbij ieders rol en verantwoordelijkheid vooraf duidelijk is.
3. Inwoners, ondernemers en organisaties begrijpen gemeentelijke keuzes.

Opgave - Wat moeten we verbeteren?

- Versterk de gemeentelijke organisatie zodat deze adequaat communiceert en participeert.
- Stel de inwoner centraal bij de gemeentelijke dienstverlening en betrek de input van de inwoner, ondernemer en organisaties hierbij.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Uitvoeren programmaplan Dienstverlening

In 2023 wordt het programma Dienstverlening, dat in 2022 is gestart, onverminderd voortgezet. Hierbij wordt nadrukkelijk ook aandacht besteed aan het verwezenlijken van de communicatievisie en de Ontwikkelagenda Participatie. De Uithoornse werkwijze staat centraal in het programma. Per jaar wordt bekeken waar de accenten worden gelegd in het optimaliseren van de dienstverlening aan de inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente Uithoorn.

Implementeren communicatievisie

De communicatievisie wordt nader uitgewerkt in een uitvoeringsplan communicatie. De komende jaren wordt aan dit plan uitvoering gegeven om de ambities uit de communicatievisie te verwezenlijken.

Implementeren ontwikkelagenda Participatie

Eind 2022/begin 2023 wordt een plan van aanpak vastgesteld om de ontwikkelagenda participatie (verder) te implementeren. Hierbij wordt onder andere een handreiking participatie ontwikkeld. Ook wordt een nieuwe verordening vastgesteld die de bestaande Inspraakverordening vervangt als uitwerking van de Wet versterking participatie op decentraal niveau.

Verkiezingen provinciale staten en waterschap

Op 15 maart 2023 vinden weer verkiezingen plaats. De leden van de provinciale staten worden tegelijkertijd met de leden van het algemeen bestuur van de waterschappen gekozen. Provinciale statenverkiezingen en waterschapsverkiezingen vinden eenmaal in de 4 jaar plaats. De laatste (gecombineerde) verkiezingen voor de provinciale staten en waterschappen werden op 20 maart 2019 gehouden.

4.4.2 Overzicht baten en lasten

Dienstverlening	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	1.553	1.727	1.721	1.748	1.747	1.709
Baten	745	502	428	702	702	702
Saldo baten en lasten	-808	-1.224	-1.293	-1.046	-1.045	-1.007
Toevoegingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo	-808	-1.224	-1.293	-1.046	-1.045	-1.007

Toelichting

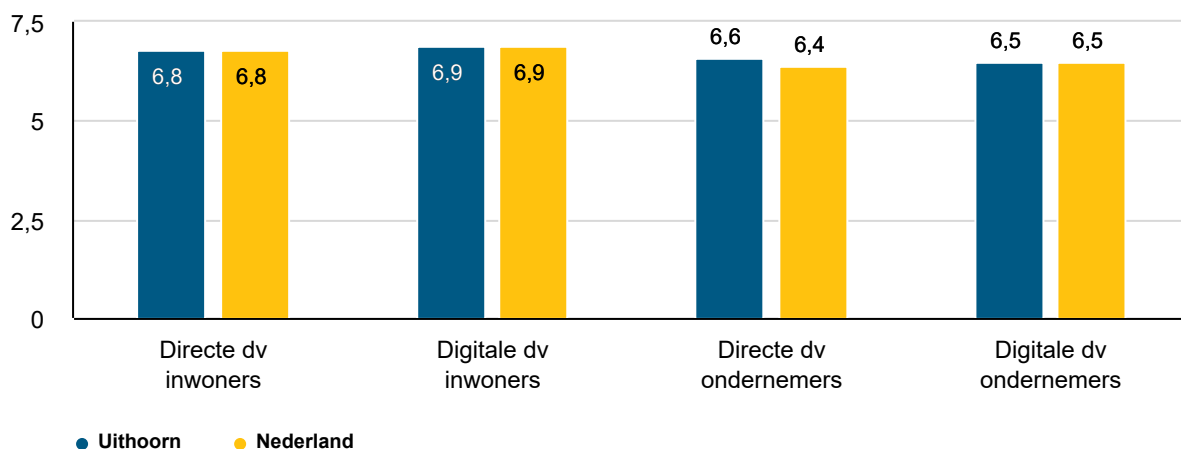
Het verschil aan lasten is < € 0,1 miljoen en wordt daarom niet toegelicht.

Het nadeel op de baten van € 0,07 miljoen wordt veroorzaakt door lagere inkomsten van de leges. Met name de reisdocumenten laten een terugval van de inkomsten zien van € 0,1 miljoen. De Leges van rijbewijzen zijn daarentegen toegenomen met 0,04 miljoen. Het overige saldo van een nadeel van 0,02 miljoen betreft de leges van nationaliteitszaken en de burgerlijke stand.

4.4.3 Indicatoren

Bron: eigen gegevens peiljaar 2020

Rapportcijfer dienstverlening (dv)

4.5 Financiën

4.5.1 Effecten opgave en acties

Effecten - Wat willen we bereiken?

1. Om de gewenste ambities waar te kunnen maken, hebben we binnen de beschikbare financiële middelen een meerjarige balans tussen maatschappelijke effecten en 'financieel gezond'.
2. De gemeente behaalt optimaal maatschappelijk rendement binnen de beschikbaar gestelde middelen.
3. De gemeente gaat verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld.

Opgave - Wat moeten we daarvoor verbeteren?

- Plan en denk vooruit om onze ambities financieel integraal af te wegen en de risico's en kansen goed in beeld te hebben.
- Werk aan een transparant en uitlegbaar stelsel van lokale heffingen.

Toelichting: In de 'nota financieel gezond' zijn kaders gesteld voor een financieel gezond beleid op de lange termijn. Daarmee is de nota bepalend voor de financiële langetermijnstrategie.

Acties - Welke acties gaan we daarvoor uitvoeren?

Actualiseren en verfijnen meerjarige balans

De gemeente heeft tot doel om allerlei maatschappelijke effecten te realiseren voor de inwoners. Dit is een meerjarige balans waarbij de gemeente optimaal maatschappelijk rendement wil behalen binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen oftewel 'financieel gezond'. Jaarlijks wordt gekeken of sprake is van een meerjarige balans, waar deze geactualiseerd moet worden of welke instrumenten ingezet kunnen worden om de balans te verfijnen.

Vaststellen nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De huidige nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing dateert van augustus 2019. Om de nota aan te laten sluiten op de in 2021 vastgestelde Nota financieel gezond, dient deze te worden geactualiseerd.

Implementeren nieuwe regelgeving rondom rechtmatigheid

Op 31 mei 2022 is de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (onderdeel van het wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers') in de Tweede Kamer aangenomen. De behandeling van de Eerste Kamer is naar verwachting nog in 2022. Vanaf verslagjaar 2023 moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee leggen zij verantwoording af over de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Bijvoorbeeld over naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese aanbestedingen of van regels met betrekking tot lasten waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Het implementeren van deze nieuwe regelgeving is gestart in 2022 en loopt door in 2023.

4.5.2 Algemene dekkingsmiddelen

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt voorgeschreven een overzicht op te nemen van de algemene dekkingsmiddelen, het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorzien.

De algemene dekkingsmiddelen zijn de baten en lasten die niet direct samenhangen met een programma. Volgens het voorschrift bevat het overzicht ten minste de volgende onderdelen: lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is, algemene uitkeringen, dividend, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen.

Overzicht baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Lasten	277	161	451	552	703	1.001
Baten	55.782	61.204	62.109	62.679	62.908	58.297
Saldo baten en lasten	55.506	61.043	61.659	62.127	62.205	57.296
Toevoegingen aan reserves	799	4.901	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	3.455	8.370	1.501	1.217	904	643
Saldo reserves	2.655	3.468	1.501	1.217	904	643
Saldo	58.161	64.511	63.160	63.344	63.109	57.939

Hogere lasten € 1,7 miljoen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Programma	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Algemene dekkingsmiddelen						
Algemene uitk. en overige uitk. gemeentefonds	44.971	51.663	52.217	52.692	52.929	48.312
Saldo vd financieringsfunctie	973	687	705	605	437	110
Lokale heffingen	9.153	7.982	8.462	8.483	8.497	8.518
Dividend	143	53	116	201	201	201
Overige dekkingsmiddelen	264	666	166	153	149	162
Reserves Algemene dekkingsmiddelen	2.655	3.468	1.501	1.217	904	643
Algemene dekkingsmiddelen	58.161	64.519	63.168	63.352	63.117	57.947
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-8	-8	-8	-8	-8
Overig	-	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo	58.161	64.511	63.160	63.344	63.109	57.939

Toelichting

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds € 0,55 miljoen

In de meicirculaire 2022 zijn diverse mutaties opgenomen welke een gunstig effect hebben op de hoogte van het gemeentefonds. Met name de ontwikkeling van het accres laat een gunstig beeld zien. Daarnaast zijn er verschillen doordat er eenmalige inkomsten/ compensaties waren in 2022 die vooralsnog niet in het gemeentefonds voor 2023 zijn opgenomen. Door middel van tussentijdse circulaire vindt bijstelling plaats van het gemeentefonds. De effecten hiervan worden betrokken binnen de P&C cyclus.

Het positieve verschil 2023 ten opzicht van 2022 kan daarom als volgt worden verklaard:

- Lagere beginstand met betrekking tot effecten uit circulaire in voorgaande jaren (nadeel € 0,25 mln.);
- Lagere inkomsten BCF doordat er in 2022 een vrijval van het restant BCF fonds ten gunste van gemeentefonds is gekomen (nadeel € 0,18 mln.);
- Lagere inkomsten als gevolg van het aanpassen van maatstaven voor de verdeling van het gemeentefonds (nadeel € 0,33 mln.);
- Lagere inkomsten door herijking gemeentefonds, inclusief compensatie via de suppletie-uitkering (nadeel € 0,23 mln.);
- Hoger accres opgenomen in de meicirculaire 2022 (voordeel € 3,9 mln.);
- Hoger voordeel door (tijdelijk) schrappen opschalingskorting (voordeel € 0,18 mln.);
- Uitname gemeentefonds in het jaar 2023 met betrekking tot Woningbouwimpuls en Volkshuisvesting, omdat deze via een Specifieke Uitkering (SPUK) worden verdeeld aan gemeenten (nadeel € 0,37 mln.);
- In 2022 heeft eenmalig een compensatie van de energietoeslag plaatsgevonden via het gemeentefonds. In 2023 is deze compensatie niet opgenomen (nadeel € 1,43 mln.);
- De aanvullende compensatie voor kosten Jeugdhulp kent als gevolg van de hervormingsagenda Jeugd een afbouw. De compensatie is voor 2023 daarom lager. (nadeel € 0,20 mln.);
- In 2022 zijn er (vooralsnog) eenmalig middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoeringskosten van het klimaatakkoord (nadeel € 0,22 mln);
- De mutatie in de maatstaf "WOZ waarde" en de aanpassing van het landelijk rekestarief voor de korting van deze maatstaf leiden tot een negatief effect (nadeel € 0,24 mln.);
- In 2022 heeft er een eenmalige uitkering in het gemeentefonds voor Mantelzorg plaatsgevonden. In 2023 is deze niet opgenomen. (nadeel € 0,05 mln.);
- Diverse overige kleine mutaties (nadeel € 0,03 mln.).

Saldo vd financieringsfunctie voordeel van € 0,02 miljoen ten opzichte van 2022

Het saldo van de financieringsfunctie betreft voornamelijk het verschil tussen de rentelasten en een doorberekening daarvan naar de programma's als onderdeel van de kapitaallasten. De doorberekening gebeurt met een afgerond percentage. De rentelasten die worden doorberekend betreffen zowel de te betalen rente op aangetrokken leningen als de bespaarde rente van reserves en voorzieningen. Voor detailinformatie wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Voordeel op de lasten van € 0,16 miljoen

- Hogere rentelasten van € 0,09 mln. na het aantrekken van een nieuwe lening medio 2022 (nadeel);
- Lagere toerekening van rente over reserves en voorzieningen van € 0,05 mln. (voordeel)
- Hogere doorberekening van rente vanuit Algemene dekkingsmiddelen naar de overige programma-onderdelen, in verband met het doorschuiven van investeringen van 2022 naar 2023 en verder van € 0,2 mln. (voordeel)

Nadeel op de baten van € 0,14 miljoen

- Lagere rentebaten uit uitgezette leningen van € 0,09 mln., door het aflopen van een lening in 2022;
- Lagere toerekening van rente over reserves en voorzieningen van € 0,05 mln. (nadeel)

Lokale heffingen voordeel € 0,5 miljoen

Het voordeel van afgerond € 0,5 mln. op de lokale heffingen wordt voornamelijk veroorzaakt door een verhoging van de OZB tarieven met 5% (€ 0,4 mln.). Daarnaast is de toeristenbelasting per 1 juli 2022 gewijzigd van € 1,10 naar € 3,00 per overnachting en wordt dit tarief voor 2023 met 5% geïndexeerd (€ 0,07 mln.).

Dividend

Op dit onderdeel is geen afwijking > € 0,1 miljoen toe te lichten

Overige dekkingsmiddelen nadeel € 0,5 miljoen

Het nadeel van € 0,5 miljoen ten opzichte van 2022 wordt veroorzaakt door:

- Het restant van de stelpost inflatiecorrectie van € 0,6 mln. (nadeel);
- De doorwerking van 2022 naar 2023 van de structurele uitgaven van € 0,23 mln. (nadeel) uit de 2e begrotingswijziging Duo+, die voorlopig is opgenomen op Overige dekkingsmiddelen. Deze wordt op basis van de 1e begrotingswijziging 2023 Duo+ verdeeld over de programma's;
- Een begrote storting van € 0,25 mln. in de voorziening dubieuze debiteuren in 2022, die is opgenomen gezien de ontwikkelingen in 2022, waardoor steeds meer mensen in financiële problemen komen (voordeel)
- Diverse overige kleine mutaties (voordeel € 0,08 mln.).

Reserves Algemene dekkingsmiddelen nadeel € 2,7 miljoen

Een nadelig effect op het reservesaldo houdt in dat er in 2023 minder onttrokken wordt aan de reserves ten opzichte van vorig jaar. Dit betreft de volgende reserves:

Voordeel op de lasten van € 4,9 miljoen

In 2022 is voor een bedrag van € 4,9 mln. de reserve dekking kapitaallasten gevormd.

Nadeel op de baten van € 6,9 miljoen

In 2022 is ruim € 6,6 mln. onttrokken aan de algemene risicoreserve voor het amendement begroting 2022, de dekking van het saldo van de 1e turap 2022 en de dekking van incidentele posten in 2022. In 2023 is er nog geen onttrekking aan deze reserve begroot.

Aan de budgetegalisatiereserve wordt in 2023 € 0,3 mln. minder onttrokken dan in 2022. In 2022 ging het om de onttrekking van uit 2021 overgehevelde budgetten. In 2023 betreft het de onttrekking van incidentele posten.

Paragrafen

5.1 Lokale heffingen	86
5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	96
5.3 Onderhoud kapitaalgoederen	103
5.4 Financiering	110
5.5 Bedrijfsvoering	114
5.6 Verbonden partijen	120
5.7 Grondbeleid	146

5.1 Lokale heffingen

5.1.1 Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijke beleid.

In deze paragraaf wordt ingegaan op:

- Ontwikkelingen op het gebied van belastingen.
- Beleid lokale heffingen.
- Overzicht lokale heffingen.
- Kwijtscheldingsbeleid.
- Overzicht lokale lastendruk.
- Prestatie- en kerngegevens.

Ontwikkelingen op het gebied van belastingen

Verruiming gemeentelijk belastinggebied

In 2019 was er het voornemen om de belasting op arbeid te verminderen en voor de gemeenten een verruiming van het gemeentelijke belastinggebied in te voeren. Naar aanleiding van deze voorgenomen schuif van 4 miljard is er een rapport Verruiming gemeentelijk belastinggebied opgesteld door de commissie Rinnooy-Kan. In mei 2020 is het rapport gepubliceerd. In dit rapport staan er een aantal mogelijke nieuwe heffingen genoemd. Een voorbeeld daarvan is een invoering van een ingezetenenheffing, die momenteel ook het meest kansrijk is voor 2026. Het kabinet heeft de opdracht gegeven om in 2022 dit rapport te actualiseren. Hiervoor is er een werkgroep ingesteld, niet alleen om het rapport over de gemeentelijke belastingen maar ook die over het provinciaal belastinggebied te updaten. Dit moet in het vierde kwartaal van 2022 gereed zijn. Het kabinet is voornemens om per 2025 hiervoor een aantal keuzes te gaan maken dit in relatie tot de nu voorliggende bezuinigingen voor gemeenten voor 2026.

Beleid lokale heffingen

Voor wat betreft de lokale lasten is in het coalitieakkoord 2022-2026 vastgelegd dat terughoudend moet worden omgesprongen met verhoging van lokale lasten of, wanneer het kan, bezien wordt of verlaging toegepast kan worden.

Overzicht lokale heffingen

Hieronder staat een totaal overzicht aan van de heffingen (vrij aanwendbaar) en de gebonden heffingen (niet vrij aanwendbaar). Voor de 'gebonden' heffingen (retributies) zijn ook de kosten van de dienstverlening en het dekkingspercentage opgenomen. De 'gebonden' heffingen zijn wettelijk gehouden aan de norm van maximaal 100% kostendekkendheid.

Heffingen en niet gebonden Woonlasten (bedragen x € 1.000)	Opbrengst 2023	Dekkingspercentage	gebonden / niet gebonden
OZB woningen eigenaren	4.836	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen eigenaren	2.233	n.v.t.	niet gebonden
OZB niet woningen gebruikers	1.477	n.v.t.	niet gebonden
Afvalstoffenheffing	4.287	100%	gebonden
Rioolheffing	3.653	100%	gebonden
Woonforensenbelasting	5	n.v.t.	niet gebonden
Precariobelasting	34	n.v.t.	niet gebonden
Toeristenbelasting	187	n.v.t.	niet gebonden
Marktgelden	12	100%	gebonden
Grafrechten	335	94%	gebonden
Algemene rechtenverordening		76%	gebonden
Titel 1 / burgerzaken	529		
Titel 2 / omgevingsvergunning	891		
Titel 3 / overige rechten	65		
Totaal belastingen en heffingen	18.544		

Ontwikkeling lokale lasten

Rekening houdend met een woning met een gemiddelde waarde van afgerond € 426.000 betekent dit dat de OZB voor woning eigenaren met gemiddeld afgerond € 20 stijgt. Dit betekent in 2023 een procentuele stijging van 5,0 % ten opzichte van 2022. Voor de jaren 2024 en verder is er geen aanpassing van het OZB-tarief meegenomen in de begroting. Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid en zijn de tarieven gebaseerd op respectievelijk het grondstoffenbeleid 2020-2025 en het GRP-6.

Woonlasten	2022	2023	Mutatie absoluut	Mutatie relatief
OZB eigenaar woning	€ 395	€ 414	€ 19,73	5,0%
Afvalstoffenheffing	€ 323	€ 337	€ 14,50	4,5%
Rioolheffing	€ 235	€ 235	€ 0,00	0,0%
Totale woonlasten	€ 952	€ 986	€ 34,23	3,6%

5.1.2 Onroerende zaakbelasting

Voor het belastingjaar 2023 geldt de WOZ-waarde naar de peildatum 1 januari 2022. Als gevolg van de nog lopende herwaardering zijn de WOZ-waarden, de gemiddelde waardeontwikkeling en dus ook het tarief op dit onderdeel nog niet aangepast. Overigens zal de totale opbrengst van de OZB door de herwaardering niet veranderen. Immers wanneer de WOZ-waarde stijgt wordt het tarief verlaagd en andersom. Per saldo blijft de OZB voor de belastingbetaler en de OZB-opbrengst voor de gemeente, voor wat betreft de herwaardering, gelijk. Het tarief van de OZB 2023 woningen eigenaren stijgt ten opzichte van 2022 met 5,0% als gevolg van indexatie.

Rekening houdend met een woning met een gemiddelde waarde van € 426.000 (bron : COELO, Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden 2022) betekent dit dat de OZB woning eigenaren met gemiddeld afgerond € 20 per jaar stijgt.

Berekenen tarief	Tarief 2022	Waarde ontwikkeling	5% Indexering	Tarief 2023
Woningen eigenaren	0,0926%	p.m.	0,0046%	0,0972%
Niet-woningen eigenaren	0,2678%	p.m.	0,0134%	0,2812%
Niet-woningen gebruikers	0,1950%	p.m.	0,0098%	0,2047%

Onderstaand treft u ter vergelijking de OZB-tarieven en de gemiddelde aanslag voor een woningeigenaar aan van de omliggende gemeenten in 2022 op basis van COELO (Atlas van de Lokale Lasten 2022).

Gemeenten	Woningen Tarief eigenaar	Woningen Gemiddelde aanslag	Niet Woningen Tarief eigenaar	Niet Woningen Tarief gebruiker
Haarlemmermeer	0,0739%	332	0,3131%	0,2814%
Diemen	0,0720%	347	0,2625%	0,2494%
Amstelveen	0,0605%	367	0,2656%	0,2138%
De Ronde Venen	0,0724%	375	0,2208%	0,1917%
Uithoorn	0,0926%	395	0,2678%	0,1950%
Ouder-Amstel	0,0693%	434	0,2595%	0,2247%
Kaag en Braassem	0,0978%	438	0,1562%	0,1417%
Nieuwkoop	0,1176%	501	0,3614%	0,2927%
Aalsmeer	0,1015%	506	0,2258%	0,1970%
Landelijk gemiddelde		380		

OZB niet-woningen in relatie tot het Ondernemersfonds

Sinds 2013 bestaat er in de gemeente Uithoorn een Ondernemersfonds. In 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met de voortzetting van het Ondernemersfonds voor de jaren 2016-2018. In 2018 heeft de raad ingestemd met de voortzetting van het Ondernemersfonds voor de periode 2019-2024. In het vijfde jaar (2023) laat de gemeente een onafhankelijk onderzoek uitvoeren om het functioneren en de reikwijdte van het fonds te evalueren.

Het Ondernemersfonds is een fonds voor en door ondernemers. De ondernemers hebben hiervoor de Stichting Ondernemersfonds opgericht. Het fonds wordt financieel gevoed door een opslag op de OZB niet-woningen. De gemeente int de opslag op de OZB niet-woningen en maakt de middelen over naar de Stichting Ondernemersfonds.

Alle ondernemers in de gemeente Uithoorn kunnen collectief een plan/project indienen bij de Stichting Ondernemersfonds. Het plan of project moet bijdragen aan versterking van de lokale economie. Een voorbeeld-project dat gefinancierd wordt uit het fonds is onderzoek naar haalbaarheid van glasvezel op het bedrijventerrein. Het bestuur toetst de initiatieven aan de hand van een aantal criteria en besluit op basis daarvan of het initiatief wordt gehonoreerd.

De gemeente en de Stichting Ondernemersfonds hebben een convenant gesloten waarin afspraken zijn vastgelegd omtrent prestaties, betaling, vaststelling en evaluatie. Na afloop van het jaar legt de Stichting Ondernemersfonds verantwoording af bij de gemeente door het indienen van een door een accountant goedgekeurd jaarverslag.

5.1.3 Heffingen en belastingen

Afvalstoffenheffing

De kosten en opbrengsten van de afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op het op 28 januari 2021 vastgestelde grondstoffenbeleid 2020-2025. Voor de afvalstoffenheffing geldt een kostendekkend tarief. Als gevolg van de oplopende inflatie is het noodzakelijk om diverse exploitatiebudgetten te indexeren. Daarnaast heeft er vanwege een faillissement van het bedrijf welke het service onderhoud en schoonmaak van de ondergrondse containers deed een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Vanwege de eerdergenoemde indexatie en nieuwe aanbesteding stijgt het tarief van de afvalstoffenheffing met € 14,50.

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	3.558
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	522
Netto kosten taakveld	3.036
Toe te rekenen directe kosten (uren)	396
Overhead	277
BTW	577
Totale kosten	4.287
Opbrengst heffingen	4.287
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

De kosten van de rioolheffing zijn gebaseerd op de geraamde exploitatie- en investeringslasten volgens het gemeentelijk rioleringsplan (GRP-6). Voor de rioolheffing geldt een kostendekkend tarief. Het tarief van de rioolheffing 2023 blijft ongewijzigd ten opzichte van 2022 (€ 234,86). Binnen de riolering is weliswaar sprake van een stijging van kosten, maar deze kunnen worden gedekt uit de reserve riolering waardoor een verhoging van de rioolheffing in 2023 niet nodig is.

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	3.005
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	153
Netto kosten taakveld	2.852
Toe te rekenen directe kosten (uren)	202
Overhead	141
BTW	458
Totale kosten	3.653
Opbrengst heffingen	3.653
Dekkingspercentage	100%

Overzicht woonlasten 2022 ter vergelijking met omliggende gemeenten

Onderstaand ter vergelijking, de woonlasten van de omliggende gemeenten in 2022 op basis van Coelo (Atlas van de Lokale Lasten 2022, gegevens gemeenten 2022) voor een woningeigenaar en op basis van een meerpersoonshuishouden.

Gemeenten	OZB 2022	Afvalstoffen heffing 2022	Riool heffing 2022	Totale woonlasten
Haarlemmermeer	€ 332	€ 382	€ 138	€ 851
Amstelveen	€ 367	€ 306	€ 208	€ 881
Aalsmeer	€ 506	€ 237	€ 177	€ 920
De Ronde Venen	€ 375	€ 348	€ 210	€ 933
Diemen	€ 347	€ 379	€ 216	€ 942
Uithoorn	€ 395	€ 323	€ 235	€ 952
Ouder-Amstel	€ 434	€ 280	€ 262	€ 976
Kaag en Braassem	€ 438	€ 322	€ 277	€ 1.037
Nieuwkoop	€ 501	€ 336	€ 214	€ 1.051
Landelijk gemiddelde	€ 380	€ 317	€ 207	€ 904

Woonforensenbelasting

Deze belasting kan worden geheven van natuurlijke personen die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er gedurende het belastingjaar voor zichzelf of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Deze belasting is gedeeltelijk een profijtbelasting. Dit houdt in dat een vergoeding wordt gevraagd aan personen, die niet als inwoner van de gemeente kunnen worden aangemerkt, maar die wel profiteren van de voorzieningen die door de gemeente worden geboden. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 223 Gemeentewet en de verordening woonforensenbelasting. De tarieven voor de woonforensenbelasting worden geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 5,0%.

Toeristenbelasting

Met ingang van 2018 wordt voorgesteld om toeristenbelasting te heffen. De belastingplicht luidt: ter zake van het houden van verblijf met overnachten binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente zijn ingeschreven in de basisregistratie personen, wordt onder de naam 'toeristenbelasting' een directe belasting geheven. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 224 Gemeentewet. Het tarief voor de toeristenbelasting wordt geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 5,0%.

Precariobelasting

Precariobelasting maakt het mogelijk om belasting te heffen voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De belasting wordt geheven per periode van het gebruik en de ruimte die in gebruik genomen wordt. De precariobelasting wordt bijvoorbeeld geheven vanwege het hebben van reclame-uitingen boven gemeentegrond, het exploiteren van een terras op gemeentegrond en woonschepen. Ook heft Uithoorn precariobelasting over kabels en leidingen. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 228 Gemeentewet en de verordening precariobelasting. De tarieven voor de precariobelasting worden jaarlijks geïndexeerd conform het consument prijsindexcijfer van het CBS.

Marktgeden

Marktgeden zijn rechten ter zake van het innemen van standplaatsen op voor openbare dienst bestemde gemeentebeziggingen. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de verordening marktgeden. Voor de marktgeden geldt een kostendekkend tarief.

Berekening kostendekkendheid marktgelden	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	8
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	3
Netto kosten taakveld	5
Toe te rekenen directe kosten (uren)	4
Overhead	3
BTW	-
Totale kosten	12
Opbrengst heffingen	12
Dekkingspercentage	100%

5.1.4 Rechten

Grafrechten

Grafrechten kunnen worden geheven voor de dienstverlening die de gemeente verricht voor de algemene begraafplaats. De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de verordening grafrechten. Zoals vastgelegd in de nota lokale heffingen is het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid gehanteerd. De laatste jaren blijkt dat dit kostendekkendheidspercentage op basis van de jaarrekeningen niet wordt behaald.

Dit jaar is door het college het beheerplan begraafplaats 2022 - 2026 vastgesteld. Om de doelstelling van 100% kostendekkendheid te bereiken is een gezonde exploitatie van de begraafplaats nodig. Kostendekkendheid is de mate waarin de baten en lasten voor de gemeente met elkaar overeenkomen. In de huidige situatie is dit niet het geval. Hiervoor moeten bestaande kwaliteiten van de begraafplaats beter worden benut en mogelijkheden worden vergroot. Dit verbetert de aantrekkelijkheid van de begraafplaats, waardoor meer mensen de begraafplaats Uithoorn ontdekken als een mooie begraaflocatie. Het betreft aanpassingen zoals het verbeteren van de dienstverlening, het maken van een nagedachtenisplek, het maken van een natuurlijker inrichting van een deel van de begraafplaats, maar ook het planmatig ruimen van graven op het oude gedeelte waar veel vraag naar grafruimte is. Hiervoor geldt het principe dat de kosten voor de baten uitgaan.

Aan het begin van de beheerperiode van dit beheerplan zijn nog niet alle verbetermaatregelen uitgevoerd. Op basis van het beheerplan wordt de kostendekkendheid over de periode 2022 - 2026 bij aanvang nog ingeschat op gemiddeld 92%. De toename van de inkomsten is een groeiemodel naar 100% kostendekkendheid. De tarieven voor de grafrechten worden voor 2023 geïndexeerd conform het prijsindexcijfer van 5,0%.

Berekening kostendekkendheid grafrechten	2023
Kosten taakvelden, exclusief uren	147
Inkomsten taakvelden, exclusief heffingen	-
Netto kosten taakveld	147
Toe te rekenen directe kosten (uren)	114
Overhead	80
BTW	-
Totale kosten	341
Opbrengst heffingen	314
Dekkingspercentage	92%

Algemene rechtenverordening

De aard van de algemene rechten is divers. Bij heffing van de algemene rechten dient sprake te zijn van kosten-verhaal ter zake van een door of vanwege de gemeente verstrekte

dienst (veelal administratieve dienstverlening). De belastingplichtige is de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. Er is een toenemende ontwikkeling om gemeentelijke tarieven te maximaliseren of te begrenzen. Bij de algemene rechten zijn de tarieven van de paspoorten en rijbewijzen al begrensd. Een opsomming van de diensten, waarvoor leges verschuldigd zijn, is opgenomen in de tarieventabel die hoort bij de algemene rechten verordening. De tarieventabel is ingedeeld in drie categorieën/titels:

- Burgerzaken / algemene dienstverlening.
- Omgevingsvergunning / dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving.
- Overige rechten/dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn.

De wettelijke basis voor de heffing is artikel 229 Gemeentewet en de algemene rechtenverordening. De tarieven binnen de algemene rechtenverordening dienen per titel maximaal 100% kostendekkend te zijn, waarbij het mogelijk is om een eventuele onderdekking te verhalen bij andere tarieven binnen dezelfde titel.

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 1		2023
Kosten taakvelden, exclusief uren		217
Toe te rekenen directe kosten (uren)		275
Overhead		193
BTW		15
Totale kosten		700
Opbrengst heffingen		529
Dekkingspercentage		76%

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 2		2023
Kosten taakvelden, exclusief uren		351
Toe te rekenen directe kosten (uren)		349
Overhead		244
BTW		72
Totale kosten		1.016
Opbrengst heffingen		891
Dekkingspercentage		88%

Berekening kostendekkendheid van de leges Titel 3		2023
Kosten taakvelden, exclusief uren		8
Toe te rekenen directe kosten (uren)		135
Overhead		94
BTW		2
Totale kosten		239
Opbrengst heffingen		65
Dekkingspercentage		27%

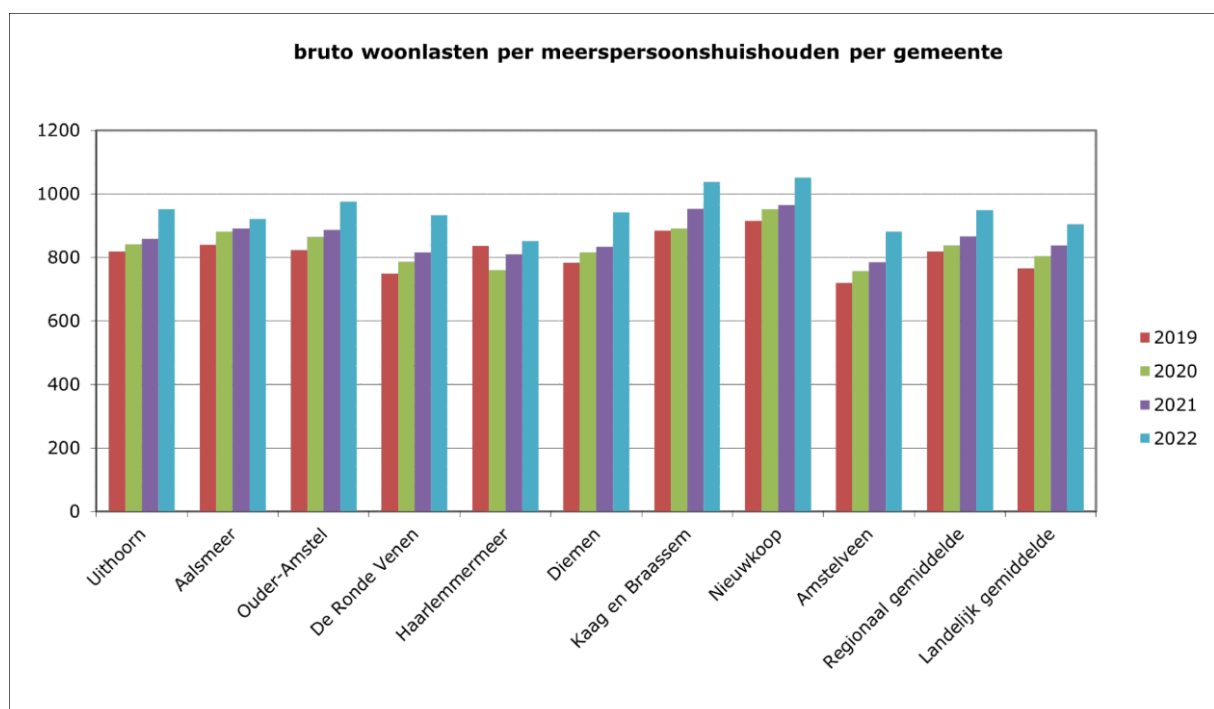
Berekening kostendekkendheid van de totale legesverordening		2023
Kosten taakvelden, exclusief uren		576
Toe te rekenen directe kosten (uren)		759
Overhead		531
BTW		89
Totale kosten		1.955
Opbrengst heffingen		1.485
Dekkingspercentage		76%

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De uitvoering van de kwijtschelding is gebonden aan de wetgeving van het Rijk. Strenger toepassen van de wetgeving is daarbij toegestaan. Een meer ruimhartige toepassing niet. Het huidige beleid is om de wettelijke kwijtscheldingsmogelijkheden zo optimaal mogelijk te benutten. Kwijtschelding kan aangevraagd worden door particuliere belastingplichtigen alleen voor de afvalstoffenheffing. Bijstandsgerechtigden hoeven geen verzoek om kwijtschelding in te dienen. Deze wordt automatisch toegekend.

5.1.5 Overzicht lokale lastendruk

Jaarlijks wordt onderzoek gepubliceerd over de lokale lastendruk door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO). De gemeente Uithoorn sluit voor de weergave van de belastingdruk aan bij de cijfers van het COELO.

Bron: COELO - Atlas van de Lokale Lasten 2022.

Prestatie- en kerngegevens

Onderstaand zijn enkele kerngegevens weergegeven.

Kerngegevens	R2021	B2022	B2023
WOZ			
WOZ-objecten	15.612	15.820	15.900
WOZ-bezwaarschriften	283	369	350
WOZ-(hoger)beroepschriften	7	5	5
Invorderingen			
Aantal afgegeven incasso's	8.552	8.571	8.600
Aantal aanmaningen	502	570	500
Aantal dwangbevelen	308	300	250
Kwijtschelding			
Automatische kwijtschelding	387	350	400
Verleend op verzoek	166	150	160
Afgewezen	53	60	70
Bedrag kwijtschelding	122.455	125.000	125.000

5.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

5.2.1 Inleiding

In deze paragraaf kijken we naar de mate waarin de gemeente Uithoorn in staat is middelen vrij te maken (weerstandscapaciteit) om de financiële gevolgen van risico's op te vangen.

Risicobeheersing is een instrument dat ingezet wordt om risico's te beperken zodat we in staat blijven om onze doelstellingen te realiseren. De gemeente beheerst risico's door risico's te inventariseren en beheersmaatregelen uit te voeren om de risico's te verkleinen. Twee keer per jaar worden de risico's geïnventariseerd. In deze paragraaf geven we de belangrijkste risico's weer.

Ook bevat deze paragraaf een aantal kengetallen voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Omdat alle gemeenten deze kengetallen gebruiken, kan de gemeente vergeleken worden met andere gemeenten. Zo is te zien hoe solide de financiële positie van Uithoorn is ten opzichte van andere gemeenten. In deze paragraaf worden de voorgeschreven indicatoren benoemd en toegelicht. De gemeenteraad heeft normen vastgesteld voor de indicatoren Dit geeft een indicatie van de financiële gezondheid van de gemeente.

In deze paragraaf gaan we in op de volgende aspecten:

- Financiële positie in kengetallen.
- Bestaand beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing.
- Risicoprofiel en bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit.
- Beschikbare weerstandscapaciteit.
- Conclusie weerstandsvermogen: In hoeverre kunnen de risico's worden opgevangen?

5.2.2 Financiële positie

Financiële positie in kengetallen

Onderstaande kengetallen moeten verplicht in de begroting worden opgenomen. Deze getallen kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. Het geeft inzicht in de financiële ruimte waarover de gemeente al dan niet beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen opvangen, de financiële weer- en wendbaarheid. De raad heeft normen vastgesteld voor de kengetallen en daarmee richting gegeven aan het financieel gezond beleid.

Kengetallen	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026	Norm
Netto schuldquote	39%	67%	65%	71%	73%	76%	< 110%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	37%	67%	65%	71%	73%	76%	< 110%
Solvabiliteitsratio	52%	48%	48%	44%	43%	42%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	5%	-5%	0%	2%	3%	-4%	> 0%
Grondexploitatie	-1%	3%	0%	0%	0%	0%	-
Belastingcapaciteit*	106%	107%	109%	109%	109%	109%	-

2022 op basis van de vastgestelde primitieve begroting 2022 exclusief maatregelen

Hierna wordt per kengetal weergegeven welke verhouding wordt uitgedrukt en wordt een beoordeling van de kengetallen gegeven.

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De schuldquote is de verhouding tussen schulden en jaarlijkse inkomsten. Een hogere schuld geeft een hogere netto schuldquote. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Het laat zien welk deel van het gemeentebezit is afbetaald en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. Bij afloop van de grondexploitaties wordt de schuld lager. Overigens is de grondexploitatie van Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V. (GPA) buiten beschouwing gelaten. Uithoorn bezit 50% van de aandelen en staat garant voor een bedrag van € 50 miljoen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende-zaakbelastingen (OZB). Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de

totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit

Deze indicator vergelijkt de woonlasten van een gemiddelde woning in de gemeente Uithoorn met de landelijk gemiddelde woonlasten. De woonlasten bestaan uit OZB + afvalstoffenheffing + rioolheffing. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen door de woonlasten te verhogen. Uithoorn heeft als uitgangspunt om de afvalstoffenheffing en rioolheffing kostendekkend door te berekenen.

5.2.3 Weerstandsvermogen

Beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing

Binnen de gemeente worden de risico's nauwlettend gemonitord. Per afdeling worden de risico's en de ontwikkelingen daarbinnen bewaakt. De ontwikkelingen omtrent risico's worden centraal bijgehouden en bij besluitvorming vormt risicomangement een vast onderdeel. Het beleid is erop gericht om risico's waar mogelijk te vermijden of anders maatregelen te treffen om risico's te verkleinen of af te dekken. Bijvoorbeeld door verzekeringen. Voor risico's die niet afgedekt zijn moet de gemeente een weerstandsvermogen hebben.

Risicoprofiel en bepaling van de benodigde weerstandscapaciteit

Minimaal tweemaal per jaar wordt er op basis van de geïnventariseerde risico's een risicoprofiel samengesteld. Op basis van kansberekening is het risicoprofiel bepaald op € 10,7 miljoen.

De geïnventariseerde risico's zijn in onderstaande risicokaart weergegeven, waarbij het gevolg in geld is afgezet tegen de kans dat het risico zich voordoet. Het betreft de inventarisatie van concrete en specifieke risico's, na het treffen van beheersmaatregelen.

Klasse					
> 500.000	0	5	3	2	0
250.000 - 500.000	1	2	5	0	0
100.000 - 250.000	4	4	7	0	2
25.000 - 100.000	5	17	8	0	2
0 - 25.000	20	2	11	1	6
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Uitgangspunt is dat het risicoprofiel afgedekt moet zijn door de weerstandscapaciteit. Bovendien moeten grote risico's dubbel worden afgedekt (ratio 2). In de huidige situatie is de ratio 2 van toepassing op de risico's van GPA en het sociaal domein.

De geïnventariseerde risico's vermenigvuldigt met de ratio is de benodigde weerstandscapaciteit, Deze is bepaald op € 16,9 miljoen. Overeenkomstig de beleidsuitgangspunten van de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing moet het risicoprofiel vermenigvuldigt met de ratio volledig worden afgedekt met reserves.

5.2.4 Risico's

Belangrijkste risico's

Op basis van kansberekening is het gewicht van de diverse risico's weergegeven in onderstaande tabel.

Risico	Ratio	Gewicht
Green Park Aalsmeer (GPA)	2	47%
Bouwgrondexploitaties (BGE)	1	5%
Sociaal domein	2	12%
Overige risico's	1	36%

Hierna volgt een toelichting op hoofdlijnen van de belangrijkste risico's van de gemeente.

Green Park Aalsmeer (GPA)

Een belangrijk risico van de gemeente Uithoorn is een toename van het tekort op de exploitatie van GPA. Gemeente Uithoorn en gemeente Aalsmeer participeren beiden voor 50% in GPA. Beide gemeenten staan voor 50% garant voor een bedrag van maximaal € 100 miljoen voor GPA. GPA is in 2004 opgericht om een bedrijventerrein te realiseren aan de omgelegde N201. Ook was het de bedoeling om de gemeentelijke bijdrage aan de omlegging van de N201 te betalen met het financiële resultaat van de grondexploitatie. Bij een tekort op de grondexploitatie wordt de gemeente uit hoofde van de garantstelling aangesproken voor dit verlies. De afloop van het project laat zich lastig voorspellen. Er is een kans dat de grondexploitatie van GPA met een tekort eindigt, maar ook een winst is nog steeds mogelijk. Gezien de doorlooptijd en de omvang van het project is het risicoprofiel in deze begroting niet gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2021.

Sociaal domein

Bij het sociaal domein zijn in de afgelopen jaren ingezet op verbeteringen die de grip versterken. Met name de kosten voor jeugdzorg blijken moeilijk voorspelbaar. Er blijven grote onzekerheden over de omvang uitgaven en de inkomsten. Op de lange termijn kan de vergrijzing effect hebben op de Wmo-voorzieningen.

Overige risico's

De overige risico's bestaan uit ongeveer 80 onderwerpen. De belangrijkste hiervan zijn het gemeentefonds en het risico dat gemeentelijke applicaties worden gehackt. Ook wordt nog rekening gehouden met corona. Verder komt onder andere aan de orde nieuwe wetgeving (onder andere de Omgevingswet), risico's binnen verbonden partijen (omgevingsdienst, veiligheidsregio, GGD), schadeclaims, ICT/digitalisering en personeel (wachtgeld, arbo, arbeidsmarkt). Op een aantal van deze risico's heeft de gemeente geen invloed. Maar voor het merendeel van de risico's zijn beheersmaatregelen benoemd.

5.2.5 Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit geeft een indicatie voor de mogelijkheden om toekomstige niet begrote financiële tegenvallers op te vangen. Dit kan worden gezien als een noodzakelijke buffer om de continuïteit van de bedrijfsvoering te waarborgen. De opbouw hiervan bestaat uit onderdelen vanuit de exploitatie (baten en lasten) en vanuit het vermogen (de reserves). Hieronder geven we een inschatting van deze capaciteit.

Reserves

- Algemene reserves
- Stille reserves

Exploitatie

- Onvoorzien
- Onbenutte belastingcapaciteit

Algemene reserves

Algemene reserves betreft het eigen vermogensbestanddeel waar door de raad nog geen bestemming aan is gegeven.

Stille reserves

Stille reserves vormen een onderdeel van de incidentele weerstandscapaciteit voor het waardeverschil tussen actuele marktwaarde en de boekwaarde, zoals weergegeven in de laatst vastgestelde jaarrekening. Stille reserves worden meegenomen in de weerstandscapaciteit als de actuele marktwaarde reëel is onderbouwd, bijvoorbeeld door een officiële taxatie.

Onvoorzien

De post onvoorzien is een verplichte raming die in de begroting wordt opgenomen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bestaat uit de extra ruimte die de gemeente heeft om, met inachtneming van de wetgeving, maximale ¹inkomsten te genereren uit de gemeentelijke heffingen. Bij de gemeente Uithoorn bestaat deze ruimte voornamelijk uit de onroerendezaakbelastingen (OZB). De gemeenteraad is vrij de belastingtarieven te verhogen. Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is worden onze eigen OZB-tarieven vergeleken met het redelijk peil van de OZB in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde artikel 12-norm is hoger dan het OZB-tarief van Uithoorn. De onbenutte belastingcapaciteit is € 2,4 miljoen.

De risicoreserves moeten een weerstandscapaciteit bevatten van € 16,9 miljoen. De Algemene risicoreserve bedraagt per 1-1-2023 € 41 miljoen. Samen met de post onvoorzien en de onbenutte belastingcapaciteit is dit ruim op het vereiste niveau.

---

¹ Met inachtneming van de wetgeving

5.2.6 Conclusie weerstandsvermogen

Beoordeling weerstandscapaciteit	
Benodigd weerstandsvermogen	10,7 miljoen
Benodigde reserve bij ratio 2 (grote risico's) en 1 (overige risico's):	16,9 miljoen
Stand Algemene risicoreserve per 1-1-2023	40,7 miljoen
Stand Stille reserves per 1-1-2023	0
Stand onvoorzien per 1-1-2023	8.000
Onbenutte belastingcapaciteit	2,4 miljoen
Overschot weerstandsvermogen	28,1 miljoen
Gemiddelde ratio weerstandsvermogen	4,0
<i>Integrale beoordeling van alle risico's:</i>	1-9-2022

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door het risicoprofiel (€ 10,7 miljoen) af te zetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. Hieruit volgt een ratio die de mate van weerstandsvermogen van de gemeente aangeeft. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat in deze berekening uit de stand van de Algemene risicoreserve (€ 40,7 miljoen), onvoorzien (€ 8.000) en de onbenutte belastingcapaciteit (€ 2,4 miljoen). De ratio komt uit op 4,0. In zijn algemeenheid wordt dit beoordeeld als ruim voldoende weerstandsvermogen. Dat wil zeggen dat de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de (financiële) gevolgen van de geïventariseerde risico's op te vangen.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

5.3.1 Inleiding

De gemeente Uithoorn heeft een oppervlakte van 19,49 km², waarvan 1,7 km² water. De gemeente heeft een groot vermogen geïnvesteerd in kapitaalgoederen in de vorm van wegen, openbare verlichting, riolering, groen, water, sportvoorzieningen en gemeentebouwen. Kapitaalgoederen dragen bij aan de leefbaarheid van de woonomgeving. Het onderhoud van deze goederen is van groot belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op meerdere terreinen. Vanwege het belang hiervan is dit onderhoud grotendeels vastgelegd in het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) en meerjarenplannen. In deze paragraaf wordt per onderwerp ingegaan op de notities en plannen waarin het beleidskader is aangegeven, de stand van zaken en de voornemens voor de komende periode. Hiermee willen we inzicht geven op welke wijze het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen wordt geborgd.

In deze paragraaf geven we inzicht in het beleid ten aanzien van het onderhoud van onze kapitaalgoederen en de financiële gevolgen daarvan voor de begroting. Wettelijk kader hiervoor is artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De paragraaf valt uiteen in een deel openbare ruimte, riolering, gebouwen en sportparken. Omdat deze vier elk hun eigen reserve kennen voor het grootplanmatig onderhoud.

5.3.2 Kaders

In 2020 is het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) vastgesteld. Met deze kaders zijn ook de beheerplannen voor wegen, civiele kunstwerken, groen, spelen, watergangen en openbare verlichting opnieuw vastgesteld. De beheerplannen zijn aan de hand van effectgestuurd beheer opgesteld zodat transparant is welke locaties als eerste aanpakt worden met planmatig onderhoud en waarom. Ook is in de beheerplannen opgenomen wat de jaarlijkse kosten zijn voor dagelijks onderhoud. Aanlegisen voor alle objecten in de openbare ruimte zijn opgenomen in de in 2019 vastgestelde Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR). Deze wordt jaarlijks bijgesteld aan de hand van ontwikkelingen in het veld en aangepast ambities zoals het IBOR en de beheerplannen.

Onderstaand een overzicht van de wettelijke- en beleidskaders:

Objecten	Wettelijk kader	Beleidskader	
		IBOR	Overig
			Bedrijfsplan algemene begraafplaats 2014
Groen	Wet Natuurbescherming	x	Hondenbeleid
			Beheerovereenkomst natuurgebied Uithoorn 2020
Wegen	Wegenwet	x	LIOR
			Gladheidsbeleidsplan (2017)
Civiele Kunstwerken en beschoeiing	Wegenwet NEN 2767-4	x	LIOR
Beeldende Kunstwerken	nvt	x	Cultuurnota
Straatmeubilair	nvt	x	LIOR
Ondergrondse containers	nvt	x	Beleidsregels voor locatieplannen van ondergrondse containers
			Grondstoffenbeleid Uithoorn 2020-2025
			LIOR
Verkeers en straatnaamborden	WVW RVV	x	LIOR
	BABW		
Speeltoestellen	Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen	x	LIOR
Openbare verlichting	WVW	x	LIOR
	WVW		
Verkeersregelinstallaties	RVV	x	LIOR
	BABW		
	INSPIRE		
Kabels en leidingen	WION		Handboek Kabels en Leidingen Uithoorn 2018
	APV		
	Telecommunicatiewet		LIOR
Watergangen	Waterwet	x	Stedelijk waterplan Keur AGV
Riolering	Wet milieubeheer Waterwet	x	Gemeentelijke Rioleringsplan 6 2018-2022

5.3.3 Openbare Ruimte

Dagelijks onderhoud

Dagelijks onderhoud wordt op alle objecten uitgevoerd. Het benodigde budget hiervoor is vastgelegd in de begroting.

Exploitatie dagelijks onderhoud	2023	2024	2025	2026
Groen	1.416	1.428	1.428	1.428
Wegen	1.054	1.029	1.029	1.029
Civiele Kunstwerken	36	37	37	37
Beeldende Kunstwerken	4	4	4	4
Straatmeubilair	51	51	51	51
Speelplekken	90	90	90	90
Openbare Verlichting	253	253	253	253
Watergangen	29	29	29	29
Verkeersregelinstallaties	79	79	78	78
Totaal	3.011	2.999	2.999	2.998

Onderhoud van het Natuurgebied Uithoorn

Voor het onderhoud en beheer van het Natuurgebied Uithoorn zijn gronden in 1994 in erfpacht uitgegeven aan stichting Landschap Noord-Holland (LNH). De erfpachtstermijn van 25 jaar is eind 2019 stilzwijgend verlengd voor een periode van 10 jaar. Voor deze periode is een nieuw 'Beheersmaatregelenplan 2020-2030' opgesteld door LNH. Conform besluit 2020-025954 is hiermee ingestemd en is de bijdrage van de gemeente voor 2020 vastgesteld op € 25.949 (prijspeil 2020) en wordt deze jaarlijks geïndexeerd. Voor de jaren vanaf 2023 zal LNH weer een nieuwe SNL-subsidie aanvragen. Indien die aanvraag wordt gehonoreerd, dan kan de gemeentelijke bijdrage vanaf 2023 worden verminderd met het bedrag van de subsidie en kan de gemeente voor dat bedrag nog nader te bepalen groot onderhoud uitvoeren zoals opgenomen in de notitie Groot Onderhoud Natuurgebied Uithoorn van februari 2018. Met het onderhoud aan het natuurgebied van Uithoorn wordt bereikt dat de publieke ruimte er verzorgd en aantrekkelijk uitziet. Het nodigt alle leeftijdsgroepen uit om er te verblijven, te recreëren en te ontmoeten. Daarnaast bevordert het onderhoud de biodiversiteit.

Planmatig onderhoud

Voor het planmatig onderhoud van de openbare ruimte wordt er gewerkt vanuit de reserve groot planmatig onderhoud openbare ruimte. Met behulp van Assetmanagement en effectgestuurd beheer wordt de buitenruimte gemonitord (Asset betekent kapitaalgoed). Op basis van maatschappelijke effecten, risico's en kosten worden planmatige- en vervangingsinvesteringen ingepland en uitgevoerd. Voor de komende jaren is al het planmatig onderhoud voor alle assets in beeld gebracht. Voor de eerste vier jaar zijn de projecten op basis van ramingen voor alle assets concreet gemaakt. Voor de periode na 2025 zijn de ramingen minder exact. Omdat deze gebaseerd zijn op landelijke eenheidsprijzen, gemiddeldes, kengetallen en aannames.

Het planmatig onderhoud vanuit de opgestelde onderhoudsplannen is als volgt in de reserve openbare ruimte te specificeren:

Planmatig onderhoud	2023	2024	2025	2026
Groen	420	403	419	419
Wegen	445	987	1.308	955
Civiele Kunstwerken	216	39	56	17
Openbare Verlichting	160	160	187	78
Watergangen	352	380	98	98
Totaal	1.593	1.969	2.068	1.566

Investeringen openbare ruimte	2023	2024	2025	2026
Wegen	1.238	2.028	702	-
Civiele kunstwerken	-	-	-	-
Verkeersregelinstallatie (automaat)	-	-	-	-
Verkeersregelinstallatie (buitenwerk)	-	-	-	-
Speelplekken	243	551	570	262
Totaal	1.481	2.579	1.272	262

In bovenstaande tabel zijn investeringen opgenomen die jaarlijks € 25.000 of meer bedragen. Daarnaast zijn er ook nog jaarlijkse investeringen in kunst in de openbare ruimte ter hoogte van € 20.000 deze zijn gezien hun omvang in de begroting onderdeel van het exploitatiebudget.

5.3.4 Riolering

Kaders

In 2018 is het zesde gemeentelijk rioleringsplan (GRP-6) vastgesteld voor de periode 2018-2022. In het GRP is aangegeven hoe de gemeente invulling geeft aan de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. Ontwikkelingen rondom de te verwachten effecten van de klimaatverandering op het stedelijk waterbeheer zijn meegenomen in het Basis Rioleringsplan 2019.

Objecten	Wettelijk kader	Beleidskader
Riolering	Wet Milieubeheer Waterwet Verordening aansluitvoorwaarden riolering Uithoorn 2009	Gemeentelijk Riolerings Plan 2018-2022

Dagelijks onderhoud

Dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd op gemalen, kolken en riolering. Het benodigde budget hiervoor is vastgelegd in de begroting.

Exploitatie riolering	2023	2024	2025	2026
Onderhoud	430	428	428	428
Totaal	430	428	428	428

Planmatig onderhoud

Ook riolering wordt beheerd op basis van assetmanagement. Jaarlijks wordt een deel van de riolering geïnspecteerd volgens de planning van het GRP. Gebreken worden het jaar daarop opgelost, waardoor er geen sprake is van achterstallig onderhoud. In 2019 werd het Basis Riolerings Plan opgesteld wat een goed beeld geeft van het hydraulisch functioneren van de riolering in combinatie met het oppervlaktewatersysteem inclusief een maatregelenplan om eventuele knelpunten op te lossen. Het oplossen van knelpunten wordt daar waar mogelijk gekoppeld aan geplande vervangingsinvesteringen. Vervangingsinvesteringen worden geactiveerd en afgeschreven in 5 jaar (automatisering), 15 jaar (elektrisch/ mechanisch) of 40 jaar (bouwkundig). Rente en afschrijving komen jaarlijks ten laste van de rioolheffing. Binnen de planperiode van het GRP 2018-2022 is een aantal investeringen uitgesteld en financieel opgeschoven naar 2023. In de volgende planperiode van het GRP (vanaf eind 2022) worden de vervangingsinvesteringen opnieuw ingepland en de budgetten herverdeeld.

Investing riolering	2023	2024	2025	2026
Vervangen en renoveren van riolering	3.072	2.759	2.616	2.200
Totaal	3.072	2.759	2.616	2.200

5.3.5 Gebouwen

Kaders

Er is een start gemaakt met de herziening van de huidige nota Vastgoed gemeente Uithoorn 2015-2019. De verwachting is dat deze eerste kwartaal 2022 gereed is.

Object	Wettelijk kader	Beleidskader
Gebouwen	Gebbruiksbesluit Wet Markt en Overheid en Mededingingswet	Nota Vastgoed gemeente Uithoorn 2015-2019 Accommodatiebeleid Beleid onderwijshuisvesting / IHP

Dagelijks onderhoud

Voor het dagelijks- en het meerjarenonderhoud is een meerjarenplanning en plan opgesteld 2020-2049. Voor de nieuw opgeleverde gebouwen moet dit nog worden gedaan. Dit heeft mogelijk een effect op de begroting. Meerjarenplanningen worden elke 3 jaar herzien.

Planmatig onderhoud

De gemeente is verantwoordelijk voor de maatschappelijke gebouwen. De Wet Markt en Overheid heeft bepaald dat de gebouwen minimaal kostprijsdekkend verhuurd moeten worden voor gelijke marktwerking. Over de verhuur van gemeentelijke gebouwen en de kostprijsdekkendheid hiervan is de gemeenteraad in 2020 geïnformeerd. De schoolbesturen ontvangen van het Rijk een materiële instandhoudingsvergoeding (ook wel MI vergoeding genoemd) voor het uitvoeren van het onderhoud. Met de schoolbesturen van de Brede School zijn in het verleden afspraken gemaakt dat de gemeente het beheer en onderhoud verzorgt. De gemeentelijke gebouwen voldoen aan de gestelde normen, zoals geformuleerd in het bouwbesluit. Controle gebeurt door middel van keuringen.

Financiële consequenties en meerjarenraming

Aan de hand van assetplanning wordt een meerjarenonderhoudsplan met kostenraming opgesteld. De mate waarin de bedragen worden overgenomen in de (meerjaren) begroting, is afhankelijk van de toekomstplannen. Voor te renoveren, dan wel af te stoten vastgoed, worden doorgaans andere onderhoudsniveaus aangehouden, dan voor te behouden vastgoed. De werkelijke kosten kunnen door onder andere de marktsituatie verschillen ten opzichte van de kostenramingen. Op dit moment zitten we in een markt waarbij de bouwkosten aanzienlijk stijgen en materialen niet altijd voorradig zijn.

Onderstaande driedeling in categorieën vormt de globale basis voor de indeling in onderhoudsniveaus.

- *Categorie 1: Vastgoed dat de eerste jaren geen wijziging ondergaat.*
- *Categorie 2: Vastgoed in onderzoek.*
- *Categorie 3: Vastgoed dat afgestoten wordt.*

Meerjarenraming Gebouwen

Meerjarenraming Gebouwen	Dagelijks onderhoud				Planmatig onderhoud				Totaal			
Categorie	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026	2023	2024	2025	2026
1 Behouden	35,229	34	37	35	143	509	102	121	179	543	139	156
2 Onderzoek	74,21	82	76	79	22	53	21	66	96	135	98	145
3 Afstoten	-	-	-	-	3	-	-	9	3	-	-	9
Totaal	109	116	113	114	169	562	123	196	278	678	237	310

Investerings	2023	2024	2025	2026
Investerings sport	558			
Totaal	558	-	-	-

5.3.6 Sportparken

Kaders

De Sportnota gemeente Uithoorn 'Sport Verenigt' 2021-2028 bevat specifiek beleid voor sportaccommodaties.

Objecten	Wettelijk kader	Beleidskader
Sportvelden	geen	Sportnota

Dagelijks onderhoud

De verenigingen zijn (als huurder van een sportpark) verantwoordelijk voor het dagelijks onderhoud van de velden en complexen. Hiervoor krijgen ze een onderhoudsbijdrage van de gemeente.

Planmatig onderhoud

De gemeente zorgt voor de renovaties en investeringen van de sportvelden bij een aantal sportverenigingen. Voor deze investeringen wordt een meerjareninvesteringsplanning aangehouden.

Financiële consequenties en meerjarenraming

De onderhoudsvergoedingen die de gemeente aan de verenigingen verstrekt voor het dagelijks onderhoud aan de sportvelden is opgenomen in de begroting. Ook is een investeringsschema opgesteld voor de sportvelden. In de huurovereenkomsten is geregeld hoe om te gaan met het onderhoud aan de velden, complexen en de openbare buitenruimte van sportparken. Denk aan verhardingen, groen, watergangen, civiele kunstwerken, enz. Uitgangspunt is dat het planmatig onderhoud van de openbare ruimte van sportparken wordt uitgevoerd door de gemeente.

Exploitatie Sportparken	2023	2024	2025	2026
Sportpark De Kwakel	26	26	26	26
Sportpark Noordammerweg	44	44	44	44
Sportpark De Randhoorn	53	53	53	53
Totaal	124	124	124	124

Investerings sportparken	2023	2024	2025	2026
Investerings sportparken	98	554	295	356
Totaal	98	554	295	356

5.4 Financiering

5.4.1 Algemeen

De paragraaf 'financiering' bevat de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Het geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

5.4.2 Treasury

Uitgangspunt voor het treasurybeleid van de gemeente Uithoorn is een actief treasurybeheer. Waarbij met het oog op de publieke taak en het beheersen van mogelijke risico's, binnen een kader van terughoudendheid en zorgvuldigheid, wordt gestreefd naar een optimaal resultaat bij het aantrekken van vreemd vermogen en het uitzetten van liquide middelen.

Interne ontwikkelingen

Financieringsbehoefte

Door de verkoop van Eneco beschikte Uithoorn in 2021 nog over ruime liquide middelen. In de Programmabegroting 2022 is de opgenomen dat we in 2022 opnieuw leningen aan moeten trekken voor investeringen en voor herfinanciering van bestaande leningen. Deze verwachting is uitgekomen. Op basis van de verwachte investeringsbehoefte verwachten wij dat er in 2023 geen geldlening hoeft te worden aangetrokken.

Externe ontwikkelingen

Renteontwikkeling

De prognose van de BNG voor een 10-jaars staatslening over een jaar is 2,7%. De verwachte rente voor een 30-jaars lening is 2,9%. Op basis van deze prognoses hanteren we in de begroting voor toekomstige leningen een rentepercentage van 2,7% in lijn met de huidige rente.

5.4.3 Risicobeheer

Renterisiconorm

Doel van deze norm uit hoofde van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is te voorkomen dat bij herfinanciering en/of renteherziening van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rentestand grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De norm beperkt de budgettaire risico's. De jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van de totale lasten van de begroting.

Het renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de langlopende leningen in enig jaar moet worden geherfinancierd. Of waar op grond van de leningvoorwaarden de rente eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. De wet stelt criteria voor de berekening van het risico op de vaste schulden, zoals deze zijn vastgelegd in de definitie van de renterisiconorm. Door middel van deze norm wordt een kader gesteld waarmee een zodanige opbouw van de langlopende leningen wordt bereikt, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt.

Modelstaat B variabelen renterisiconorm		2023	2024	2025	2026
1	Renteherzieningen	-	-	-	-
2	Betaalde aflossingen vaste schuld	5.218	5.218	5.218	4.219
3	Renterisico op vaste schuld (1+2)	5.218	5.218	5.218	4.219
4a	Begrotingstotaal	83.019	84.075	83.782	78.617
4b	Bij ministeriele regeling vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4	Renterisiconorm	16.604	16.815	16.756	15.723
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4-3)	11.386	11.597	11.538	11.504

Kasgeldlimiet

Het renterisico op korte termijn financiering (leningen met een looptijd korter dan één jaar) wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Deze stelt beperkingen aan financiering van uitgaven met korte termijn leningen. Op basis van de Wet fido bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% over de omvang van de begroting. Door de hogere begrotingsomvang stijgt ook de kasgeldlimiet. Voor het begrotingsjaar is de kasgeldlimiet € 7,1 miljoen (8,5% x € 83 miljoen). Indien twee opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschreden wordt, merkt de toezichthouder dit aan als structureel. In dat geval verplicht de toezichthouder de gemeente maatregelen te treffen om de overschrijding teniet te doen.

De financieringsbehoefte wordt voor een deel gedekt door langlopende geldleningen. Vooralsnog blijven we ruim binnen de kasgeldlimiet.

(Meerjarige) rente-ontwikkelingen en afdekken van renterisico's

Vanwege nieuwe investeringen en afloop van leningen komt de nadruk meer te liggen op langlopende leningen. Voor 2023 wordt niet verwacht dat er een langlopende geldlening moet worden aangetrokken.

De rentelasten en -baten verbonden aan de financieringsfunctie.

In onderstaand schema is het renteresultaat voor 2023 en verder in beeld gebracht.

Rentetoerekening		2023	2024	2025	2026
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.982	2.149	2.376	2.699
b	-/- De externe rentebaten	21	21	21	21
Saldo rentelasten en rentebaten		1.961	2.128	2.355	2.678
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	19	19	19	20
c2	-/- de rente projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend		-	-	-
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-	-	-	-
Subtotaal c		19	19	19	20
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		1.943	2.109	2.336	2.658
d1	Rente over eigen vermogen	813	803	781	766
d2	Rente over voorzieningen	50	50	50	50
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		2.805	2.962	3.167	3.473
e	De aan de taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.711	2.778	2.836	2.831
f	Rente resultaat op het taakveld Treasury	95	184	331	642

5.5 Bedrijfsvoering

5.5.1 Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering houdt alle activiteiten in die de gemeentelijke organisatie in staat stelt duurzaam te presteren en maatschappelijke waarde te creëren. Denk aan personeelsbeleid, huisvesting, informatievoorziening, inkoop en de planning en control cyclus. Een goede bedrijfsvoering is voorwaarde voor het uitoefenen van en het 'in control' zijn over de primaire taken en bedrijfsprocessen. Het uiteindelijke doel is een bedrijfsvoering die ervoor zorgt dat de beschikbare middelen zo goed mogelijk renderen om de gewenste maatschappelijke effecten te halen.

Om dit doel te halen moet er flink in de bedrijfsvoering geïnvesteerd worden. Zeker nu vastgestelde nota's, visies en nieuwe wet en regelgeving geïmplementeerd moeten worden en er nieuwe taken vanuit het Rijk op de gemeente afkomen. Dit maakt het werk in de primaire taken en bedrijfsprocessen steeds complexer en omvangrijker. Om die primaire processen goed te ondersteunen dient de bedrijfsvoering blijvend versterkt te worden.

Nota Bedrijfsvoering

Conform het advies van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), zal voor de kaderstelling op het gebied van bedrijfsvoering een nota bedrijfsvoering worden opgesteld en aan de raad voorgelegd. Op basis van die nota zal deze paragraaf bedrijfsvoering worden aangepast en hierop gerapporteerd worden.

Organisatieontwikkeling en personeelsbeleid

Om binnen de toemenemde complexiteit en omvang van taken als organisatie effectief te blijven, is het plan "Samen Blijven(d) Vernieuwen" opgesteld. Met dit plan wordt richting en invulling geven aan de ontwikkeling van onze organisatie. Het geeft inzicht in de doelen, prioriteiten en resultaten die het management nastreeft, op welke wijze het bestuur ondersteund wordt in haar ambities en hoe de organisatie in staat gesteld wordt om dit te kunnen doen. Daarnaast draagt het bij aan een planmatige aanpak van het werk en als instrument om te prioriteren en te monitoren op het resultaat.

Hiermee willen we de organisatie verder in beweging krijgen en samen met de medewerkers blijven(d) te vernieuwen om ook in de toekomst effectief te blijven.

Bij de uitvoering van het plan "Samen Blijven(d) Vernieuwen" stellen we een aantal thema's centraal waarlangs de ontwikkeling van de organisatie vorm wordt gegeven. Dit doen we stap voor stap, via de weg van de inhoud. We willen een toekomstbestendige organisatie zijn die werkt volgens de kernwaarden van de Uithoornse werkwijze onder het motto:

Blijven(d) Vernieuwen.

We richten ons op de volgende thema's:

- **Uitvoering College Uitvoeringsprogramma (CUP)**

De in het CUP geformuleerde ambities van het bestuur gaan we uitvoeren. We dragen daarmee bij aan de bestuurskracht.

- **Medewerker centraal**

Onze organisatie staat of valt met de kwaliteit en motivatie van onze medewerkers. Daarom willen we dat medewerkers het naar hun zin hebben en de ruimte krijgen voor professionele en persoonlijke ontwikkeling. Hiermee worden ze goed toegerust voor hun werkzaamheden. Hiervoor wordt de vernieuwde gesprekscyclus uitgevoerd, wordt een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers uitgebouwd, zetten we flexibele beloningen in en besteden we aandacht aan de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en de planning van hun werkzaamheden.

Ook zet het bestuur en management zich continu in om een veilige werkomgeving te realiseren. We luisteren, staan open voor iedereen, proberen het goede voorbeeld te

geven en waar nodig gaan we in gesprek. Aan de medewerkers vragen we dit ook, en we vragen om, als zich iets voordoet of heeft gedaan, dit aan te kaarten bij de leidinggevende, de gemeentesecretaris of de vertrouwenspersoon. Ook staan we open voor suggesties en ideeën voor manieren waarop we hierover nog beter met elkaar in gesprek kunnen gaan. We streven ernaar dat met deze gezamenlijke inzet iedereen zich geaccepteerd en veilig voelt in onze organisatie.

- **Toekomstgerichte organisatie**

De organisatie moet in staat blijven om adequaat in te spelen op opgaven en verwachtte en onverwachte ontwikkelingen die op de gemeente afkomen.

Daarvoor gaan we gezien de huidige arbeidsmarkt meer inzetten op werving en selectie van nieuwe medewerkers en het binden en boeien van de eigen medewerkers. De inzet van een traineepool is één van de maatregelen daarvoor maar ook het centraal stellen van de medewerkers en het opstellen van strategisch personeelsbeleid.

Op basis van het opgavegericht werken willen we het integraal werken bevorderen en in het kader van de bestuurskrachtontwikkeling willen we het samenspel van de raad, het college en de organisatie effectiever maken. Verder willen we aandacht besteden aan de professionalisering van de inkoop, de privacyregelgeving en informatieveiligheid en de integriteit en weerbaarheid van de organisatie.

- **Werken tijdens en na Corona**

Als gevolg van Corona is de manier van werken drastisch veranderd. Om dit goed te ondersteunen bieden we een palet aan ondersteunende maatregelen, met aandacht voor verbinding tussen de medewerker en de organisatie. Daarnaast gaan we toewerken naar het nieuwe hybride werken, waarbij de technische voorzieningen voldoende en diverse personele regelingen adequaat zijn ingevoerd.

- **Dienstverlening verbeteren**

Om de dienstverlening volgens de Uithoornse werkwijze te verbeteren en daarbij te 'streven naar een 8' pakken we dit programmatisch op onder leiding van een programmamanager. Daaronder valt ook het verwezenlijken van de communicatievisie, het uitvoeren van de Ontwikkelagenda Participatie, de implementatie van nieuwe regelgeving als de Wet Open Overheid en het verbeteren van het zaak- en procesgericht werken.

- **Verbetering Duo+ samenwerking**

We streven naar een positieve samenwerking waarbij we gezamenlijk gaan voor de verwezenlijking van onze gewenste maatschappelijke effecten. Hiervoor willen we onze doelen realiseren via de Opdrachtgevers- en Opdrachtnemers overleggen. Daarbij blijven we het werken met Dienstverleningsovereenkomsten verbeteren en zullen de portefeuillehouders van de betrokken gemeenten meer betrokken worden. Ook zal de samenwerking op basis van een strategische agenda versterkt worden.

De uitvoering van deze thema's wordt opgepakt met inzet van reguliere en éénmalige budgetten die in deze begroting zijn opgenomen. Te denken valt aan personele budgetten voor bijvoorbeeld opleidingen, organisatiebudgetten en specifieke budgetten voor de Wet Open Overheid, de implementatie van de Dienstverleningsvisie, Zaakgericht werken, etc.

Financiën

Accountant wisseling, verbeterproces P&C en tijdschrijven

In 2022 zal de aanbesteding van de accountant plaatsvinden, tezamen met de accountantsdiensten voor Ouder-Amstel, Diemen en Duo+. Dit moet er toe leiden dat de controle over 2023 door een nieuwe accountant wordt uitgevoerd. In het kader van het In Control Statement zal deze controle ook anders plaatsvinden. Het voorgaande zal invloed hebben op de werkzaamheden voor de Planning en Controlcyclus, de Verbijzonderde Interne Controle door Duo+ en de eigen Interne Controle op gemeentelijke processen. Hiervoor zetten we in op het versterken van deze processen.

Voor bepaalde diensten die Duo+ aan de Duo gemeente levert zal Duo+ tijd gaan schrijven. Dit geldt niet alleen voor het afgesproken maatwerk maar ook breder worden verankerd in Duo+. Dit kan mogelijk een fiscaal voordeel opleveren en kan zorgen voor een juiste verdeling van de kosten. Hier tegenover staat dat dit extra werkzaamheden met zich mee brengt in de administratieve verwerking en het beheer van de tijdschrijfapplicatie.

Juridische Zaken

De functionaliteit van Juridische Zaken is een kennisintensieve discipline die nauw samenhangt met de primaire processen van de afdelingen van de gemeente en die door Duo+ wordt uitgevoerd. Daarvoor wordt nauw samen gewerkt met de medewerkers van het Team Juridische Zaken (JZ) binnen Duo+. Zij hebben daarin de ene keer een uitvoerende taak en een andere keer een adviserende rol.

Ook in 2023 wordt gewerkt aan het verbeteren van de juridische kwaliteitszorg in de organisatie. Hiermee willen we samen met het team JZ de juridische kwaliteit van het handelen van de organisatie structureel verbeteren. Dit willen we met het team JZ op een planmatig wijze uitwerken en acties uitvoeren. Daaronder vallen bijvoorbeeld het invoeren van kennisdeling en interne voorlichting over de juridische functie.

Informatisering en automatisering (I en A)

Vervanging hardware

Er wordt invulling gegeven aan een actieve vervangingsplanning gebaseerd op een economische levensduur van computers, etc. van in beginsel vijf jaar (voor mobiele telefoons drie jaar). Daarnaast vindt vertaling plaats van de toenemende behoefte aan flexibel (mobiel) werken en de gevolgen van voortschrijdende digitalisering, inclusief de eisen die bijvoorbeeld archivering daaraan stelt.

Doorontwikkeling applicatiebeheer

Reductie van kwetsbaarheid en verhoging van kwaliteit is de continue opgave voor professionalisering van het functioneel applicatiebeheer. In dat kader wordt bij voortdurende gestuurd op harmonisatie van het applicatielandschap tussen de verschillende organisatieonderdelen. Ook vindt evaluatie van het functioneel applicatiebeheer plaats afgezet tegen de gewenste dienstverlening. Doel is de dienstverlening en ondersteuning naar een hoger plan te tillen zodat de applicaties de dienstverlening aan de inwoners en bedrijven goed ondersteunen. Toenemend verloop en vergrijzing binnen het cluster applicatiebeheer vormen een bedreiging voor de continuïteit en vergroten de kwetsbaarheid, wat met gerichte maatregelen getracht wordt tegen te gaan.

Zaakgericht werken

Op basis van een projectmatige aanpak wordt ook in 2023 gewerkt aan het beter borgen van het zaakgericht werken om daarmee de kwaliteit van het werk te verbeteren en beter te archiveren. Naast voorlichting en instructie wordt ook gekeken hoe het zaakstelsel zo kan worden aangepast, dat dit beter aansluit op de werkprocessen en dat de werkvoorraad beter stuurbaar wordt. Duidelijkheid over procesgericht en digitaal werken is voor de organisatie een belangrijk aandachtspunt.

Omgevingswet

Vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet is de initiële voorbereiding afgerond door de aanschaf en ingebruikname van nieuwe informatiesystemen. Deze zijn aangesloten op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Aldus kunnen we conform de voorgestelde Omgevingswet werken. Aangezien het DSO

vanaf het zogenaamde basisniveau nog wordt doorontwikkeld, zal de bijbehorende doorontwikkeling van de betreffende informatiesystemen nog de nodige inspanning vergen bij verschillende organisatieonderdelen.

Monitoring en Sturing

De ontwikkeling van managementdashboards is een continu proces en doen we via het programma 'Monitoring & Sturing'. Na het vervolmaken van de dashboards Mens en Werk worden de dashboards voor Sociaal, Beheer, Vergunningen, Klanten en Telefonie opgepakt. De inhoud van de dashboards wordt door een stuurgroep bepaald, waarin we samenwerken met de andere DUO-organisaties. Het vervaardigen van de dashboards/rapportages is uitbesteed, waarbij de applicatiebeheerders van de diverse databases zijn aangehaakt om de volledigheid en betrouwbaarheid te kunnen garanderen. Door gebruikmaking van een datawarehouse is het mogelijk data uit verschillende systemen aan elkaar te koppelen.

Interne Dienstverlening

De werkzaamheden op facilitair gebied worden in opdracht door het team Interne Dienstverlening van Duo+ gecontinueerd. Daarbij wordt bekeken hoe het hybride werken verder vormgegeven kan worden. Dit doen we op basis van de ervaringen die we momenteel opdoen met de afwisseling tussen thuiswerken en op kantoor werken. Op basis van die ervaringen wordt bekeken welke voorzieningen nodig zijn en welke ondersteuning geboden moet worden op kantoor en thuis.

Communicatie

Ook in 2023 werken we aan het verwezenlijken van de Communicatievisie. Hiervoor wordt onder andere een strategisch communicatieadviseur aangetrokken die dit verder moet gaan uitwerken. Daarbij zullen we in overleg met Duo+ nagaan hoe en waar we de verschillende communicatie taken moeten beleggen. Zo willen we de communicatie via de website in combinatie met Social Media versterken. Ook willen we het beleid en de projecten van de gemeente duidelijker en meer proactief voor het voetlicht brengen en ophalen wat hierover in de gemeente speelt. Indien nodig zal hierbij ook afstemming worden gezocht met de raadscommunicatiewerkgroep.

5.5.2 Ontwikkeling personeelslasten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de formatie en personeelslasten van de gemeente Uithoorn.

Organisatie	Afdeling	type lasten	Fte	2023	2024	2025	2026
Bestuurlijke organisatie	Raad	Directe	23,0	360	360	360	360
	Burgemeester	Directe	1,0	153	153	153	153
	Wethouders	Directe	3,0	301	301	301	301
	Griffie	Directe	1,9	194	194	194	194
Bestuurlijke organisatie			28,9	1.008	1.008	1.008	1.008
Ambtelijke organisatie	Directie	Overhead	4,0	508	508	508	508
	Samenleving	Directe	33,2	2.850	2.850	2.850	2.850
	Wonen en Werken	Directe	24,6	2.198	2.198	2.198	2.198
	Organiseren	Overhead	7,0	721	721	721	721
Ambtelijke organisatie			68,8	6.276	6.276	6.276	6.276
Totaal			98	7.285	7.285	7.285	7.285

5.5.3 Indicatoren

Omschrijving	R2021	B2023
Aantal fte formatie per 1.000 inwoners	2,1	2,3
Aantal fte bezetting per 1.000 inwoners	1,9	2,0
Apparaatskosten per inwoner	€ 749	€ 841
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	29%	8%
Overhead uitgedrukt in % van directe P-lasten (incl. inhuur t.l.v. vacatureruimte)	66%	68%
Overhead als % van totale lasten (excl.reserves)	12%	13%

*Aantal vacatures: In de prognose is geen rekening gehouden met extra uitstroom wegens pensioengerechtigde leeftijd (vergrijzing).

**Omdat niet ingevulde formatie op begrotingsbasis onderdeel uitmaakt van de salarislasten, wijkt het % bij de jaarstukken van deze indicator aanzienlijk af van het % op begrotingsbasis.

5.6 Verbonden partijen

5.6.1 Algemeen

Wat zijn verbonden partijen?

In deze paragraaf is aandacht voor rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld: de gemeente stelt middelen ter beschikking die verloren kunnen gaan bij faillissement van de partij en/of als financiële problemen bij de partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Echter, als er geen sprake is van bestuurlijke verplichtingen met een juridische afdwingbaarheid door derden, dan is er een subsidierelatie. Dit is geen verbonden partij. Is er alleen een bestuurlijk en geen financieel belang, dan ligt de relatie meer in de sfeer van een nevenfunctie van betrokkene. Ook hier is dan geen sprake van een verbonden partij. Het onderhouden van banden met een verbonden partij houdt altijd verband met het publiek belang.

Waarom zijn verbonden partijen relevant voor de gemeenteraad?

Een paragraaf verbonden partijen is om twee redenen van belang voor de raad. De eerste reden is dat verbonden partijen vaak beleid uitvoeren dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen. Er blijft dan voor de raad nog steeds een kaderstellende en controlerende taak over. De tweede reden betreft de kosten - het budgettaire beslag - en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. Daar waar er risico's zijn te onderscheiden bij de verbonden partij, zijn deze benoemd bij de ontwikkelingen van de verbonden partij.

Strategische Visie

De gemeente Uithoorn maakt deel uit van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de regio Amstelland. Regionale samenwerking is soms een wettelijke verplichting, maar wordt steeds vaker ingegeven door overwegingen rondom kwaliteit, kosten en kwetsbaarheid. De gemeente Uithoorn kent evenwel haar eigen maatschappelijke vraagstukken en biedt haar inwoners oplossingen die passen bij onze lokale situatie. Politici, bestuurders en professionals in de gemeentelijke organisatie en daarbuiten kennen de lokale situatie op het terrein van leven, wonen en werken, stemmen actief af met maatschappelijke partners in onze gemeente en zijn goed bereikbaar en benaderbaar voor inwoners.

Onder het motto 'samen wat moet, lokaal wat kan' zet de gemeente Uithoorn in op stevige samenwerking in de regio en daarbuiten. Samenwerking vindt plaats in het besef dat het meerwaarde moet hebben voor gemeente én partners. Functionele samenwerking is het uitgangspunt: voor de voorliggende opgave wordt aansluiting gezocht bij het best passende netwerk. Alliantie management wordt ontwikkeld om de inzet in verschillende netwerken beheersbaar te houden. De gemeente Uithoorn beschouwt zelfstandigheid als uitgangspunt, niet als doel op zich.

Beleidskader

De gemeente participeert in zowel een aantal gemeenschappelijke regelingen als in een aantal andere samenwerkingsverbanden. De te behartigen belangen liggen vaak op het vlak van de efficiency en schaalvergroting (kostenbesparing), doelmatigheid (grotere slagkracht), betere coördinatie en beïnvloeding van regionale processen. Het beleid voor (het aangaan van nieuwe) samenwerkingsverbanden en de sturing en beheersing van de verbonden partijen is vastgelegd in de nota Verbonden partijen. Hieronder wordt hier kort op ingegaan.

Nota verbonden partijen

De raad heeft op 6 juli 2017 een geactualiseerde nota verbonden partijen vastgesteld. Op basis van de nota verbonden partijen worden de volgende structurele activiteiten uitgevoerd:

Eenmaal in de vier jaar actualisatie.

- Van elke verbonden partij wordt jaarlijks nut en noodzaak heroverwogen bij het opstellen van deze paragraaf.
- Eén keer in de twee jaar vindt in de programmabegroting een beoordeling plaats. Dit aan de hand van de belangenmatrix, over welk belang aan een verbonden partij moet worden gehecht en daarmee welk sturingsregime voor de desbetreffende verbonden partij moet gelden.

Overzicht verbonden partijen	Type	Sturingsregime*	Wetten
Gemeenschappelijke regelingen			
1 AM match	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
2 Amstelland-Meerlanden overleg	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
3 Duo+	Samenwerkingsverband	3	Wet GR / BBV
4 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
5 Openbare Gezondheidszorg (GROGZ)	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
6 Openbaar lichaam GGD (Veilig thuis)	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
7 Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
8 Vervoerregio Amsterdam	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
9 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)	Samenwerkingsverband	2	Wet GR / BBV
10 Metropoolregio Amsterdam	Samenwerkingsverband	2	2
Vennootschappen en coöperaties			
1 Bank Nederlandse Gemeenten NV	Naamloze vennootschap	1	Burg. Wetboek 2
2 Stedin Groep N.V.	Naamloze vennootschap	2	Burg. Wetboek 2
3 GreenPark Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V.	Besloten vennootschap	3	Burg. Wetboek 2
4 Inwest Regio BV (ROM Inwest BV)			
Stichtingen en verenigingen			
1 Stichting Initiatievenfonds Uithoorn	Vereniging	1	Burg. Wetboek 2
2 Stichting Promotie Uithoorn en de Kwakel (SPUK)	Vereniging	1	Burg. Wetboek 2
3 Stichting RIJK	Vereniging	1	Burg. Wetboek 2
Overige verbonden partijen			
1 Omgevingsraad Schiphol (ORS)	Overleg- en adviesorgaan	2	

5.6.2 Gemeenschappelijke regelingen

5.6.2.1 Gemeenschappelijke regeling AM Match

Vestigingsplaats	Hoofddorp
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur portefeuillehouder sociaal domein
Relatie met programma	Samenleving, Werk en inkomen
Mate van sturing	-

Het openbaar belang wat behartigd wordt

Uitvoeren van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Participatiewet (voor personen die als gevolg van een arbeidsbeperking niet het Wettelijk minimumloon kunnen verdienen) voor de gemeenten Uithoorn, Haarlemmermeer, Amstelveen, Aalsmeer, Ouder-Amstel.inkomen

Ontwikkelingen

De uitvoeringsorganisatie AM Match werkt voor drie doelgroepen: bestaande sociale werkvoorziening (Wsw), nieuw beschermt en bijstandsgerechtigden met een verdien capaciteit tot 70% van het WML. Het aantal aanmeldingen voor de groepstraining blijft bij alle gemeenten achter. Dit geldt ook voor Uithoorn. Oorzaak hiervan is dat het lastig is gebleken om kandidaten te vinden die binnen de training passen, mede als gevolg van diverse sociale, psychische en/of lichamelijke problemen.

Doelgroep 70% verdien capaciteit

In 2023 bedragen de kosten voor training, plaatsing en begeleiding t.b.v. deze doelgroep € 2.798.000,-. Hiervoor gaat AM match 127 kandidaten uit deze doelgroep trainen om hen voor te bereiden en te motiveren voor een plek op de arbeidsmarkt. Daarnaast worden 83 nieuw beschermt werk plekken gerealiseerd en worden 240 personen met een participatiewet-uitkering met loonwaarde onder 70% Wml begeleid middels jobcoaching.

Van het hierboven genoemde bedrag wordt € 309.000 betaald door de gemeente Uithoorn. In de begroting 2023 zijn voor Uithoorn de volgende aantallen verwerkt:

1. 15 P-wet kandidaten nemen deel aan het trainingsprogramma Match je perspectief (MJP)
2. 1 gedetacheerde wordt door AM match begeleid.
3. 22 P-wet kandidaten die in dienst komen bij werkgevers worden door AM match begeleid.
4. 12 P-wet kandidaten worden in het kader van het Nieuw beschermt werk geplaatst en begeleid in een beschutte werkomgeving.

Wet sociale werkvoorziening

Het aantal Wsw-medewerkers daalt naar verwachting van 292 fte eind 2021 naar 213 fte in 2027. Hierdoor daalt ook de rijksbijdrage. Deze afname wordt veroorzaakt door natuurlijk verloop. Voor Uithoorn gaat het om 41 mensen. De financiële bijdrage van Uithoorn bedraagt € 1.042.000.

Risico's:

Op voorhand is het onzeker of er in de toekomst voldoende geschikte kandidaten uit de doelgroep tot 70% loonwaarde gevonden kunnen worden. Indien de aantallen kandidaten

achterblijven, kan dit tot gevolg hebben dat de jaarlijkse bijdrage aan AM match voor de uitvoering van de Participatiewet ook stijgt.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	1.359	2.554	1.894	-60
2022	Begroting 2022	1.406	2.621	1.928	-55

5.6.2.2 Gemeenschappelijke regeling Amstelland- en Meerlandenoverleg

Vestigingsplaats	Hoofddorp
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur: portefeuillehouder
Relatie met programma	bestuurlijke samenwerking
	Organiseren, Bestuur en Organisatie
Mate van sturing	-

Het openbaar belang wat behartigd wordt

Het Amstelland- en Meerlandenoverleg is het platform van regionale samenwerking voor de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De zeven gemeenten in de regio, Amstelveen, Aalsmeer, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel en Uithoorn benutten dit platform om de gezamenlijke belangen te behartigen in de (vervoer)regio.

Ontwikkelingen

Het Amstelland en-Meerlanden overleg blijft in 2023 vooral in het teken staan van de voorbereiding op MRA - activiteiten. Het gaat hierbij met name om de uitvoering van de MRA-samenwerkingsafspraken die eind 2021 door alle deelnemers zijn vastgesteld.

Risico's

Het verlies van draagvlak in de samenwerking met andere gemeenten indien niet actief en constructief wordt deelgenomen.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Concept Begroting 2023	23	41		-5
2022	Begroting 2022	22	46	-	-

5.6.2.3 Gemeenschappelijke regeling Duo+

Vestigingsplaats	Ouderkerk aan de Amstel
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur: portefeuillehouder bestuurlijke samenwerking en dienstverlening
Mate van sturing	De bijdrage van Uithoorn is 50% van de totale bijdrage van de met de Gemeenten Uithoorn, Ouder-Amstel en Diemen gesloten dienstverleningsovereenkomst. (voor 37% Staf, 37% Bedrijfsvoering, 64% Burger, 68% Buurt en 52% separate aanvullende diensten.)
Relatie met programma	Alle programma's

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De deelnemende gemeentebesturen delen de opgave om bestuurlijk en ambtelijk voldoende competent te blijven in de toekomst en vanuit deze gezamenlijke opgave willen ze elkaar versterken door samenwerking. Hiertoe willen ze de kwetsbaarheid verminderen, de kwaliteit van het werk verhogen en kosten besparen. Dit moet bereikt worden door een intensieve ambtelijke samenwerking op bedrijfsvoerings- en uitvoeringstaken.

De gemeenschappelijke regeling Duo+ voert taken uit voor de deelnemers, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen het verplicht af te nemen basistakenpakket en het niet verplicht af te nemen plustakenpakket.

Ontwikkelingen

Duo+ is breed bezig om organisatorisch efficiënter te werken. Er is veel aandacht voor de interne organisatie en samenwerking in DUO-verband. Dit blijven ook voor 2023 de speerpunten. In het onderstaande wordt kort ingezoomd op de belangrijkste ontwikkelingen per onderdeel.

Stafbureau: focus op de aanpak van kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten t.a.v. de aansturing en doorontwikkeling van de organisatie. Concern control zal in 2023 de laatste processen voor wat betreft de interne controle in de lijn beleggen. Ook wordt nadrukkelijker ingezet op het overgaan van de gegevensgerichte controles naar proces en systeemcontroles. De inkoopfunctie wordt verder uitgerold. Informatieveiligheid heeft hoge prioriteit en het beleid zal in 2023 verder worden beschreven met strategische keuzes.

Bedrijfsvoering: focus op optimalisering, digitalisering en verder harmoniseren van processen en administraties. Er zal een uitrol plaatsvinden van het informatiebeleidsplan, zaakgericht werken wordt verder geborgd en het ingevoerde transitieproces p & o komt verder tot wasdom. Inclusief werkgeverschap en integrale dienstverlening zijn of worden verder uitgewerkt.

Burger: focus op digitalisering producten en diensten burgerzaken, verbetering van de kwaliteit van BRP, verkiezingen 2023 en doorontwikkeling van KCC. Ten aanzien van sociaal domein is de focus veelal gericht op kwaliteitsverbetering. Met aandacht voor gemeenteoverstijgend werken, een goedlopende brede centrale toegang sociaal domein, maatwerk en menselijke maat. Daarnaast wordt ook stevig ingezet op datagedreven werken.

Buurt: focus op met name op kwaliteit maar ook kwetsbaarheid en kosten, waaronder efficiëntere en effectievere en robuustere uitvoering VTH en doorontwikkeling inrichting dagelijks beheer en onderhoud.

Ook is er een notitie governance opgesteld om tot een verscherping op de sturing vanuit het bestuurlijk perspectief te komen. Afgesproken is de governance doorontwikkeling in gezamenlijkheid met de vier organisaties op te pakken en dit wordt in 2023 ook verder uitgerold. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het verschil van karakter in de afdelingen Buurt en Burger en de afdeling Bedrijfsvoering.

Risico's

Indien de GR niet functioneert, dan heeft dit directe gevolgen voor de dienstverlening aan de inwoners van Uithoorn en De Kwakel op uiteenlopende terreinen, van sociaal domein tot beheer openbare ruimte.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	16.333	1.029		
2022	Begroting 2022	15.621	1.607		-

5.6.2.4 Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Vestigingsplaats	Zaandam
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur portefeuillehouder bestuurlijke samenwerking en dienstverlening
Mate van sturing	-
Relatie met programma	-

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De deelnemers ondersteunen bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in het bijzonder.

Ontwikkelingen

Kenmerkend voor de komende jaren is de groeiende aandacht voor het werk van de OD NZKG, omdat de samenleving steeds meer belang heeft bij een veilige en duurzame leefomgeving. Tegelijkertijd wordt het werk complexer en omvangrijker. Er zijn veel nieuwe wetten en ontwikkelingen, die een andere aanpak vergen.

De OD NZKG heeft meer mensen en meer kennis nodig, terwijl de arbeidsmarkt krap is. In de afgelopen jaren ziet de OD NZKG dat de behoefte aan hun dienstverlening verandert. Deze veranderende behoefte wordt deels vertaald in de nieuwe Omgevingswet en vraagt om een gezamenlijke heroriëntatie op het gebied van positionering en dienstverlening van de OD NZKG. De OD NZKG wil de kennis en ervaring op peil houden en op de inhoudelijke speerpunten en binnen de opgaves in het omgevingsdomein innoveren. Wat de OD NZKG doet, ligt voor een groot deel vast in wet- en regelgeving en in de beleidsdoelen van de opdrachtgevers. Daar blijft de inzet op gericht. De maatschappelijke trends, wettelijke

ontwikkelingen, bestuurlijke ambities, risico's en opgaven in het werkgebied leiden ook tot verschuivingen in het werk en focus. Dit zal zich de komende jaren in hun opgave vertalen. Inhoudelijke speerpunten/opgave in het Omgevingsdomein voor de OD NZKG.

- Omgevingswet.
- Wet kwaliteitsborging bouw.
- Klimaatakkoord en circulaire economie.
- Asbesttaken.
- Ondermijning.
- Regie op aanpak Tata Steel.
- Doorontwikkeling regionale VTH Strategie.

Risico's

De omzet vanaf 2020 stabiliseert zich. Mogelijke effecten op de omzet zijn aanpassingen in wetgeving zoals de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen en de verwachte economische groei. De effecten van de groei enerzijds, de toenemende complexiteit van de aard van de werkzaamheden en de gerealiseerde efficiency legt druk op de begroting voor de komende jaren.

De basis voor het opstellen van de begroting is het jaar 2020 en de volume afspraken, die ambtelijk besproken worden, voor de concept Uitvoeringsovereenkomsten 2020 (UVO's).

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	420	2.809	17.827	-
2022	Begroting 2022	283	3.656	18.296	-

5.6.2.5 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg (GR OGZ) Amstelland

Vestigingsplaats	Amstelveen
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur : portefeuillehouder sociaal domein en maatschappelijke ondersteuning
Mate van sturing	-
Relatie met programma	Samenleving, Maatschappelijke ontwikkeling

Het openbaar belang wat behartigd wordt

- Het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de bevolking van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van het lichaam;
- Het voorkómen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking;
- Het bevorderen van de openbare geestelijke Gezondheidszorg (GGZ);

Ontwikkelingen

In het afgelopen jaar heeft de GGD alle taken op grond van de Wet Publieke gezondheid weer uitgevoerd voor de gemeente Uithoorn. Wel zijn er werkzaamheden uitgesteld omdat personeel is ingezet om corona te bestrijden. De uitgestelde werkzaamheden worden stap voor stap ingehaald . Dat deze werkzaamheden niet zijn uitgevoerd in 2021 heeft geen invloed op de jaarlijkse bijdrage aan de GGD. Wanneer de werkzaamheden in 2022 worden

ingehaald zal hiervoor geen hogere bijdrage worden gerekend. Deze afspraken zijn gemaakt op landelijk niveau door het ministerie en gelden voor alle GGD'en.

Risico's

n.v.t.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	1.230	1.112		-
2022	Begroting 2022	1.167	1.072		

5.6.2.6 Gemeenschappelijke regeling Openbaar lichaam GGD (veilig thuis)

Vestigingsplaats	Amsterdam
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur: portefeuillehouder sociaal domein en maatschappelijke ondersteuning
Mate van sturing	15,4% als aandeel gemeentelijke bijdrage
Relatie met programma	Samenleving, Maatschappelijke ontwikkeling

Het openbaar belang wat behartigd wordt

Met de gemeenschappelijke regeling GGD wordt er zorggedragen voor de organisatie van een advies- en meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis) en uitvoering van bijhorende de wettelijke taken (artikel 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015), alsmede uitvoering van de taken van het Centrum voor Seksueel Geweld. Met als doel onder andere:

- De duur, de ernst en de kans op herhaling van huiselijk geweld en kindermishandeling in afzonderlijke gezinnen/families doen afnemen
- Meer kinderen geweldloos kunnen laten opgroeien
- Zorgdragen voor het Centrum Seksueel Geweld (CSG) met als doel onder andere de versterking van de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld in de regio.
- Het beschermen, bevorderen en bewaken van de gezondheid van de bevolking en van specifieke groepen daarbinnen, in het rechtsgebied van het lichaam
- Het voorkómen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking

Ontwikkelingen

In 2020 startte het nieuwe Regioprogramma 2020-2024 met een looptijd tot 1 januari 2025. De ontwikkeling en aansturing van het Regioprogramma gebeurt binnen de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland. Het Regioprogramma staat niet op zichzelf. Het vormt de regionale verbinding en vertaling van landelijke ondersteunings-programma's zoals Geweld Hoort Nergens Thuis en Zorg voor de Jeugd, de landelijke agenda Veiligheid Voorop! van de veiligheidspartners, (inter)nationale verdragen zoals het Verdrag van Istanbul, en de ambities van de colleges in de betrokken gemeenten. Het regioprogramma 2020-2025 vormt daarmee de leidraad voor de komende jaren en geeft in grote lijnen weer hoe de verschillende partners hun rol invullen voor de preventie en aanpak van alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De regioaanpak 'Veiligheid voor elkaar' richt zich de komende jaren op het voorkomen, stoppen en structureel oplossen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veilig Thuis

De actualisatie 2022 en meerjarenbegroting 2023-2026 gaat uit van een efficiëntie ambitie: Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland heeft de ambitie om efficiënt(er) te werken, ofwel de uren zo goed mogelijk in te zetten per wettelijke taak. Intern onderzoek laat zien dat het werkproces slimmer en efficiënter ingericht kan worden door o.a. een concentratie van taken. In 2021 is reeds op een aantal onderdelen van het werkproces een verbetering geformuleerd en opgestart. In 2022 en de opvolgende jaren worden de acties nader uitgewerkt en gestart met nieuwe nog te formuleren verbeteropgaven.

In de actualisatie 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026 wordt uitgegaan van het gedifferentieerde scenario van het beheersplan Veilig Thuis. Hierbij wordt rekening gehouden met een gedifferentieerde stijging per wettelijke taak op basis van de realisatie van de afgelopen jaren. Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van de begrotingssystematiek zoals vastgesteld in 2019. De uitgangspunten hierbij zijn de productie (aantallen wettelijke taken), het aantal uur dat per taak wordt besteed, de productiviteit per medewerker en de salariskosten.

Centrum Seksueel Geweld

Sinds de start van het CSG Amsterdam-Amstelland op 1 januari 2016 is het aantal hulpvragen in de acute fase met 40% toegenomen (van 163 in 2016 naar 290 in 2021) en het aantal hulpvragen in de niet acute fase ruim verdrievoudigd (van 116 in 2016 naar 375 in 2021). De verwachting is dat de stijgende lijn sterker zal doorzetten in 2022 en 2023. De groeiende maatschappelijke aandacht voor de gevolgen van seksueel geweld onder andere door de situatie bij The Voice en Ajax, de geplande wijziging van de zedenwetgeving, waarbij meerdere vormen van seks tegen de wil strafbaar worden, en het weer openen van het uitgaansleven, zullen naar verwachting tot een toename van het aantal hulpvragen leiden. Dat is al zichtbaar in de maanden januari en februari van dit jaar. Naast een algemene toename van hulpvragen zien we ook een toename van complexe hulpvragen.

Er is in 2021 een kostenefficiëntie onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is besproken in het algemeen bestuur en deze heeft besloten scenario 2 uit te werken, te weten: 2a. verkennen van de samenwerking met andere CSG regio's, of op landelijk niveau als het gaat om de nachtelijke beschikbaarheid; 2b. het instellen van een passende oproepvergoeding in de nachten. In 2022 worden deze besparingsopties uitgewerkt. Zo komen er gesprekken met andere CSG's om te kijken of er gezamenlijke diensten gedraaid kunnen worden, het organiseren van de bereikbaarheid wordt aangescherpt en kosten voor de verpleegkundigen worden op termijn lager, door arbeidsvoorwaarden van nieuw personeel. 24/7 beschikbaarheid, met de geboden continuïteit en kwaliteit, is belangrijk om slachtoffers goed op te vangen. De effecten van de acties om kostenefficiënter te werken zullen niet direct op korte termijn effect hebben, maar dragen bij aan het toekomstbestendig maken van het CSG.

Regioaanpak 'Veiligheid voor elkaar'

Speerpunt 1. Zichtbaar, bespreekbaar en ieders verantwoordelijkheid

Preventie in de buurt

De casussen met huiselijk geweld en kindermishandeling zijn belegd bij de casusregisseurs van het team Zorg en Veiligheid. Daarnaast behandelt Uithoorn voor Elkaar ook casussen met huiselijk geweld en kindermishandeling.

Routes naar advies en hulp aanreiken

In de lockdownperiodes wordt extra aandacht besteed aan het bereiken van (potentiële) slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Klankbordgroep ervaringsdeskundigen

In de regio wordt verder vormgegeven aan een klankbordgroep met ervaringsdeskundigen die te maken hebben gehad met verschillende vormen van geweld. Zij zullen meekijken en meedenken in de ontwikkelingen van de regionale activiteiten ter voorkoming van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Centrum Seksueel Geweld

Het Centrum voor Seksueel Geweld gaat in samenwerking met de politie, OOV/Veilige Steden en Fairspace/Sexmatters een brede uitgaanscampagne opzetten.

Schadelijke praktijken

Het rijk heeft voor 2021 en 2022 middelen vrij gemaakt om Schadelijke Praktijken te voorkomen, slachtoffers eerder te helpen en om het duurzaam om te lossen. Onder het begrip 'Schadelijke Praktijken' vallen de verschillende verschijningsvormen waarbij het gaat om gendergerelateerd geweld in afhankelijkheidsrelaties: eengerelateerd geweld, vrouwelijke genitale verminking (VGV) en huwelijksdwang en achterlating. Er wordt invulling gegeven aan het plan van aanpak Schadelijke praktijken in samenwerking met de regiogemeenten en partners die betrokken zijn bij verschillende verschijningsvormen. Aansluiten bij bestaande activiteiten en netwerken waarbij de aanvullende rijksmiddelen ruimte bieden om deze activiteiten een impuls te geven.

Speerpunt 2. Verantwoord ouderschap en veilige relaties

Trainingen

Jaarlijks worden er vele trainingen gegeven over huiselijk geweld en kindermishandeling. In 2022 richtten de trainingen zich op integrale vroeghulp, LHBTIQ, ouderenmishandeling. Ook in 2023 zullen trainingen worden voortgezet.

Training transgender personen – Vrijwilligers

Vrijwilligers in de transgenderlotgenoten gemeenschap worden getraind in het herkennen van risicosignalen van HGKM bij transgenderpersonen. Het gaat hierbij ook om het vergroten van de bewustwording. Doelgroep: vrijwilligers in de bi-culturele en LHBTIQ+ zelforganisaties. De training wordt aangeboden in het eerste kwartaal van 2022.

Handreiking adequate zorgstructuur

Organisaties zijn verantwoordelijk voor het organiseren van voldoende ondersteuning voor uitvoerend medewerkers binnen de organisatie en voor de betrokkenen. Hiervoor is een goede zorgstructuur essentieel. Zo is er een handreiking adequate zorgstructuur in ontwikkeling waarin niet alleen staat waar een adequate zorgstructuur aan moet voldoen maar waarin ook tools worden aangereikt om dit in praktijk te brengen.

Training medewerkers woningcorporaties

Trainen van medewerkers van woningcorporaties regiobreed op het herkennen van signalen van huiselijk geweld. Aankomende maanden worden de gesprekken vervolgd met de

diverse stakeholders en wordt o.a. geïnventariseerd welke afspraken er zijn tussen de woningcorporaties en de lokale teams, om de vervolgstappen te bepalen.

Registratie Multisignaal

Stimuleren van het gebruik van MULTIsignaal (de verwijsindex risicjongeren).

Speerpunt 3. Geweld stoppen en structureel oplossen

Blijvend Veilig

De aanleiding voor het starten van een samenwerking als Blijvend Veilig was dat gezinnen en huishoudens zijn soms jaren bezig zijn met een route langs zorg- en veiligheidspartijen. In 2020 werd er een nieuwe werkwijze ontwikkeld dat leidde tot een nieuwe werkwijzebeschrijving en contourennota. Belangrijke onderdelen zijn het gebiedsgericht werken en reduceren van overdrachten. In Uithoorn wordt binnen Blijvend Veilig samengewerkt met het Sociaal Team, Raad voor de Kinderbescherming, JBRA en VT.

Aansluiting GGZ

Samenwerking met GGZ-volwassenenzorg. De GGZ is aangesloten bij het team Zorg en Veiligheid. De kindcheck: er wordt op gehamerd om altijd na te gaan of er, wanneer ouders hulp van de GGZ krijgen, kinderen voorkomen in de thuissituatie. Medewerkers van bijvoorbeeld inGeest kunnen naar bijeenkomsten om bijgeschoold te worden op de kindcheck. Voor kinderen van ouders met psychische problemen is er specifiek aanbod. Ook zijn er ouder supportgroepen.

Regionaal onderzoek doelbereiking THV

Het onderzoek naar de doelbereiking van het THV, dat uitgevoerd wordt door VanMontfoort, is gestart. Doel is te onderzoeken in hoeverre de doelen van een THV bereikt worden en wat er nodig is om het bestuursrechtelijke instrument beter/ maximaal te benutten. Tijdens het onderzoek worden quick wins geïnventariseerd waar zorg- en veiligheidspartners en gemeente tijdens het onderzoek al mee aan de slag kunnen om de effectiviteit te verhogen. Daarnaast worden na afronding van het onderzoek aanbeveling gedaan. De quick wins worden momenteel geïnventariseerd en uitgewerkt.

Tijdelijk Huisverbod: gebruik stimuleren bij de hulpverlening

De route THV vanuit de hulpverlening wordt zeer weinig geïnitieerd door zorgprofessionals uit het veld. De ketenpartners inventariseren op dit moment in samenwerking met de gemeente wat nodig is om het veld beter bekend te laten worden met deze mogelijkheid. Na analyse zal de route opnieuw worden geïmplementeerd en wordt in de borging aandacht besteedt om deze route regelmatig onder de aandacht te brengen van de zorgprofessionals. Bij THV gaat tevens een laagdrempelige mogelijkheid ingericht om hulp en advies te vragen. Daarbij wordt ervaringsdeskundigheid ingezet.

Drakentemmers

Het platform Drakentemmers is een platform voor trauma- en gehechtheidsbehandelaren om kennis te delen en matchen. Vanuit de regio Amsterdam-Amstelland zijn 6 behandelaren actief op het platform. Drakentemmers biedt trainingen aan en brengt (aankomende) behandelaren trauma en gehechtheid bij elkaar die kunnen en willen werken voor slachtoffers, plegers en/of kinderen die met huiselijk geweld en kindermishandeling te maken hebben.

Veiligheid Voorop!

Vanuit het Rijk (programma Veiligheid Voorop!) is opdracht gegeven tot het aansluiten van Veilig Thuis bij Zorgvuldig Snel Maatwerk (ZSM). Veelvoorkomende criminaliteit als (winkel)diefstal, vernieling, licht uitgaansgeweld of verduistering zorgt voor veel overlast en vraagt om een daadkrachtig en afgewogen optreden. Daarvoor is de ZSM-aanpak bedoeld. De essentie is dat in elke zaak maatwerk wordt geleverd via een aanpak die recht doet aan de belangen van de dader, het slachtoffer en de maatschappij. Daarbij is snelheid een belangrijk element; daders en slachtoffers weten snel waar ze aan toe zijn. Het doel van Veiligheid Voorop! Is een betere samenwerking tussen de partners – Openbaar Ministerie, politie, reclassering, Slachtofferhulp Nederland, Raad voor de Kinderbescherming, Halt en Veilig Thuis - wanneer er een verdachte van huiselijk geweld is aangehouden.

Risico's

Deze geplande uitgaven van Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland bedraagt worden deels gefinancierd door de deelnemende regiogemeenten en deels door de gemeente Amsterdam. De bijdrage vanuit de regio-gemeenten wordt vastgesteld op basis van het aantal inwoners per gemeente.

Voor 2023 is de begroting geraamd op een bedrag van circa € 19 miljoen. Naast de indexatie van 2,5% en de groei van het aantal inwoners in Uithoorn, is de meerjarenbegroting 2023-2026 op hetzelfde niveau gehouden als de vorige meerjarenbegroting. De bijdrage voor Uithoorn komt hierdoor op een bedrag van circa € 107.000.

Vooralsnog zien wij geen risico's. Doen deze zich toch voor dan kunnen ze worden opgevangen door de middelen in de reserve van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Amsterdam-Amstelland.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	103	6.597	-	-589
2022	Begroting 2022	85	7.146	-	-168

5.6.2.7 Gemeenschappelijke regeling Samenwerking belastingen Amstelland-Meerlanden

Vestigingsplaats	Amstelveen
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur portefeuillehouder financiën
Mate van sturing	Het aandeel van Uithoorn in de GR Gemeentebelastingen Amstelland bedraagt 12,3% voor 2020 en is gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari voorafgaand aan het begrotingsjaar. De bijdrage zijn voor 2019 en 2020 respectievelijk € 538.800 en € 600.900.
Relatie met programma	Organiseren, Financiën

Mate van sturing

Het aandeel van Uithoorn in de GR Gemeentebelastingen Amstelland bedraagt 12,3% voor 2020. Dit is gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari voorafgaand aan het begrotingsjaar. De bijdrage zijn voor 2019 en 2020 respectievelijk € 538.800 en € 600.900.

Het openbaar belang wat behartigd wordt

Gemeentebelastingen Amstelland verzorgt de uitvoering van de gemeentelijke belastingen van de gemeente Uithoorn. In het samenwerkingsverband zijn, naast Uithoorn, de gemeenten Amstelveen, Aalsmeer, Diemen, Ouder-Amstel en De Ronde Venen vertegenwoordigd. Gemeentebelastingen Amstelland is gehuisvest in Amstelveen. Uitgangspunt bij de samenwerking is dat elke raad zelf het eigen belastingbeleid en de plaatselijke belastingtarieven blijft bepalen.

Ontwikkelingen:

De eisen aan Belastingen Amstelland worden strenger omdat de taxatiegegevens voor steeds meer doeleinden gebruikt worden. Ook ondervindt Belastingen Amstelland veel last van zogenoemde 'no cure no pay' bedrijven die veel bezwaren indienen. Woningen moeten in een paar jaar tijd worden gemeten in m2 vloeroppervlakte in plaats van m3 inhoud. Dit zorgt ervoor dat de kosten circa 10% stijgen (inclusief inflatie).

Risico's:

Zie bovenstaande toelichting

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	688			
2022	Begroting 2022	652	-	-	-

5.6.2.8 Gemeenschappelijke regeling Vervoerregio Amsterdam

Vestigingsplaats	Amsterdam
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	De Uithoornse vertegenwoordigers in de regioraad zijn de Raadsleden dhr. D.J. Noordanus en dhr. F. Hoekstra
Mate van sturing	-
Relatie met programma	Werken

Het openbaar belang wat behartigd wordt

1. De Vervoerregio Amsterdam heeft tot taak, met inachtneming van hetgeen in de gemeenschappelijke regeling is bepaald, die belangen te behartigen, die verband houden met de verkeers- en vervoerstaak die voortvloeit uit het Besluit Vervoerregio, de Wet personenvervoer 2000 en de Wet lokaalspoor;
2. Het in het eerste lid bedoelde belang betreft 'verkeer en vervoer' (artikel 4 van de gemeenschappelijke regeling)

Ontwikkelingen

De regio staat dus voor een forse bereikbaarheidsopgave. Deze vraagt om een organisatie die de diverse partners verbindt om deze mobiliteitsvraagstukken aan te pakken. Ook wat betreft duurzaamheid en energie moeten de partners nauw samenwerken. De Vervoerregio is de verbindende organisatie die de partners samenbrengt. Het einddoel is een bereikbare regio die voorbereid is op zijn toekomst. De programmabegroting 2020-2023 en Investerings-agenda 2019 geven overzicht over de activiteiten van de Vervoerregio, de kosten die hiermee gemoeid zijn en eventuele uitdagingen. Voor Uithoorn zijn projecten opgenomen zoals de Vuurlijn en de tramlijn.

Risico's

De Vervoerregio speelt een cruciale rol in de financiering, verduurzaming en de aansturing van het openbaar vervoer en daarnaast in de verbetering van de infrastructuur door middel van subsidiering van een groot aantal projecten. Zonder verbetering van de bereikbaarheid komt de ruimtelijke en economische ontwikkeling van de regio in gevaar. Op de voorwaarden van en de mate waarin financiering van de diverse projecten plaatsvindt (door bijvoorbeeld een subsidie die wordt ontvangen, danwel een bijdrage die wordt gevraagd) is door de gemeente geen directe invloed. Hiervoor is er dus grote mate van afhankelijkheid waarbij het risico is dat de regionale belangen van de verbonden partij niet aansluiten bij de lokale ambities aansluiten

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Concept Begroting 2023		-	119.979	-
2022	Begroting 2022		-	87.906	-

5.6.2.9 Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VrAA)

Vestigingsplaats	Amsterdam
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger(s) bestuur : portefeuillehouder openbare orde en veiligheid.
Mate van sturing	-
Relatie met programma	Samenleving, Veiligheid

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in artikel 8 Wet Veiligheidsregio's treffen een gemeenschappelijke regeling, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de naam: Veiligheidsregio. De Veiligheidsregio vervult taken op het gebied van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en de bestrijding en beheersing van crisis. Met als doel te voorkomen dat burgers in onveilige of zorgwekkende situaties terecht komen.

Ontwikkelingen

De VrAA (Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland) staat voor verschillende grote opgaven, door de veranderende samenleving. Ook is een modernisering van de brandweerorganisatie gewenst, om in te kunnen blijven spelen op de vraag vanuit de samenleving. De VrAA gaat een ontwikkeling doormaken om een toekomstbestende moderne organisatie te worden. Hierbij vindt een transformatie plaats van een beleidsluwe naar een beleidsrijke organisatie, om grote opgaven en toekomstige crisis aan te pakken.

Risico's:

De afgelopen jaren is de rol van de veiligheidsregio gegroeid door de grote crises (Corona en Vluchtelingen). Daarnaast kent de verdere modernisering van de brandweerorganisatie een aantal belangrijke uitdagingen die in gang gezet moeten worden. Bijvoorbeeld op het gebied van diversiteit en inclusie, duurzaamheid, nieuwe technologieën en de groei van onze regio. De veiligheidsregio kent hierdoor vanaf 2024 een aantal grote financiële opgaven en de financiële middelen zullen dan niet meer toereikend zijn. De verwachting is dat dit vanaf 2024 om een extra financiële bijdrage van de gemeente zal vragen.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	1.510	26.010	65.698	-
2022	Begroting 2022	1.510	23.086	65.596	-

5.6.2.10 Metropoolregio Amsterdam

Vestigingsplaats	Amsterdam
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk (convenant)
Bestuurlijk belang	-
Mate van sturing	€ 1,53 per inwoner
Relatie met het programma	Organiseren

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De stichting heeft als doel het promoten van de gemeente Uithoorn ter bevordering van de lokale en regionale beleving van Uithoorn en De Kwakel als een aantrekkelijke woon-, werk, leef- en verblijfsomgeving in de meest uitgebreide zin.

Ontwikkelingen:

Het jaar 2023 en verder staat vooral in het teken van verdere uitvoering van de in het najaar 2021 vastgestelde samenwerkingsafspraken. Deze afspraken voorzien in het verder versterken, slagvaardiger en transparanter maken van de samenwerking in de MRA-regio. Indien de nieuwe begroting van de MRA door alle deelnemers zal worden geaccordeerd (dat wordt pas medio november 2022 bekend), wordt de bijdrage per inwoner jaarlijks en met terugwerkende kracht geïndexeerd. Voor 2023 zou dit kunnen leiden tot een bijdrage van € 1,59 per inwoner.

Risico's:

Het verlies van draagvlak in de samenwerking met andere gemeenten en provincies indien niet actief en constructief wordt deelgenomen.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Begroting 2023	46			
2022	Concept Begroting 2022	45	-	-	

5.6.3 Vennootschappen en coöperaties

5.6.3.1 Bank Nederlandse Gemeenten NV (BNG)

Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Soort verbonden partij	Privaatrechtelijk
Aandeel van de gemeente in de verbonden partij	Uithoorn bezit 0,097% van de aandelen (54.522 stuks met een nominale waarde van €2,50 per aandeel en een boekwaarde van € 123.705)
Relatie met programma	Organiseren, Financiën

Het openbaar belang wat behartigd wordt

Historisch aandeelhouderschap. Bij oprichting van de bank is overheden verzocht deel te nemen in het kapitaal.

Ontwikkelingen

Geen bijzonderheden

Risico's

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2021	Jaarrekening 2021		5.062.000	143.995.000	236.000
2020	Jaarrekening 2020		5.097.000	155.262.000	

5.6.3.2 Stedin Groep NV

Vestigingsplaats	Rotterdam
Soort verbonden partij	Privaatrechtelijk
Aandeel van de gemeente	Uithoorn bezit 0,67% van de aandelen.
Relatie met programma	Wonen: Woonbeleid Werken: Mobiliteit en infrastructuur Organiseren: Financiën

Het openbaar belang wat behartigd wordt

Stedin is de rechtsopvolger van Nutsbedrijf Amstelland N.V. Historisch aandeelhouderschap vanuit publieke taakuit-oefening. Stedin heeft als belangrijkste doel het ontwerpen, aanleggen, exploiteren en onderhouden van distributienetten voor elektriciteit, gas, water en stoom. Stedin is een belangrijke partner van de gemeente. Onder andere bij nieuwbouwprojecten, maar ook voor de energietransitie. De aandelen van Stedin Groep moeten in overheidshanden blijven.

Ontwikkelingen

In juni 2021 heeft de raad ingestemd met de verkrijging van cumulatief preferente aandelen Stedin voor een bedrag van € 1.341.606 als onderdeel van een noodzakelijke kapitaalinjectie van in totaal € 200 miljoen door de aandeelhouders voor de financiering van investeringen die nodig zijn voor de energietransitie. De investering door Uithoorn was naar rato van het aandelenbezit, waardoor het bezit gehandhaafd blijft op 0,67% van de aandelen.

Risico's

De dividendbetalingen door Stedin staan onder druk door de financiële positie in combinatie met de noodzakelijke investeringen voor de energietransitie.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2021	Jaarrekening 2021		3.270.000	4.912.000	21.000
2020	Jaarrekening 2020		2.891.000	4.681.000	

5.6.3.3 Green Park Aalsmeer Gebiedsontwikkeling B.V. (GPA)

Vestigingsplaats	Aalsmeer
Soort verbonden partij	Privaatrechtelijk
Aandeel van de gemeente	Uithoorn bezit 50% van de aandelen.
Relatie met programma	Organiseren, Financiën

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De gemeente Uithoorn is medeaandeelhouder van GPA met als doel om - door het nieuwe hoogwaardige industrieterrein langs het traject van de N201+ te ontwikkelen - een deel van de omlegging van de N201 te bekostigen uit het oorspronkelijk verwachte voordelige exploitatieresultaat. De bijdrage die met deze omlegging te maken heeft, is vanuit GPA inmiddels betaald aan de provincie.

Ontwikkelingen

In de grondexploitatie van Green Park Aalsmeer zijn in 2020 ontwikkelingen geweest die geleid hebben tot een negatief resultaat. Uit hoofde van onze garantstelling is daarom een voorziening gevormd van € 0,77 miljoen. In 2021 kon de voorziening vrijvallen door positieve bijstellingen.

Risico's

De gemeente Uithoorn staat garant voor Green Park Aalsmeer voor een bedrag van € 50 miljoen. De situatie door corona heeft gezorgd voor een vertraging in de uitvoering van bepaalde gronduitgiften. De onrust op het wereldtoneel leidt tot nieuwe onzekerheden die effect kunnen hebben op de grondexploitatie van GPA.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2021	Jaarrekening 2021		7	93.143	2.000
2020	Jaarrekening 2020		-1.993	105.912	

5.6.3.4 Inwest Regio BV (ROM Inwest BV)

Vestigingsplaats	Amsterdam
Soort verbonden partij	Privaatrechtelijk
Aandeel van de gemeente	Uithoorn bezit 700 aandelen voor een geïnvesteerd vermogen van € 700.000
	Bij de oprichting op 7 oktober 2021 zijn 104.525 aandelen geplaatst. Het belang van Uithoorn kwam daarmee op 0,67%.
Relatie met programma	Werken: Duurzaamheid en werkgelegenheid, Organiseren, Financiën

Het openbaar belang wat behartigd wordt

Voor de oprichting van InWest Regio BV hebben de gemeenten van de Metropoolregio Amsterdam, de regio Noord-Holland Noord en de provincie Noord-Holland de handen ineen geslagen. Inwest Regio BV neemt voor 50,1% deel aan ROM InWest. De overige 49,9% van de aandelen zijn in bezit van de Nederlandse Staat.

ROM InWest stimuleert ontwikkelingen in de energietransitie en de circulaire economie naar een volwassen markt, waarmee de klimaatdoelen dichterbij worden gebracht. Geen afhankelijkheid van fossiele brandstoffen leidt verder tot een schonere lucht en een veiliger leefklimaat. Op lokaal niveau kan het leiden tot investeringen in nieuwe duurzame technieken (bijvoorbeeld voor de bedrijven op de bedrijventerreinen van Uithoorn en in de glastuinbouw) en tot meer werkgelegenheid in de regio in de sector gerelateerd aan duurzaamheid.

Ontwikkelingen

In september 2020 heeft de raad een besluit genomen tot deelname aan Invest-MRA met een bedrag dat gelijk staat aan 1% van de gemeentebegroting. (Ongeveer € 700.000). Inmiddels is er een gewijzigd bedrijfsplan; Invest-MRA werd samen met het Ministerie van Economische Zaken doorontwikkeld naar een regionale ontwikkelmaatschappij. In september 2021 heeft de raad besloten om dit bedrag in te zetten voor Inwest Regio BV.

Risico's

Er zijn diverse negatieve scenario's doorgerekend. Normaal gesproken is de verwachting dat binnen 25 jaar de investering is terugverdiend. In een negatief scenario kan sprake zijn van een revolverendheid van 85%. Een risico van 15% van € 700.000, afgerond € 100.000 is opgenomen in het risicoprofiel van de gemeente en dit wordt tweemaal per jaar bekeken. Het risicoprofiel moet afgedekt worden door het weerstandsvermogen. Het huidige weerstandsvermogen is toereikend om dit risico op te kunnen vangen.

5.6.4 Stichtingen en verenigingen

5.6.4.1 Stichting Initiatievenfonds Uithoorn

Vestigingsplaats	Uithoorn
Soort verbonden partij	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang	-
Aandeel van de gemeente	In de Raad van Toezicht van de Stichting Initiatievenfonds Uithoorn is één collegelid vertegenwoordigd.
Relatie met programma	Samenleving, Maatschappelijke ondersteuning

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De Stichting heeft als doel het verhogen van de kwaliteit van de samenleving in Uithoorn en De Kwakel en het verrichten van alle verdere handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Ontwikkelingen

Ook in 2023 staat het Initiatievenfonds midden in de Uithoornse samenleving om initiatieven te faciliteren.

Risico's

-

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023		62			
2022		62			
2021	Jaarrekening 2021		127	-	15
2020	Jaarrekening 2020		112	1	

5.6.4.2 Stichting Promotie Uithoorn en de Kwakel (SPUK)

Vestigingsplaats	Heemstede
Soort verbonden partij	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang	-
Aandeel van de gemeente	Voor de jaren 2020 tot en met 2022 bedraagt de jaarlijkse gemeentelijke bijdrage € 20.000. Eenzelfde bedrag wordt door de ondernemers uit het ondernemersfonds bijgedragen.
Relatie met programma	Werken, ondernemen

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De stichting heeft als doel het promoten van de gemeente Uithoorn ter bevordering van de lokale en regionale beleving van Uithoorn en De Kwakel als een aantrekkelijke woon-, werk, leef- en verblijfsomgeving in de meest uitgebreide zin.

Ontwikkelingen

Het eigen vermogen van deze verbonden partij is in de afgelopen 5 jaar gegroeid van ruim € 30.000 naar bijna € 80.000. De financiële situatie van de stichting is gezond te noemen.

Risico's

-

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023		20			
2022		20			
2021	Jaarrekening 2021		79	1	
2020	Jaarrekening 2020		72	2	

5.6.4.3 Stichting Rijk

Vestigingsplaats	Uithoorn
Soort verbonden partij	Privaatrechtelijk
Bestuurlijk belang	-
Mate van sturing	-
Relatie met programma	Werken, Ondernemen

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De stichting heeft als doel het promoten van de gemeente Uithoorn ter bevordering van de lokale en regionale beleving van Uithoorn en De Kwakel als een aantrekkelijke woon-, werk, leef- en verblijfsomgeving in de meest uitgebreide zin

Ontwikkelingen

Nadat Stichting Rijk in 2020 heeft geïnvesteerd in verbetering van de bedrijfsvoering en dienstverlening aan de gemeenten, is in 2021 en 2022 ingezet op de doorontwikkeling van de strategische koers en ook in 2023 wordt deze koers voortgezet. De centrale ambitie is en blijft impactvol aanbesteden. Uiteindelijk gaat het Stg. RIJK om een professioneel inkoopproces dat, naast aandacht voor de rechtmatigheid en juridische kaders, zaken realiseert die de kwaliteit dienstverlening aan de inwoners verbetert. Thema's die daarbij bijzondere aandacht krijgen in 2023 zijn: verder vorm en inhoud geven aan de mogelijkheden om bij alle inkooptrajecten aandacht te besteden aan het onderwerp maatschappelijk verantwoord inkopen, duurzaamheid of regionaal ondernemerschap. Daarnaast zijn heldere en transparante verantwoording, robuuster maken van de financiële basis en meer aandacht besteden aan gemeenschappelijke inkooptrajecten belangrijke thema's.

Risico's

Indien een of meerdere deelnemers uittreedt, bestaat het risico op een hogere bijdrage.

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023	Concept Begroting 2023	142			
2022	Begroting 2022	142	-	-	-

5.6.5 Overige verbonden partijen

5.6.5.1 Omgevingsraad Schiphol (ORS)

Vestigingsplaats	Hoofddorp
Soort verbonden partij	Publiekrechtelijk
Bestuurlijk belang	-
Aandeel van de gemeente	€ 2.000
Relatie met programma	Wonen

Het openbaar belang wat behartigd wordt

De ORS is het podium waar alle vraagstukken, belangen en partijen rond de ontwikkeling van Schiphol en omgeving bij elkaar komen. Betrokken partijen zijn overheden, de luchtvaartsector, bewoners en brancheorganisaties. De Omgevingsraad is de opvolger van de Alderstafel Schiphol en de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS). De ORS bestaat uit een College van Advies (CvA) en een Regioforum. Gemeente Uithoorn streeft via de ORS naar een balans tussen de activiteiten van luchthaven Schiphol en de leefomgeving in Uithoorn en De Kwakel.

Ontwikkelingen

De gemeente Uithoorn neemt deel aan de Omgevingsraad Schiphol (ORS). Er heeft in 2020 een evaluatie plaatsgevonden onder leiding van de heer Van Geel. Voor 2021 is de ORS in afwachting van een besluit van de minister over het advies van Van Geel. Er zijn geen nieuwe Regioforum vergaderingen gepland maar de werkgroepen gaan vooralsnog door. We zijn nu in afwachting van de vervolgstappen.

Risico's

-

Jaar	Bron	Bijdrage	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
2023		2			
2022		2			
2021	Jaarrekening 2021		657	346	-
2020	Jaarrekening 2020		438	73	

5.7 Grondbeleid

5.7.1 Algemeen

Het grondbeleid is een belangrijk middel om bepaalde doelstellingen van de programma's te kunnen realiseren. Dit kunnen financiële doelstellingen betreffen, maar ook het verwerven of vervreemden van grondposities kunnen een bijdrage leveren aan programma's.

Er kan worden gekozen tussen een passieve en een actieve opstelling. Bij actief beleid wordt geprobeerd het (strategische) eigendom van gronden te verwerven om vervolgens zelf tot realisering van plannen te komen. Al dan niet in samenwerking met particuliere partijen.

Bij passief beleid onderneemt een gemeente zelf geen actie maar wacht particuliere initiatieven af. Waarbij de gemeente via haar publieke instrumenten, bijvoorbeeld met de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met als onderdeel ervan de grondexploitatiewet, een sturende rol vervult bij de ontwikkeling door derden.

Nota grondbeleid Uithoorn

Op 30 april 2015 heeft de gemeenteraad de nota grondbeleid Uithoorn vastgesteld. In de nota zijn de beleidskaders vastgelegd van het gemeentelijk grond- en grondprijnsbeleid.

Wettelijk kader

Het wettelijk kader voor het grondbeleid wordt onder meer bepaald door de Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Besluit ruimtelijke ordening (Bro), het burgerlijk wetboek (BW), Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en de Ontheffingswet (Ow). In hoofdstuk 6 Wro ('grondexploitatiewet') is het verplichte kostenverhaal door de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen geregeld. In beginsel is de gemeente verplicht een exploitatieplan vast te stellen waarin het kostenverhaal is geregeld, tenzij het kostenverhaal anderszins verzekerd is.

Het kostenverhaal is anderszins verzekerd indien de gemeente over het kostenverhaal privaatrechtelijk met de initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling afspraken heeft gemaakt. Dit kan door een zogeheten anterieure overeenkomst met een initiatiefnemer te sluiten. Voor een dergelijke overeenkomst geldt in principe contract vrijheid. Dan zijn partijen vrij om de afspraken te maken die zij willen. Dit wordt slechts begrensd door het bepaalde in het BW en (voor de overheid) de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (ABBB).

Op het moment van schrijven van deze paragraaf treedt op 1 januari 2023 de Omgevingswet in werking. Een definitief besluit moet hier echter nog over worden genomen. Door middel van de Aanvullingswet grondeigendom worden ook de grondbeleidsinstrumenten voorkeursrecht, onteigening, landinrichting en kavelruil geïntegreerd in de Omgevingswet. Ook bevat de wet een verdere aanpassing van de regeling voor grondexploitatie in de Omgevingswet tot een regeling voor kostenverhaal die ook toepasbaar is bij organische gebiedsontwikkeling.

Eén van de meest wezenlijke wijzigingen in de Omgevingswet is met betrekking tot het kostenverhaal. Het instrument van het exploitatieplan verdwijnt. De grondexploitatie dient voortaan rechtstreeks in het omgevingsplan te worden opgenomen. Het blijft echter mogelijk om via een anterieure overeenkomst het kostenverhaal te regelen. Verder wordt onderscheid gemaakt tussen integrale (met tijdvak) en organische gebiedsontwikkeling (zonder tijdvak). Ook voor de andere grondbeleidsinstrumenten geldt dat de regelgeving is aangepast. Zo is bij de onteigening het belangrijkste verschil dat de ontheffingscriteria straks wettelijk zijn vastgelegd. En dat de gemeenteraad voortaan de ontheffingsbeschikking neemt, en niet langer de Kroon.

Naast de Omgevingswet is er vorig jaar een uitspraak van de Hoge Raad geweest die gevolgen heeft voor de wijze waarop de gemeente marktpartijen selecteert bij de verkoop van grond. In het zogeheten “Didam arrest” heeft de Hoge Raad geoordeeld dat vanwege het gelijkheidsbeginsel een overheidslichaam dat een onroerende zaak wil verkopen, gelegenheid moet bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen naar deze onroerende zaak, indien er meerdere gegadigden zijn voor de aankoop van de desbetreffende onroerende zaak of redelijkerwijs te verwachten is dat er meerdere gegadigden zullen zijn.

Voorts is in het nieuwe coalitieakkoord opgenomen dat de gemeente zich actiever bezig gaat houden met ontwikkelingen door een regisserend grondbeleid in te voeren. Het doel hiervan is om meer grip te krijgen op gebiedsontwikkeling.

Al deze wijzigingen hebben ook gevolgen voor het grondbeleid van Uithoorn. In het eerste kwartaal van 2023 zal het nieuwe grondbeleid worden opgesteld, om in het tweede kwartaal te worden vastgesteld. Voordien zal op 15 november 2022 nog een werksessie voor de gemeenteraad worden gehouden waarin de raad wordt geïnformeerd over het grondbeleid in het algemeen.

Huidig grondbezit

De gemeente is eigenaar van veel grond in Uithoorn. Het overgrote deel is bestemd voor en wordt gebruikt als openbare ruimte. De gemeente heeft echter ook gronden in eigendom, die zijn bedoeld voor het ontwikkelen en realiseren van een goed volkshuisvestingsbeleid, maatschappelijke, ruimtelijke en economische ontwikkelingen en milieu- en verkeersbeleid.

Als uitgangspunt geldt daarbij dat dit gebeurt binnen de door de gemeente en hogere overheden te stellen wettelijke en/of beleidskaders en dat de grondexploitaties van deze ontwikkelingen gericht zijn op een tenminste sluitend resultaat. De keuze voor een bepaalde grondpolitiek (actief of passief) en de inzet van het instrumentarium (minnelijke verwerving, voorkeursrecht, onteigening, bouwclaim, anterieure overeenkomst, exploitatieplan, etc.) maken hier deel van uit.

Naast de door de gemeente in exploitatie te nemen complexen voert de gemeente een faciliterende grondpolitiek bij particuliere ontwikkelingen. Denk daarbij aan de woningbouwprojecten zoals Vinckebuurt, Kootpark-Oost en Wapo terrein. Ook langs deze weg kunnen gemeentelijke doelstellingen worden gehaald. Bijvoorbeeld vanuit het Masterplan dorpscentrum en het actieplan Wonen, door hierover afspraken te maken. De gemeentelijke kosten worden zoveel als mogelijk door middel van anterieure overeenkomsten verhaald.

5.7.2 Bouwgrondexploitatie (BGE)

Door de opzet van de verschillende grondexploitaties is een goede controle op en bijsturing van de exploitaties mogelijk. Zo is er bij de belangrijkste gemeentelijke BGE, die voor de ontwikkelingslocatie Legmeer-West, voor gekozen om te werken met deelbegrotingen.

In de huidige grondexploitaties wordt gerekend met de volgende parameters:

Omschrijving	parameter
Rente	1,78%
Inflatie	3,50%
Opbrengstenstijging	geen
Disconteringsvoet	2,00%

Met deze parameters wordt voldaan aan het voorzichtigheidsbeginsel. Met name de parameter voor toekomstige opbrengstenstijging komt voort uit dit beginsel.

Voor in uitvoering zijnde projecten met een negatief resultaat wordt op basis van BBV regelgeving een voorziening gevormd. De meest recente jaarlijkse rapportage van de actualisatie van de grondexploitaties (prijspeildatum 1 januari 2022) is op 30 juni 2022 vastgesteld (niet openbaar). Op basis hiervan is de verwachting dat alle in uitvoering zijnde gemeentelijke grondexploitaties in 2022 zijn afgerond. In 2022 wordt nog een toevoeging aan de voorziening gedaan ten behoeve van de grondexploitatie Legmeer West, waarna het verlies op de eindwaarde van deze grondexploitatie eind 2022 ten laste wordt gebracht van deze voorziening en het project wordt afgesloten. Het betreft hier de nog 2 resterende actieve deelplannen, Legmeer West 456 en het Leisure terrein. De overige 9 deelplannen zijn eind 2020 al afgesloten. De verwachte stand van de voorziening per 1-1-2023 is daarom begroot op € 0.

Voorts kan op basis van de jaarlijkse rapportage van de actualisatie van de BGE, besluitvorming plaatsvinden over eventuele (tussentijdse) winstnemingen bij in uitvoering zijnde, gemeentelijke grondexploitaties. Omdat de meest recente vastgestelde actualisatie van de grondexploitaties geen in uitvoering zijnde projecten met een positief eindresultaat verwacht na 2022, zijn er geen winstnemingen voorzien in 2023 en verder.

Aangezien de grondexploitaties niet meer automatisch winstgevend of budgettair neutrale resultaten laten zien, is de noodzaak groter om niet alleen bij de jaarlijkse actualisatie maar ook tussentijds vaker de vinger aan de pols te houden. De voortgang van complexe en risicovolle projecten worden daarom regelmatig in het college van burgemeester en wethouders besproken. En indien daar aanleiding voor is, wordt de gemeenteraad onmiddellijk geïnformeerd.

5.7.3 Risico's grondexploitaties versus weerstandsvermogen

Hoewel het uitgangspunt bij de gemeentelijke BGE's een tenminste sluitend resultaat is, dient voor de algemene en exploitatie-specifieke risico's een afdoende financiële buffer aanwezig te zijn. Het managen van deze (financiële) risico's is uiteraard een continu punt van aandacht. Het risicomanagement, ook voor wat betreft de BGE, is verankerd in de gemeentelijke organisatie. Op basis hiervan wordt in het kader van de P&C-cyclus en gelijktijdig met de presentatie van de jaarlijkse actualisaties (maar ook in het kader van nieuwe grondexploitaties), gerapporteerd over de risico's en de consequenties hiervan voor het weerstandsvermogen.

Financiële begroting

6.1 Reserves en voorzieningen	151
6.2 Baten en lasten op programma	152
6.3 Financiële positie	153
6.4 Balans	154
6.5 Grondslagen ramingen baten en lasten	155
6.6 Investerings	157
6.7 Incidentele baten en lasten	159

6.1 Reserves en voorzieningen

Reserve	begin-stand	dotatie	onttrek-king	2023	dotatie	onttrek-king	2024	dotatie	onttrek-king	2025	dotatie	onttrek-king	2026
Algemene risicoreserve	40.733	-	-	40.733	-	-	40.733	-	-	40.733	-	-	40.733
Budgetegalisatiereserve	2.851	-	957	1.894	-	681	1.213	-	368	845	-	157	688
Totaal algemene reserves	43.584	-	957	42.627	-	681	41.946	-	368	41.578	-	157	41.421
Reserve budget overheveling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve dekking kapitaallasten	4.403	-	544	3.859	-	536	3.323	-	536	2.786	-	486	2.300
Reserve groot onderhoud openbare ruimte	4.584	1.259	1.593	4.249	1.259	1.969	3.539	1.259	2.068	2.729	1.259	1.566	2.422
Reserve Onderhoud (gemeentelijke) gebouwen	246	-	39	207	-	43	164	-	24	140	37	177	-
Reserve onderhoud MFA de Legmeer	587	101	-	689	-	322	367	135	-	502	109	-	610
Reserve reiniging	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve rentekosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve riolering	1.530	-	161	1.369	-	263	1.106	-	263	843	-	263	581
Reserve ruimte voor ruimte	269	-	-	269	-	-	269	-	-	269	-	-	269
Reserve Speelbeleidsplan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserve Vinckebuurt	14	-	13	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
Totaal bestemmingsreserves	11.632	1.360	2.351	10.641	1.259	3.132	8.768	1.393	2.891	7.270	1.404	2.492	6.183
Totaal Reserves	55.216	1.360	3.308	53.269	1.259	3.813	50.714	1.393	3.259	48.849	1.404	2.649	47.605

Voorziening	Begin-stand	dotatie	onttrek-king	2023	dotatie	onttrek-king	2024	dotatie	onttrek-king	2025	dotatie	onttrek-king	2026
Voorziening GreenPark Aalsmeer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening pensioenverplichtingen	3.097	103	100	3.099	103	100	3.102	103	100	3.104	103	100	3.106
Totaal voorzieningen	3.097	103	100	3.099	103	100	3.102	103	100	3.104	103	100	3.106

6.2 Baten en lasten op programma

Om de begroting overzichtelijker te maken is op basis van het nieuwe College Uitvoeringsprogramma (CUP) het aantal programma's teruggebracht van vier naar drie. De benaming en inhoud van de deelprogramma's is ook veranderd. Tevens is het aantal deelprogramma's teruggebracht van 18 naar 12. De nieuwe programma- en deelprogramma-indeling wordt gebruikt voor de vergelijkende financiële cijfers.

	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Samenleving						
Lasten	40.686	44.501	41.290	40.474	39.408	39.361
Baten	9.554	8.808	6.844	6.661	6.756	6.756
Samenleving	-31.132	-35.692	-34.446	-33.812	-32.652	-32.605
Wonen & Werken						
Lasten	25.027	31.713	26.443	26.909	26.645	26.572
Baten	14.470	16.115	11.635	11.470	11.543	11.609
Wonen & Werken	-10.557	-15.597	-14.809	-15.439	-15.102	-14.963
Organiseren						
Lasten	3.229	3.927	3.938	3.988	4.010	3.831
Baten	1.123	521	428	702	702	702
Organiseren	-2.106	-3.406	-3.509	-3.286	-3.308	-3.129
Subtotaal programmas	-43.796	-54.696	-52.764	-52.537	-51.062	-50.697
Algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	277	153	443	544	695	993
Baten	55.782	61.204	62.109	62.679	62.908	58.297
Algemene dekkingsmiddelen	55.506	61.051	61.667	62.135	62.213	57.304
Overhead						
Lasten	9.563	10.503	10.891	10.813	10.707	10.652
Baten	30	88	55	8	8	8
Overhead	-9.533	-10.414	-10.836	-10.805	-10.698	-10.644
Venootschapsbelasting						
Lasten	-	-	-	-	-	-
Baten	0	0	0	0	0	0
Venootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien						
Lasten	-	8	8	8	8	8
Baten	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-8	-8	-8	-8	-8
Saldo baten en lasten	2.176	-4.068	-1.941	-1.215	444	-4.044
Reserves						
Toevoegingen aan reserves	2.987	6.160	1.360	1.259	1.393	1.404
Onttrekkingen aan reserves	4.749	10.382	3.308	3.813	3.259	2.649
Reserves	1.761	4.222	1.948	2.554	1.865	1.244
Saldo reserves	1.761	4.222	1.948	2.554	1.865	1.244
Saldo	3.937	155	7	1.339	2.309	-2.800

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien zijn onderdeel van het programma organiseren, maar worden conform bbv regelgeving als losstaande onderdelen gepresenteerd.

6.3 Financiële positie

Begrotingsresultaat

In onderstaande tabel is het begrotingssaldo in beeld gebracht.

Meerjarenperspectief bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026
Saldo baten en lasten	-1.941	-1.215	444	-4.044
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.948	2.554	1.865	1.244
Begrotingssaldo na bestemming	7	1.339	2.309	-2.800
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)				
Structureel begrotingssaldo	7	1.339	2.309	-2.800

Eigen vermogen

Het eigen vermogen vormt een buffer voor risico's en tegenvallers. Het eigen vermogen bedraagt begin 2023 naar verwachting circa € 53,3 miljoen. Hiervan is € 40,7 miljoen algemene risicoreserve en bijna € 2 miljoen budgetegalisereserve. Het overige deel, € 10,6 miljoen, betreft bestemmingsreserves. De algemene reserve wordt alleen bij zeer bijzondere omstandigheden ingezet en blijft onder normale omstandigheden dus gelijk. De budgetegalisereserve is een 'werkreserve' om fluctuaties in de begroting op te vangen. Hiermee wordt het saldo van de jaarrekening verrekend. Als het saldo het toelaat kan de budgetegalisereserve ook worden ingezet voor eenmalige kosten.

Schuldpositie

De vaste geldleningen zijn met € 59,5 miljoen hoger dan het eigen vermogen. Door jaarlijkse aflossing loopt het bedrag wel af. Het bedrag is hoger dan vorig jaar door het aantrekken van een nieuwe langlopende geldlening, zoals in de Programmabegroting 2022-2025 reeds was aangekondigd. Deze lening is nodig voor het aflossen van bestaande leningen, maar ook voor investeringen. Ook onderwijsgebouwen zullen de komende jaren aandacht behoeven. We voorzien dat voor 2023 geen nieuwe geldlening aangetrokken zal moeten worden.

6.4 Balans

ACTIVA	2022	2023	2024	2025	2026
VASTE ACTIVA	109.410	112.121	114.577	114.411	112.176
Immateriële vaste activa	1.287	1.258	1.224	1.191	1.158
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	1.287	1.258	1.224	1.191	1.158
Materiële vaste activa	101.134	102.925	105.543	105.537	103.417
Investerings economisch nut	52.787	55.028	53.166	51.542	49.381
Economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	33.628	32.178	33.739	34.855	35.491
Investerings maatschappelijk nut	-	-	-	-	-
Financiële vaste activa	14.719	15.719	18.638	19.140	18.545
Kapitaalverstrekkingen aan:	6.989	7.938	7.810	7.683	7.601
Deelnemingen	2.426	2.426	2.426	2.426	2.426
Leningen	-	-	-	-	-
bijdrage aan activa in eigendom	1.645	2.594	2.466	2.339	2.257
overige langlopende leningen u/g	2.918	2.918	2.918	2.918	2.918
VLOTTENDE ACTIVA	-	-	-	-	-
Totaal activa	109.410	112.121	114.577	114.411	112.176

PASSIVA	2022	2023	2024	2025	2026
VASTE PASSIVA	123.093	115.929	108.160	101.073	95.608
Eigen Vermogen	55.216	53.268	50.714	48.848	47.604
Algemene reserves	43.584	42.627	41.946	41.578	41.421
Bestemmingsreserves	11.632	10.641	8.768	7.270	6.183
Voorzieningen	3.097	3.099	3.102	3.104	3.106
Voorzieningen	3.097	3.099	3.102	3.104	3.106
Vaste lening	64.780	59.562	54.344	49.121	44.898
20mln lening 40.105438	10.000	9.200	8.400	7.600	6.800
17mln lening 40.103046	11.780	11.295	10.810	10.321	9.832
10mln lening 40.106705	6.750	6.417	6.084	5.750	5.416
15mln lening 40.107726	8.250	7.250	6.250	5.250	4.250
10mln lening 40.112760	7.000	6.000	5.000	4.000	3.000
10mln lening 10028695	3.000	2.000	1.000	-	-
18mln lening 40.1011587	18.000	17.400	16.800	16.200	15.600
VLOTTENDE PASSIVA	-13.683	-3.808	6.417	13.338	16.568
Financieringsstekort	-13.683	-3.808	6.417	13.338	16.568
Totaal passiva	109.410	112.121	114.577	114.411	112.176

6.5 Grondslagen ramingen baten en lasten

Hieronder vindt u de belangrijkste financiële uitgangspunten, zoals gehanteerd bij het opstellen van de begroting 2023 en de meerjarenraming:

- Inflatiecorrectie Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers 3,3%
- Inflatiecorrectie Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc) 5%
- Gemiddelde inflatiecorrectie 5%
- De berekening van de uitkering gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2022
- De renteomslag bedraagt 2,5%.
- De renteomslag voor bouwgrondexploitatie is 1,78%.
- De disconteringsvoet voor bouwgrondexploitatie is 2%.
- De rente(prognose) lang vreemd vermogen is 2,7%.
- De rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn 100% kostendekkend.
- Voor de belastingopbrengsten is de inflatiecorrectie als uitgangspunt genomen.

Ontwikkeling voorzieningen

De gemeente Uithoorn kent een beperkt aantal voorzieningen. De voorzieningen worden jaarlijks op de juiste hoogte gebracht.

Ontwikkeling activa

In 2020 en 2021 zijn een aantal grote investeringen in gang gezet waaronder twee Multi Functionele Accommodaties (MFA) en het opknappen van het Dorpscentrum. Ook is het integraal huisvestingsplan vastgesteld, waaruit duidelijk is geworden dat op niet al te lange termijn geïnvesteerd moet worden in een aantal schoolgebouwen. Door deze bovengemiddelde investeringen loopt de waarde van de activa snel op.

Een belangrijke peiler onder het Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) is het assetmanagement. Assetmanagement is het beheer van middelen die de gemeente gebruikt om haar doelen te bereiken. Voor de openbare ruimte zijn dit bijvoorbeeld wegen, verlichting, groen en speeltoestellen. Het beheer van die middelen is van groot belang: pas als het beheer goed wordt vormgegeven kan optimaal aan onze worden bijgedragen. Bij het bepalen van het juiste beheer gaat assetmanagement uit van een integrale afweging van prestaties, risico's en kosten. Activa worden afgeschreven naar nul, met uitzondering van af te stoten vastgoed.

Ontwikkeling financieringssaldo

Door de investeringen en de aflossing van oude leningen heeft de gemeente in 2022 een langlopende geldlening aangetrokken. Voor 2023 wordt niet verwacht dat er een geldlening moet worden aangetrokken.

Gewaarborgde geldleningen en achtervang

Op grond van de notitie Garantstellingen kan de gemeente garantie verstrekken aan instellingen die hun werkgebied hebben binnen de grenzen van de gemeente. Door het verstrekken van gemeentegarantie kan de geldnemer vaak tegen een lager rentepercentage en gunstiger voorwaarden een lening aangaan, de gewaarborgde geldleningen. De gemeente staat dan geheel of gedeeltelijk borg voor de aflossing van de aangegane geldlening. In de door de raad vastgesteld nota financieel gezond (juni 2021) is aangegeven dat een gemeentegarantie alleen in uitzonderlijke situaties wordt ingezet. Onderstaand een overzicht van de gewaarborgde geldleningen.

De garantstelling voor sociale woningbouw betreft een zogenaamde achtervang. Bij betalingsproblemen grijpt de toezichthouder in en kan een deel van het vastgoed worden. Als dat niet volstaat, moeten woningbouwcorporaties eerst elkaar helpen via een fonds. Pas dan komen de gemeenten in beeld. Het Rijk (50%) en alle gemeenten (50%) staan gezamenlijk garant voor een resterend tekort, naar rato van het gegarandeerde bedrag en mate van betrokkenheid.

6.6 Investerings

Omschrijving	L / B	B2023	B2024	B2025	B2026
Samenleving					
Investeringsbijdr. verv. dakbedekking Sporthal KDO	Lasten	-	-	-	46
Investeringsbijdrage Kleedkamer Legmeervogels	Lasten	558	-	-	-
Woningbouwontwikkeling bij Vakcollege Thamen	Lasten	6	1	1	1
Samenleving		564	1	1	47
Wonen & Werken					
Armatuuren Honkbal en Softbal 2026	Lasten	-	-	-	116
Arthur v Schendelln (Achterbergln-Europarei)	Lasten	297	-	-	-
Bijdrage aan Waternet dijkverhoging Amsteldijk	Lasten	50	300	-	-
Bijdrage aan derden (Stadsregio) - Uithoornlijn	Lasten	448	-	-	-
Centrum Uithoorn fase 1	Lasten	33	998	-	-
Centrum Uithoorn fase 2	Lasten	33	-	681	-
Dorpshart a/d Amstel herinrichting openbare ruimte	Lasten	1.000	2.000	-	-
Herinrichting DC De Kwakel	Baten	-517	-	-	-
Herinrichting DC De Kwakel	Lasten	755	-	-	-
Infrastructuur Vinckebuurt 2023	Lasten	184	-	-	-
Investing verdichtingskraan	Lasten	-	50	-	-
Investing verkeersregelinstallatie automaat 2026	Lasten	-	-	-	205
Investerings Spelen	Lasten	243	551	570	262
KDO 2023 training	Lasten	98	-	-	-
Legmeervogels 2025	Lasten	-	-	295	-
Legmeervogels 2026 Veld 1 kunstgras	Lasten	-	-	-	240
Nieuwbouw vakcollege Thamen	Lasten	20	-	-	-
Qui Vive Hockey 2024	Lasten	-	554	-	-
Verbouwing Praktijkschool Uithoorn (afschr.15 jr.)	Lasten	121	-	-	-
Verbouwing praktijkschool (afschr.termijn 25 jaar)	Lasten	375	-	-	-
Verkeersregelinstallatie 2026 buitenwerk	Lasten	-	-	-	170
Vervanging binnen bakken Ondergrondse Containers	Lasten	-	165	-	-
Vervangingsinvestering riolering 2023 (40 jaar)	Lasten	3.072	-	-	-
Vervangingsinvestering riolering 2024 (40 jaar)	Lasten	-	2.759	-	-
Vervangingsinvestering riolering 2025 (40 jaar)	Lasten	-	-	2.616	-
Vervangingsinvestering riolering 2026 (40 jaar)	Lasten	-	-	-	2.200
Zijdelveld	Lasten	-	28	702	-
Wonen & Werken		6.211	7.405	4.863	3.193
Organiseren					
Bedrijfshulpmiddelenplan 2023 installaties	Lasten	40	-	-	-
Bedrijfshulpmiddelenplan 2026: interieur	Lasten	-	-	-	67
Brede school klimaatstelsel bronsstelsel	Baten	-175	-	-	-
Brede school klimaatstelsel bronsstelsel	Lasten	366	-	-	-
Brede school klimaatstelsel installatie	Baten	-569	-	-	-
Brede school klimaatstelsel installatie	Lasten	1.188	-	-	-
Brede school onderwijs bouwkosten	Baten	-208	-	-	-
Legmeerplein	Lasten	3	3	3	3
Politie Nieuwbouw	Lasten	5	5	5	5
Thematisch plan bedrijfshulpmiddelen	Lasten	76	78	324	-
Vorbereidingskosten GREX Dorpscentrum	Lasten	7	7	8	8

Omschrijving	L / B	B2023	B2024	B2025	B2026
Vorbereidingskosten grex Schansgebied	Lasten	1	1	1	1
Organiseren		734	94	341	83
Totaal		7.509	7.500	5.205	3.323

*De investeringen met de omschrijving Legmeerplein, Politie Nieuwbouw en Vorbereidingskosten GREX Doprscntum betreffen voorbereidingskosten in aanloop tot de vaststelling van een grondexploitatie. Conform BBV regelgeving vanaf 2016 moeten deze kosten als kosten van onderzoek en ontwikkeling worden opgenomen onder de Immateriële Vaste Activa. Vanaf de vaststelling van een grondexploitatie gaat de uitvoeringsfase van een grondexploitatie in en wordt deze verantwoord onder de voorraden. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden daarbij ingebracht als boekwaarde, waarna deze kosten geen onderdeel meer uitmaken van bovenstaand overzicht.

**Bij diverse investeringen zijn baten opgenomen. Bij de investeringen met de omschrijving Tijdelijke sporthal en verbouw, renovatie, herinrichting raadszaal 2008/2009 betreffen dit echter geen daadwerkelijke baten, maar desinvesteringen. Bij de Tijdelijke sporthal gaat het om het afboeken van het restant van de boekwaarde na verkoop. Bij de herinrichting van de raadszaal uit 2008/2009 gaat het om de restant boekwaarde van de vorige herinrichting, die moet worden afgeboekt in verband met de oplevering van de herinrichting van de raadszaal die momenteel in uitvoering is (2021/2022).

6.7 Incidentele baten en lasten

In de Gemeentewet is opgenomen dat onze begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. In artikel 189 (tweede lid) is opgenomen dat: “De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan hij afwijken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.”

Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn. Daarom is het van belang om de incidentele lasten en baten scherp in beeld te houden.

Omschrijving / toelichting	B2023	B2024	B2025	B2026
Exploitatie				
Lasten				
Implementatie dienstverleningsvisie	100			
Implementatie Wet Open Overheid	59	59	60	
Programmatische aanpak arbeidsmigranten	91	86	11	
Projectleider Participatie	90	90	90	
Instellen traineepool	70	70		
Actualiseren grondexploitaties	581	347	226	227
Ontwikkeling Schansgebied voorbereidingskosten Kerkdeel	50	25		
Budgetoverheveling strategische visie	-50	25	50	
Implementatiekosten omgevingswet	200	100		
Praktijkschool Uithoorn (aanleg parkeerplaatsen)	24			
Incidentele lasten i.r.t. reserves	446	1.338	962	602
Afronding	3	3	3	3
Saldo lasten	1.664	2.143	1.402	832
Baten				
Actualiseren grondexploitaties	236	99	48	48
Verkoop snippergroen	25	25	25	25
Saldo Baten	261	124	73	73
Saldo exploitatie	1.403	2.019	1.330	759
Reserves				
Lasten				
Reserve groot onderhoud openbare ruimte	1.259	1.259	1.259	1.259
Reserve onderhoud (gemeentelijke) gebouwen	-	-	-	37
Reserve onderhoud MFA de Legmeer	101	-	135	109
Lasten reserves	1.360	1.259	1.393	1.404
Baten				
Reserve groot onderhoud openbare ruimte	1.593	1.969	2.068	1.566
Reserve onderhoud (gemeentelijke) gebouwen	39	43	24	177
Reserve onderhoud MFA de Legmeer	-	322	-	-
Reserve riolering	161	263	263	263
Reserve Vinckebuurt	13			
Baten reserves	1.806	2.597	2.355	2.006
Saldo reserves	-446	-1.338	-962	-602
Saldo incidentele baten en lasten	957	681	368	157
Dekking incidentele posten				
Onttrekking budgetegalisatiereserve begroting 2022	-253	-30		

Omschrijving / toelichting	B2023	B2024	B2025	B2026
Onttrekking budgetegalisatiereserve begroting 2023	-704	-651	-368	-157
Saldo onttrekking budgetegalisatiereserve	-957	-681	-368	-157
Saldo incidentele baten en lasten	-	-	-	-

*1 Voor de bepaling van de incidentele posten wordt in het kader van de materialiteit een grensbedrag gehanteerd van € 25.000

*2 De incidentele posten worden gedekt door een onttrekking uit de algemene risicoreserve. Aangezien een onttrekking aan deze reserve ook wordt aangemerkt als 'incidenteel' wordt het saldo van de incidentele baten en lasten nihil.

Toelichting typering 'incidentele' baten en lasten

Implementatie dienstverleningsvisie

In de vastgestelde dienstverleningsvisie is de ambitie vastgesteld om de gemeentelijke dienstverlening naar een 8 te brengen. Om de implementatie van de dienstverleningsvisie in samenhang met de communicatievisie en de ontwikkelagenda participatie goed op te kunnen pakken worden in 2022 en 2023 extra kosten gemaakt. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Implementatie Wet Open Overheid

Deze initiatiefwet is op 26 januari 2021 door de Tweede Kamer aangenomen en beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe wettelijke basis en verankeren zij het recht op toegang tot informatie. Daarnaast beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De maatregelen die uitgevoerd moeten worden om aan deze wetgeving te voldoen heeft een grote impact op het bestuur en de organisatie. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de WOO. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen, voor de periode 2022 tot en met 2026, zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Programmatische aanpak arbeidsmigranten

Het rekenkamerrapport huisvesting arbeidsmigranten is aanleiding geweest om een eerste inventarisatie te doen naar de stand van zaken registratie arbeidsmigranten. Hierbij is een aantal benodigde acties in beeld gebracht in het kader van de aanpak arbeidsmigranten. Een verdere inventarisatie levert mogelijk nog aanvullende acties op. Door goed zicht te hebben op de (aandachtspunten omtrent de) arbeidsmigranten in de gemeente Uithoorn en hier een gerichte aanpak op te zetten wordt een bijdrage geleverd aan een energieke sierteeltsector, een eerlijke woonruimteverdeling, voorkoming van misbruik en uitbuiting en een aantrekkelijke woongemeenschap. Deze wijziging in de aanpak van deze taak omvat meerdere terreinen van het gemeentelijk beleid. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Projectleider Participatie

De Ontwikkelagenda Participatie is vorig jaar vastgesteld. Om deze agenda te implementeren is in de jaren 2022 tot en met 2025 extra budget nodig. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Instellen traineepool

De organisatie kan met het bieden van traineeships en stagemogelijkheden zich van onderuit ontwikkelen en deels voorzien in haar toekomstige personele behoefte. We pakken dit gezamenlijk met de Duo-organisaties op door middel van het inrichten van een gezamenlijke traineepool. De implementatie hiervan vindt plaats in 2023 en 2024. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten.

Grondexploitaties

Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan. De kosten en opbrengsten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel. (Tussentijdse) Winstnemingen en mutaties van voorzieningen in verband met grondexploitaties met een negatief resultaat zijn daarmee ook incidenteel.

Ontwikkeling Schansgebied voorbereidingskosten Kerkdeel

Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan. Deze kosten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel.

Budgetoverheveling strategische visie

Er moet een nieuwe strategische visie worden vastgesteld. Vooralsnog wordt eventuele start van het proces om te komen tot een herijking, mede met het oog op de bruikbaarheid en relevantie van de huidige strategische visie, niet voorzien voor 2022 en 2023. Voorgesteld wordt om het budget over te hevelen naar 2024 (€ 25.000) en 2025 (€ 50.000). Dit betreft incidentele lasten.

Implementatiekosten omgevingswet

Het betreft hier de kosten die gepaard gaan met de invoering van de Omgevingswet. Voor 2023 en 2024 is er een budget opgenomen voor onder andere voor het opstellen van de gebiedsprogramma's en het inrichten van monitoring en evaluatie. De implementatiekosten zijn tijdelijk en vallen niet onder de structurele lasten. De lasten die voortvloeien uit het uitvoeren van de structurele taak worden wel structureel.

Praktijkschool Uithoorn (aanleg parkeerplaatsen)

Als gevolg van de verbouwing moeten er extra parkeerplaatsen worden aangelegd. Ontwikkeling van gebieden en locaties wordt maar één keer gedaan. Deze kosten zijn eenmalig van aard en daarmee incidenteel.

Incidentele lasten i.r.t. reserves

Alle onttrekkingen uit reserves worden aangemerkt als 'incidenteel'. De hiermee gerelateerde kosten worden op basis van het voortzetten van een consequente gedragslijn ook aangemerkt als 'incidenteel'. Bij de actualisering van de nota reserves en voorzieningen zal getracht worden om hiervoor onderhoudsvoorzieningen te vormen, aangezien dat de voorkeur heeft van het BBV.

Verkoop Snippergroen

Omdat je een bezit, in dit geval stukjes grond die snippergroen genoemd worden, maar één kunt keer verkopen, is er sprake van een begrotingspost met een incidenteel karakter, ook al is deze post structureel geraamd.

Reserves

Om uitschieters te voorkomen zijn voor de onderhoudslasten egalisatiereserves gevormd. Daarmee blijven de jaarlijkse lasten vrijwel gelijk. Dekking uit of toevoeging aan de egalisatiereserves voor onderhoudslasten wordt op basis van het BBV aangemerkt als incidentele inkomsten / uitgaven. Dit betreft de reserves: groot onderhoud openbare ruimte, onderhoud (gemeentelijke) gebouwen, onderhoud MFA de Legmeer, riolering en Vinckebuurt. Bij de actualisering van de nota reserves en voorzieningen zal de mogelijkheid onderzocht worden om de egalisatiereserves om te zetten in onderhoudsvoorzieningen aangezien dit de voorkeur van het BBV heeft.

Bijlagen

7.1 Baten en lasten op deelprogramma	164
7.2 Taakveldenraming	165
7.3 Subsidieplafonds	167
7.4 EMU-Saldo	168
7.5 Begrotingsmutaties	169
7.6 Overige indicatoren	171

7.1 Baten en lasten op deelprogramma

(deel)programma	Lasten	Baten	Saldo
Samenleving			
Jeugd en onderwijs	13.750	831	-12.920
Maatschappelijke ondersteuning, Sport en cultuur	12.995	373	-12.622
Bestaanszekerheid, arbeidsparticipatie en inburgering	10.696	5.599	-5.097
Veiligheid	3.849	41	-3.808
Samenleving	41.290	6.844	-34.446
Wonen & Werken			
Groen, blauw en duurzaam omarmen	12.088	8.500	-3.589
Toekomst bestendig wonen en verplaatsen	2.831	7	-2.825
Gezond en veilig leven	4.060	538	-3.522
Veerkrachtig ondernemen	617	15	-602
Sociaal en cultureel verbinden	5.247	1.449	-3.798
Ontwikkelen van gebieden en locaties	1.600	1.127	-473
Wonen & Werken	26.443	11.635	-14.809
Organiseren			
Bestuur	2.217	-	-2.217
Dienstverlening	1.721	428	-1.293
Reserves Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Organiseren	3.938	428	-3.509
Algemene dekkingsmiddelen			
Algemene uitk. en overige uitk. gemeentefonds	-	52.217	52.217
Saldo vd financieringsfunctie	178	884	705
Lokale heffingen	406	8.868	8.462
Dividend	24	140	116
Overige dekkingsmiddelen	-166	-	166
Algemene dekkingsmiddelen	443	62.109	61.667
Overige producten			
Overhead	10.891	55	-10.836
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Onvoorzien	8	-	-8
Saldo baten en lasten	83.013	81.072	-1.941
Saldo reserves	1.360	3.308	1.948
Begrotingssaldo	84.373	84.379	7

7.2 Taakveldenraming

	Taakveldenraming	Lasten	Baten
Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning			
0.1	Bestuur	2.033	-
0.2	Burgerzaken	1.227	362
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	592	63
0.4	Ondersteuning organisatie	10.891	55
0.5	Treasury	202	1.024
0.61	OZB woningen	206	4.836
0.62	OZB niet-woningen	172	3.710
0.64	Belastingen Overig	28	130
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	52.217
0.8	Overige baten en lasten	878	-
0.10	Mutaties reserves	1.360	3.308
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	7	-
0. Bestuur en ondersteuning		17.596	65.705
Taakveld 1. Veiligheid			
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.673	-
1.2	Openbare orde en Veiligheid	1.670	66
1. Veiligheid		3.343	66
Taakveld 2. Verkeer, vervoer en waterstaat			
2.1	Verkeer, wegen en water	5.061	168
2.2	Parkeren	83	2
2.3	Recreatieve Havens	-	-
2.4	Economische Havens en waterwegen	441	20
2.5	Openbaar vervoer	94	-
2. Verkeer, vervoer en waterstaat		5.679	190
Taakveld 3. Economie			
3.1	Economische ontwikkeling	489	-
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	42	15
3.4	Economische promotie	50	192
3. Economie		581	207
Taakveld 4. Onderwijs			
4.1	Openbaar basisonderwijs	164	-
4.2	Onderwijshuisvesting	3.235	806
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.927	931
4. Onderwijs		5.326	1.737
Taakveld 5. Sport, cultuur en recreatie			
5.1	Sportbeleid en activering	534	50
5.2	Sportaccommodaties	933	185
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	103	-
5.4	Musea	24	-
5.5	Cultureel erfgoed	52	-
5.6	Media	690	75
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.795	70
5. Sport, cultuur en recreatie		5.131	380
Taakveld 6. Sociaal Domein			
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.161	254
6.2	Wijkteams	1.077	65
6.3	Inkomensregelingen	8.439	5.579

	Taakveldenraming	Lasten	Baten
6.4	Begeleide participatie	1.324	-
6.5	Arbeidsparticipatie	979	20
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.348	6
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	5.033	145
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	10.109	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	371	32
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.125	32
6. Sociaal Domein		33.965	6.135
Taakveld 7. Volksgezondheid en milieu			
7.1	Volksgezondheid	1.268	-
7.2	Riolering	3.254	3.653
7.3	Afval	3.846	4.809
7.4	Milieubeheer	1.297	10
7.5	Begraafplaatsen	468	342
7. Volksgezondheid en milieu		10.133	8.813
Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.1	Ruimte en leefomgeving	1.444	239
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	109	22
8.3	Wonen en bouwen	1.062	875
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		2.616	1.136
Totaal taakvelden		84.370	84.370

7.3 Subsidieplafonds

Beleidsregel	Bedrag
1 Maatschappelijke ondersteuning	166
2 Veiligheid	14
3 Bibliotheek	558
4 Opgroei en opvoedondersteuning *1)	726
5 OGGZ	112
6 Instandhouding van gemeentelijke monumenten	22
7 Segment A	384
8 Specialistisch jongerenwerk	260
Uithoorn voor Elkaar	1.996
Saldo	4.238

*1) inclusief verwacht restant 2022

7.4 EMU-Saldo

Europese en Monetaire Unie (EMU)

Overeenkomstig het door het ministerie van Financiën verstrekte model is het meerjarige geprognosticeerde EMU-saldo van de gemeente Uithoorn berekend.

EMU Saldo		2023	2024	2025	2026
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.948	-2.554	-1.865	-1.244
2	Mutatie (im)materiele vaste activa	1.762	2.584	-39	-2.153
3	Mutatie voorzieningen	2	3	2	2
4	Mutatie voorraaden incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-	-	-
5	Verwachte boekwinst/verlies bij verkoop FVA en (I)MVA, alsmede de afwaardering van FVA	-	-	-	-
Berekend EMU-saldo		-3.708	-5.135	-1.824	911

Toelichting EMU-saldo

Het EMU-saldo kan gezien worden als een extra financieel kengetal, naast de andere vijf verplichte financiële kengetallen zoals de solvabiliteit en de (netto) schuldquote. Het EMU-saldo geeft namelijk in één oogopslag aan of de gemeente via reële transacties netto geld uitgeeft of dat er netto geld binnenkomt. Het negatieve EMU-saldo geeft aan dat Uithoorn als gemeente via reële transacties meer zal uitgeven dan dat er wordt ontvangen. Het is echter wel van belang om het EMU-saldo in de juiste context te zien. Gemeenten maken voor hun boekhouding gebruik van het 'gemodificeerde stelsel van baten en lasten'.

7.5 Begrotingsmutaties

Mutaties begroting	2023	2024	2025	2026
Begroting 2023 (beginstand)	-1.980	-1.567	-483	-344
Raadsbesluiten (exclusief gevolgen kapitaallasten)				
Ontwikkeling Schansgebied	-50	-25		-105
Klimaatinstallatie brede school	-208			
1e Turap 2022	142	116	118	128
Toekomstbestendige veiligheidsregio	-36	-72	-108	-102
Actualisering grondexploitaties 2022	-19	-41	2	2
Aanleg en beheer Legmeerbos (beheerskosten)		-37	-37	-37
2e Turap 2022	-360	-388	-537	-616
Raadsbesluiten	-531	-447	-562	-730
Saldo na raadsbesluiten	-2.511	-2.014	-1.045	-1.074
Ontwikkelingen				
Meicirculaire	6.052	6.417	6.926	2.404
Indexatie	-2.143	-2.143	-2.143	-2.143
Begrotingsscan	179	145	156	179
Ontwikkelingen	4.088	4.419	4.939	440
Saldo na ontwikkelingen	1.578	2.405	3.894	-634
Onvermijdelijk				
Kapitaallasten (actualiseren)	36	120	-5	-1
Samenleving				
Nieuwbouw basisschool Vuurvogel				-208
Bijstandsuitkeringen (bijstelling)	-496	-496	-496	-496
Wonen en werken				
Verhoging bijdrage Omgevingsdienst NZKG	-53	-69	-68	-30
Organiseren				
Aanstellen preventiemedewerker	-10	-10	-10	-10
Hogere structurele rentelasten voor leningen	-326	-578	-895	-1.329
Dividend Stedin	-85			
Praktijkschool Uithoorn (aanleg parkeerplaatsen)	-24			
Praktijkschool Uithoorn (verbouwing)		-23	-23	-23
2e begrotingswijziging Duo+	-257	-257	-257	-257
Onvermijdelijk	-1.216	-1.314	-1.756	-2.355
Saldo na onvermijdelijk	361	1.091	2.138	-2.988
Bestaand / nieuw beleid				
Samenleving				
Plan van aanpak jaarwisseling/ jeugdoverlast	-155	-155	-155	-155
Lokale Persoonsgerichte Aanpak	-70	-70	-70	-70
Datagedreven sturing	-175	-120	-120	-120
Aanpak schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten	-40	-40	-40	-40
Jeugdhulp		424	391	270
WMO	-100	-100	-100	-100
Nieuw contract colectieve ziektekostenverzekering (Z&Z)	-60	-60	-60	-60
Wonen & Werken				
Bijstelling opbrengsten belastingen en heffingen	86	73	73	74
Databeheer IB op orde krijgen en houden door uitbreiding met 0,5 fte (bij DUO+)	-25	-25	-25	-25
Uitbreiding formatie team IB Duo+ (beleidsmedewerker)	-25	-25	-25	-25
Uitbreiding formatie team IB Duo+ (installatie verantwoordelijke)	-36	-36	-36	-36
Uitbreiding formatie team IB Duo+ (beleidsmedewerker klimaatadaptatie)	-54	-54	-54	-54

Mutaties begroting	2023	2024	2025	2026
Uitbreiding formatie team IB Duo+ (beleidsmedewerker gebouwen)	-54	-54	-54	-54
Team DO inzetten als opleidingsbedrijf	-59	-59	-59	-59
Schiphol	-50	-50	-50	-
Aanschaf programma's tbv beheer (DUO+)	-12	-8	-8	-8
Programma Openbare Ruimte	-70	-	-	-
Omgevingsplan	-50	-50	-50	-
Implementatiekosten omgevingswet	-200	-100	-	-
Uitbreiding formatie duurzaamheid/energietransitie	-160	-160	-160	-160
Opstellen uitvoeringsprogramma mobiliteit	-200			
Uitvoeringsprogramma mobiliteit		-200	-200	-
Posten < 25.000	3	-1	-1	-1
Organiseren				
Strategisch communicatieadviseur	-100	-100	-100	-100
Interne communicatie	-33	-33	-33	-33
Tweede Bestuursadviseur	-100	-100	-100	-100
Projectleider Participatie	-90	-90	-90	-
Programma arbeidsmigranten	-61	-56	-11	-
Levering 0,2 FTE MRA-directie	-20	-20	-20	-20
Informatieveiligheid	-19	-19	-19	-19
Operation Security Office	-30	-30	-30	-30
Werken met data	-30	-30	-30	-30
Managementinformatie	-19	-19	-19	-19
Arbeidsmarkt	-33	-15	-15	-15
Archiveren bij de bron	-10	-10	-10	-10
Bestaand / nieuw beleid	-2.052	-1.390	-1.278	-1.000
Saldo na inventarisatie bestaand / nieuw beleid	-1.691	-299	860	-3.988
Maatregelen				
Financiële maatregelen				
Reserve dekking kapitaallasten	544	536	536	486
Onvoorzien	50	50	50	50
Aframen stelpost woonplaatsbeginsel	300	300	300	300
Stelpost BTW-compensatiefonds	100	100	100	100
Maatschappelijke maatregelen				
Eigen bijdrage huishoudelijke hulp			95	95
Onttrekking reserves				
Dekking incidentele posten 2023 uit budgetegalisatiereserve	704	651	368	157
Maatregelen	1.698	1.637	1.449	1.187
Begrotingssaldo	7	1.339	2.309	-2.800
Waarvan incidenteel	-	-	-	-
Structureel begrotingssaldo	7	1.339	2.309	-2.800

7.6 Overige indicatoren

In het herziene BBV wordt voorgeschreven dat gemeenten een basisset van beleidsindicatoren opnemen in de begroting. Doel hiervan is om de begrotingen inzichtelijker te maken voor raadsleden die niet met financiën zijn belast en een betere onderlinge vergelijkbaarheid van de gemeentebegrotingen mogelijk maken. De belangrijkste indicatoren zijn op de programma's opgenomen. Onderstaand de overige indicatoren vanuit de basisset.¹

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Veiligheid						
Verwijzingen Halt [per 1.000 jongeren] 12-17 jaar	8	7	10	14	14	2
Winkeldiefstallen [per 1.000 inwoners]	1,5	0,9	0,8	0,7	1,5	1,0
Geweldsmisdrijven [per 1.000 inwoners]	5	4,3	3,7	4,2	5,9	4,5
Diefstallen uit woning [per 1.000 inwoners]	1,9	2,9	2,2	1,9	1,4	1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) [per 1.000 inwoners]	6,5	5,8	4,6	5,4	5,8	5,0
3. Economie						
Vestigingen (van bedrijven) [per 1.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar]	126	130	134	139	146	151
Funciemenging [%]	50,4%	51,0%	50,8%	50,3%	50,7%	50,4
4. Onderwijs						
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) [%]	1,9%	1,9%	1,6%	2,2%	1,3%	1,6%
Absoluut verzuim [per 1.000 leerlingen]	1,1%	n/b	n/b	n/b	n/b	n/b
6. Sociaal domein						
Banen [aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar]	690	704	700	681	688	684
Kinderen in uitkeringsgezin [%]	4%	4%	4%	4%	4%	n/b
Netto arbeidsparticipatie [%]	70,1%	70,6%	71,1%	72,1%	71,7%	73,6%
Werkloze jongeren [%]	1%	1%	1%	1%	2%	n/b
Lopende re-integratievoorzieningen [per 10.000 inwoners van 15-64 jaar]	264	270	220	149	130	n/b
Jongeren met jeugdbescherming [%]	1,0%	1,1%	0,7%	0,7%	0,8%	0,7
Jongeren met een delict voor de rechter [%]	1%	1%	1%	1%	1%	n/b
Jongeren met jeugdreclassering [%]	0,4%			0,3%	0,3%	0,4
7. Volksgezondheid en Milieu						
Hernieuwbare elektriciteit [%]	1,2%	1,6%	2,7%	4,6%	n/b	n/b
8. Vhrosv						
Demografische druk [%]	71,9%	72,4%	71,7%	71,3%	70,2%	69,8%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden [€]	764	772	788	819	796	813
Nieuw gebouwde woningen [per 1.000 woningen]	6	13	3	12	33	19

Vhrosv(Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing)

¹ Bron van de indicatoren www.waarstaatjegemeente.nl

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
ABBB	Algemene beginselen van behoorlijk bestuur
AcVZ	Actiecentrum Veiligheid en Zorg
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BGE	Bouwgrondexploitatie
BIO	Baseline informatiebeveiliging Overheid
Bro	Besluit ruimtelijke ordening
BRS	Bestuurlijke Regie Schiphol
BTAZ	Bedrijventerrein Amstelveen Zuid
BW	Burgerlijk wetboek
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CROS	Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol
CUP	College uitvoeringsprogramma
CvA	College van Advies
dhr.	De heer
etc.	Et cetera
fido	Wet financiering decentrale overheden
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan
IBOR	Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte
IHP	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen
LPGA	Lokale Persoonsgerichte Aanpak
mln.	Miljoen
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MZO	Meldpunt Zorg en Overlast
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
OD NZKG	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
Ow	Onteigeningswet
P&C	Planning en control
P&O	Personeel en organisatie

Afkorting	Betekenis
RvR	Ruimte voor Ruimte
turap	Tussentijdse rapportage
UVO	Uitvoeringsovereenkomsten
Vhrosv	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing
WMEBV	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
WOO	Wet Open Overheid
Wro	Wet ruimtelijke ordening
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten

RAADSBSLUIT

Exemplaar naar

Griffie

Afschrift naar:

De raad van Uithoorn;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20 september 2022, nr. 2022-091256

gelet op de gemeentewet;

besluit:

1. de Programmabegroting 2023 vast te stellen waarbij op het gebied van veiligheid de programmabegroting aangepast zal worden door de capaciteit en zichtbaarheid van het onderdeel handhaving RO, van de afdeling VTH, te verhogen, middels het aanstellen van één FTE extra en de kosten van deze maatregel (jaarlijks ca. € 80K) op te nemen in de eerste tussenrapportage 2023;
2. de in de Programmabegroting 2023 genoemde lasten en baten per programma, investeringen, subsidieplafonds en onttrekkingen en toevoegingen aan reserves vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van Uithoorn van 3 november 2022, nr. P 4,

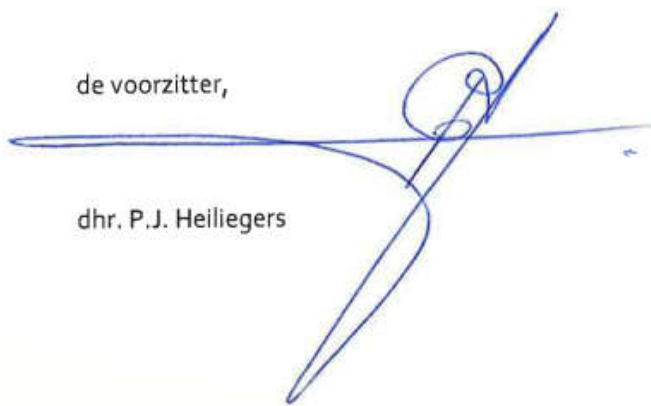
de griffier,

dhr. mr. J.H. van Leeuwen

de voorzitter,

dhr. P.J. Heiliegers

Gemeente Uithoorn

 Laan van Meerwijk 16

 (0297) 513 111

 gemeente@uithoorn.nl

 www.uithoorn.nl

 www.financielestukken.uithoorn.nl

 www.facebook.com/gemeenteuithoorn

 www.twitter.com/gem_uithoorn